सामुदायिक वनहरूको

वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पुस्तिका

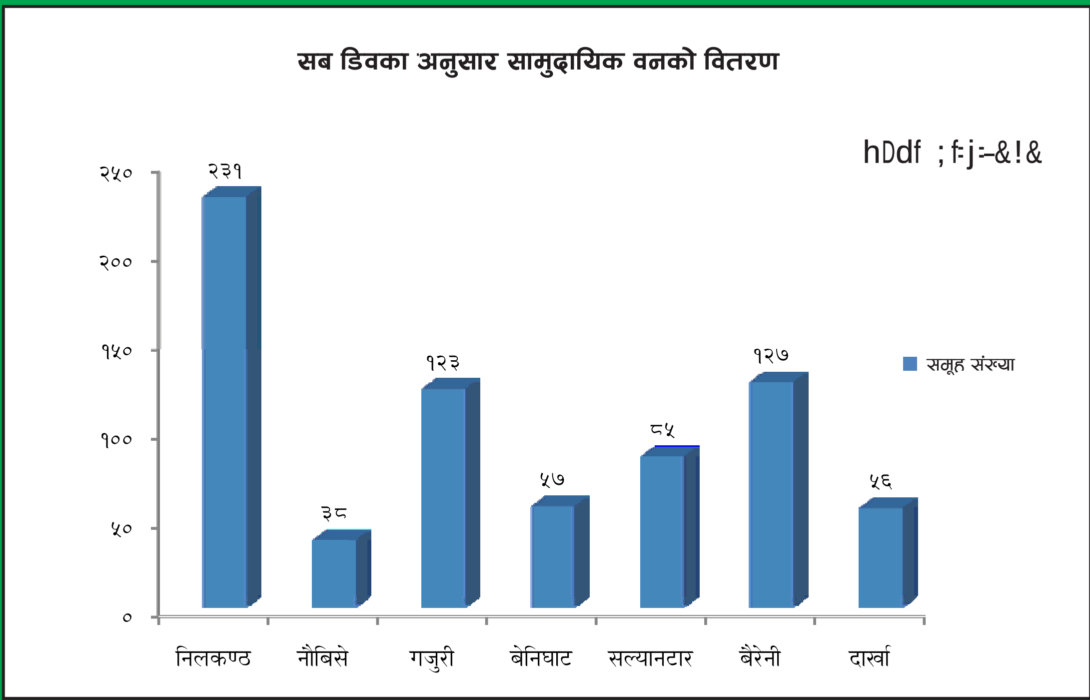

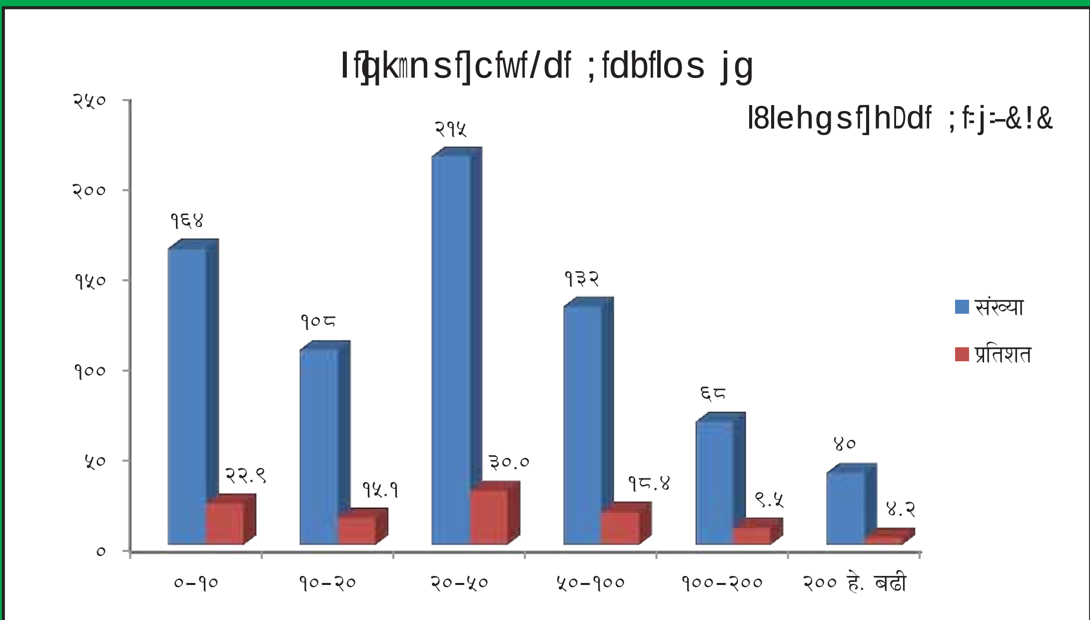

२०८०/०८१

डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ

मानननीय मुख्यमन्त्री शालिकराम जमरकटेलज्यूबाट चिउरी र चमेरो संरक्षण अभियान नामक पुस्तक लोकार्पण गर्नुहुँदै

अन्तर्राष्ट्रिय सालक दिवसको अवसरमा फाल्गुन ४ गते हाम्रो सालक, प्यारो सालक नामक पुस्तक लोकार्पण हुँदै

हरित स्वयंसेवक दस्ताको बिदाइ हुँदै

सामुदायिक वनहरूको वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पुस्तिका

२०८०/०८१

डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ

फोन नं.: ०१०-५२०१२५

ईमेल: dhadingdfo5@gmail.com

फेसबुकपृष्ठ: Facebook/डिभिजनवनकार्यालयधादिङ

कृति परिचय

कृतिको नाम : सामुदायिक वनहरूको वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रतिवेदन पुस्तिका

प्रकाशक : डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ, धादिङबेसी, बागमती, नेपाल

प्रति : एक हजार

संस्करण : आ.व. २०८०/०८१

©सर्वाधिकार : प्रकाशकमा सुरक्षित

पुनश्चः यस पुस्तिकामा प्रकाशित सामग्री शैक्षिक वा अध्ययन प्रयोजनको लागि श्रोत खुलाएर प्रयोग गर्न सकिनेछ।

प्रधान सम्पादक

विष्णु प्रसाद आचार्य

डिभिजनल वन अधिकृत

फोन नं. ९८५११७०८०८

कार्यकारी सम्पादक

टंकनारायण श्रेष्ठ

वन अधिकृत (अधिकृत आठौं प्रा.)

फोन नं. ९८५१३१६८२५

सम्पादक एवं तथ्याङ्क विश्लेषक

अनुसुया ढुंगाना

व.प्रा.स.(रेञ्जर), डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ

डिजाइन :

एम. एस. अफसेट प्रेस, काठमाडौं, नेपाल।

मुद्रणः शुलभ छापाखाना (सिरुपाते इन्टरनेसनल प्रा. लि.) निलकण्ठ-३ धादिङ

बागमती प्रदेश सरकार
वन तथा वातावरण मन्त्रालय
वन निर्देशनालय

डिभिजन वन कार्यालय धादिङ

प.सं.

च.नं.:

धादिङबेशी, नेपाल

फोन नं.: ०१०–५२०१२५

हाम्रो भनाई

धादिङ बागमती प्रदेशको भौगोलिक एवं जैविक विविधताले भरिएको एक पहाडी जिल्ला हो । यस जिल्लामा सरकार र समुदायद्वारा व्यवस्थित वन विकासका विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालित छन् । चालु आ.व. २०८०/०८१ मा डिभिजन वन कार्यालय धादिङ अन्तर्गत हस्तान्तरित सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले वर्षभरी सम्पादन गरेका वन संरक्षण र विकास सम्बन्धी क्रियाकलापहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी सोको नतीजा प्रतिवेदन पुस्तिका मार्फत प्रकाशन गर्ने क्रममा प्रस्तुत पुस्तिका यहाँहरू समक्ष आएको छ । यस पुस्तिकामा संकलित तथा विश्लेषित अनुगमन तथ्याङ्कको आधारमा सामुदायिक वन कार्यक्रमलाई आगामी दिनमा अझ सशक्त बनाउन, लक्षित जनतामा प्रतिफल पुऱ्याउन र वातावरण तथा जैविक विविधता संरक्षणलाई थप प्रभावकारी तुल्याउन वन विकास कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने र सरोकारवाला निकायहरूलाई उपयुक्त सुझाव र धादिङको सन्दर्भमा स्थानीय एजेन्डा र आगामी कार्यभार प्रस्तुत गरिएको छ । यसले समूह, पालिका र अन्य सरोकारवालाहरूलाई दीर्घकालीन रुपमा मार्गदर्शनको काम समेत गर्नेछ भन्ने हामीले अपेक्षा गरेका छौं ।

धादिङको समग्र अवस्था हेर्दा संस्थागत विकासमा सामुदायिक वन औसतभन्दा कमजोर अवस्थामा रहेका छन् । यो हामी सबैको लागि अत्यन्त चिन्ताजनक विषय हो । संख्यात्मक हिसाबमा नेपालको सबैभन्दा बढी सामुदायिक वन (७१७ सामुदायिक वन) रहेको जिल्ला भए तापनि सामुदायिक वन न लेखापरिक्षण, न साधारण सभा, न वन व्यवस्थापनको अवस्थाबीच अलमलमा छन् । यो आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म ३६१ वटा सामुदयिक वन (५०.३%) को नवीकरण गर्न बाँकी छ । समूहहरूको निष्क्रियता र उदासिनता बैरागलाग्दो अवस्थामा पुगेको छ । हिजोको दिनमा वन संरक्षणमा देशव्यापी रुपमा नै ख्याति कमाएको धादिङको सामुदायिक वनहरू आज करीव अर्धमृत अवस्थामा छन् । यसले हामीलाई सामुदायिक वनको भविष्यको बारेमा अब फरक र नयाँ ढंगले सोच्नु पर्दछ अन्यथा हामी नाममात्रको समूहमा सीमित हुनेछौं भन्ने निष्कर्षमा पुगेका छौं । यी समूहको अवस्थाले अबको सामुदायिक वनको मोडेल के र कस्तो हुनुपर्छ भन्ने विषयमा देशैभरी एउटा सन्देश दिनुपर्ने अवस्था छ । हामी यी समूहलाई निष्क्रियताबाट सक्रियताको यात्रामा हिँडाउनु पर्छ भन्नेमा पनि प्रतिबद्ध छौं र आगामी वर्ष हामीले सामुदायिक वनको पुनर्जागरण अभियान र नवीकरण वर्षको रुपमा कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्नेछ भन्नेमा दृढ संकल्पित छौं । यसको लागि सबै सरोकारवाला निकायहरूबाट समन्वय र सहकार्यको अपेक्षा गर्दछौं ।

वन व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण पाटो, दिगो वन व्यवस्थापन र वनबाट उत्पादन गर्नुपर्ने काठ, दाउरा र अन्य वन पैदावारको उत्पादनलाई हेर्ने हो भने चिन्तालाग्दो अवस्था छ । सामुदायिक वनको संख्या र क्षेत्रफलको तुलनामा नगन्य मात्रामा वन पैदावार उत्पादन भएका छन् र यसले वनबाट परिकल्पना गरिएको समृद्धिको अभियानलाई सघाउ पुऱ्याउने देखिदैन । आगामी वर्षहरूमा यो विषय एउटा मुख्य एजेन्डाको रुपमा स्थापित र कार्यान्वित गर्नुपर्नेछ ।

अन्त्यमा, प्रस्तुत पुस्तिका प्रकाशनका लागि अनुगमन तथ्याङ्कलाई एकीकृत गर्दै प्रतिवेदनको ढाँचामा रुपान्तरण गर्दै पुस्तिका तयार गर्न र सामग्री सङ्कलनमा मुख्य भूमिका बहन गर्नुहुने वन अधिकृत श्री टंक नारायण श्रेष्ठ तथा तथ्याङ्क विश्लेषण एवं सम्पादनमा सहयोग पुऱ्याउने व.प्रा.स.(रेन्जर) श्री अनुसुया ढुंगानालाई विशेष धन्यवाद ज्ञापन गर्दछौं । पुस्तिका प्रकाशनको लागि प्राविधिक एवं प्रशासनिक कार्यमा सहयोग गर्ने वन अधिकृत श्री दीपक प्रसाद पुडासैनी, लेखा अधिकृत श्री तेज बहादुर केसी, प्रशासन प्रमुख श्री सन्दीप पाण्डे र वित्त सहायक श्री अर्जुन कुमार श्रेष्ठलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । अनुगमनको लागि तथ्याङ्क सङ्कलन र सबडिभिजन स्तरमा तथ्याङ्क संश्लेषण गरी पुस्तिका तयारीमा सहयोग गर्ने र यस काममा प्रत्यक्ष र परोक्ष रुपमा सघाउने यस कार्यालयका सबै शाखा तथा सबडिभिजन वन कार्यालयका कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दै पुस्तिकाले सरोकारवालाहरूमा अधिकतम सूचना प्रवाह गर्न र आगामी दिनमा सुधारको लागि मार्गदर्शन गर्न मद्दत पुग्नेछ भन्ने अपेक्षा गर्दछौं ।

विष्णु प्रसाद आचार्य
डिभिजनल वन अधिकृत
२०८१ असार

Email: dhadfo.mofe@bagmati.gov.np/dhadingdfo5@gmail.com

डिभिजन वन कार्यालय धादिङमा कार्यरत कर्मचारीहरुको नामावली

स्थायी

क्र.सं.	नाम, थर	पद
१.	श्री विष्णु प्रसाद आचार्य	डि.व.अ.
२.	श्री टंकनारायण श्रेष्ठ	व.अ.
३.	श्री दीपक प्रसाद पुडासैनी	व.अ.
४.	श्री प्रदीपनाथ शर्मा	व.अ.
५.	श्री कमल आचार्य	व.अ.
६.	श्री रश्मी तचामो	व.अ.
७.	श्री शालिग्राम भट्टराई	व.अ.
८.	श्री राजकुमार ठाकुर	व.अ.
९.	श्री लोमनाथ तिम्सिना	व.अ.
१०.	श्री प्रतिभा ढकाल	व.अ.
११.	श्री राजकुमार खतिवडा	रेन्जर
१२.	श्री तेज बहहादुर के.सी.	ले.अ.
१३.	श्री सन्दिप पाण्डे	सहायक (पाँचौं)
१५.	श्री रामकुमार श्रेष्ठ	स.पा.(प्रा.)
१६.	श्री सीतामाया दर्जी	स.पा.(प्रा.)
१७.	श्री हरिकुमार श्रेष्ठ	स.पा.(प्रा.)
१८.	श्री कविता राई	फरेष्टर
१९.	श्री सुश्मिता तिमल्सिना	फरेष्टर
२०.	श्री श्रीशा मिश्र	फरेष्टर
२१.	श्री दुर्गा प्रसाद बिष्ट	जमदार
२२.	श्री हरी कुमारी अधिकारी	व.र.
२३.	श्री नल कुमारी भण्डारी	कार्यालय सहयोगी
२४.	श्री तोपनाथ घिमिरे	व.र.
२५.	श्री शेर बहादुर पाल	व.र.
२६.	श्री मानकुमारी चौधरी	व.र.
२७.	श्री टेक बहादुर मगर	व.र.
२८.	श्री दुर्गा तिमिल्सैना (जैसी)	व.र.
२९.	श्री शिवराज दुवाडी	व.र.
३०.	श्री रेशम राना	व.र.
३१.	श्री मदन बहहादुर प्रजा	ब.र.
३१.	श्री सुजन अर्याल	ब.र.

करार सेवा

क्र.सं.	नाम, थर	पद
१.	श्री अनुसुया ढुंगाना	व.प्रा.स.(रेन्जर)
२.	श्री सीता कोइराला	डिभिजन सुपरभाइजर
३.	श्री अर्जुन कुमार श्रेष्ठ	वित्त सहायक
४.	श्री प्रेम कुमारी कोइराला	स. कम्प्युटर अपरेटर
५.	श्री प्रेम बहादुर रिमाल	स.व.र.
६.	श्री मोती काप्री	स.व.र.
७.	श्री ज्ञानहरी कुमाल	स.व.र.
८.	श्री राजन थापा	कार्यालय सहयोगी
९.	श्री चारानी घले	कार्यालय सहयोगी
१०.	श्री पुर्ण बहादुर राना	हलुका सवारी चालक
११.	श्री प्रेम बहादुर रम्तेल	हलुका सवारी चालक
१२.	श्री अर्जुन बहादुर गुरुङ	चौकीदार
१३.	श्री रोजी तामाङ	सामाजिक परिचालक
१४.	श्री सुमित्रा तामाङ	सामाजिक परिचालक
१५.	श्री तारादेवी नेपाली	सामाजिक परिचालक
१६.	श्री कल्पना थापा	सामाजिक परिचालक
१७.	श्री साबित्रा राना	सामाजिक परिचालक
१८.	श्री अप्सरा पौडेल	सामाजिक परिचालक
१९.	श्री समिता आचार्य	सामाजिक परिचालक
२०.	श्री आशा कुमाल	सामाजिक परिचालक
२१.	श्री कमला मल्ल ठकुरी	स्वीपर
२२.	श्री बिष्णु कुमारी खान ठकुरी	नर्सरी नाइके

वर, पीपल, समी संरक्षण गरौं, धादिङको पहिचान जोगाऔं ।

संक्षिप्त शब्द र चिन्ह सूची

हे.	हेक्टर
डिवका	डिभिजन वन कार्यालय
सडिवका	सबडिभिजन वन कार्यालय
गा.पा.	गाउँपालिका
न.पा.	नगरपालिका
ह.स.चा.	हलुका सवारी चालक
डि.व.अ.	डिभिजनल वन अधिकृत
व.अ.	वन अधिकृत
प्रा.	प्राविधिक
रे.	रेन्जर
आ.व.	आर्थिक वर्ष
क्षे.	क्षेत्रफल
संस	संघसशर्त
सु.सै.	सुरक्षा सैनिक
प्र./(%)	प्रतिशत
स.पा. (प्रा.)	सहायक पाँचौं (प्रा.)
स.व.र.	सशस्त्र वन रक्षक
सा.प.	सामाजिक परिचालिका
वि.स.	वित्त सहायक
आ.ख.	आवधिक खण्ड
सा.व.उ.स.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
व.प्रा.स.	वन प्राविधिक सहायक
व.र.	वन रक्षक
का.स.	कार्यालय सहयोगी

विषय सूची

परिच्छेद १ – परिचय

१.१ जिल्ला परिचय १
१.२ कार्यालयको परिचय ३
१.३ स्वीकृत संगठन चार्ट ६
१.४ स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था ७
१.५ धादिङमा वनक्षेत्रको अवस्था ७
१.६ सवडिभिजन वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्र ८
१.७ सव डि.व.का. अनुसार सामुदायिक वनको तथ्याङ्क ९
१.८ स्थानीय तह अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको तथ्याङ्क १०
१.९ स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण ११
१.१० आर्थिक वर्ष अनुसार सामुदायिक वन हस्तान्तरणको प्रवृत्ति ११

परिच्छेद २ – वार्षिक प्रगति

२.१ आ.व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरू १३
२.२ आ.व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको वित्तीय प्रगति १३

परिच्छेद ३ – अनुगमनको सैद्धान्तिक अवधारणा

३.१ अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको अवधारणा १४
३.२ सामुदायिक वन अनुगमन १५
३.३ सहभागितामूलक अनुगमन १५
३.४ सहभागितामूलक अनुगमनका चरणहरू १५
३.५ सहभागितामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रकृति १६
३.६ अनुगमनको लक्षित चरहरू र सूचक १६
३.७ सामुदायिक वन अनुगमनको पक्षहरू १६

परिच्छेद ४ – सामुदायिक वन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

४.१ अनुगमनको पृष्ठभूमि १९
४.२ अनुगमनको उद्देश्य १९
४.३ अनुगमनको विधि १९
४.४ अनुगमनको विषयवस्तु २०
४.५ अनुगमनको सामग्री २०
४.६ अनुगमनको तथ्याङ्क श्रोत २०
४.७ तथ्याङ्क विश्लेषण विधि र औजार २१
४.८ अनुगमन प्रतिवेदनको सिमितता र समस्या २१

परिच्छेद ५ – सामुदायिक वनको अनुगमन तथ्याङ्क प्रस्तुति र विश्लेषण

५.१ अनुगमन फाराममा आधारित तथ्याङ्क प्रस्तुति र विश्लेषण २२

५.२ सामुदायिक वनको विविध अवस्थाको विश्लेषण ३०

परिच्छेद ६ – तथ्याङ्क विश्लेषणको निष्कर्ष

६.१ तथ्याङ्क विश्लेषणको निष्कर्ष ३५

६.२ चुनौतीहरू ३६

६.३ अवसरहरू ३६

परिच्छेद ७ – सुझाव र सिफारिसहरू

७.१ उपभोक्ता समूहलाई सुझाव ३८

७.२ सव डिभिजन वन कार्यालय तथा फिल्ड स्तरका कर्मचारीहरूलाई सुझाव ३९

७.३ डिभिजन वन कार्यालयलाई सुझाव ३९

७.४ वन तथा वातावरण मन्त्रालय एवं वन निर्देशनालयलाई नीतिगत सुझाव ४०

७.५ पालिकालाई सुझाव ४०

परिच्छेद ८

हाम्रो आगामी अभियान ४१

सन्दर्भ सामग्री ४५

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१ : धादिङ जिल्लामा भएको सामुदायिक वनहरूको विवरण ४६

अनुसूची-२ : धादिङका महिला सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू ५९

अनुसूची-३ : आ.व. २०८०/०८१ मा नविकरण भएका सामुदायिक वनको नाम ६१

मेरो आमाले मलाई सिकाउनु भएको कुराः
"मैले सुगा पालें, त्यो उडेर गयो, अनि मैना पालें, त्यो पनि उडेर गयो,
त्यसपछि मैले रूख रोपें, सुगा पनि आयो, मैना पनि आयो ।

नक्सा सब डिभिजन

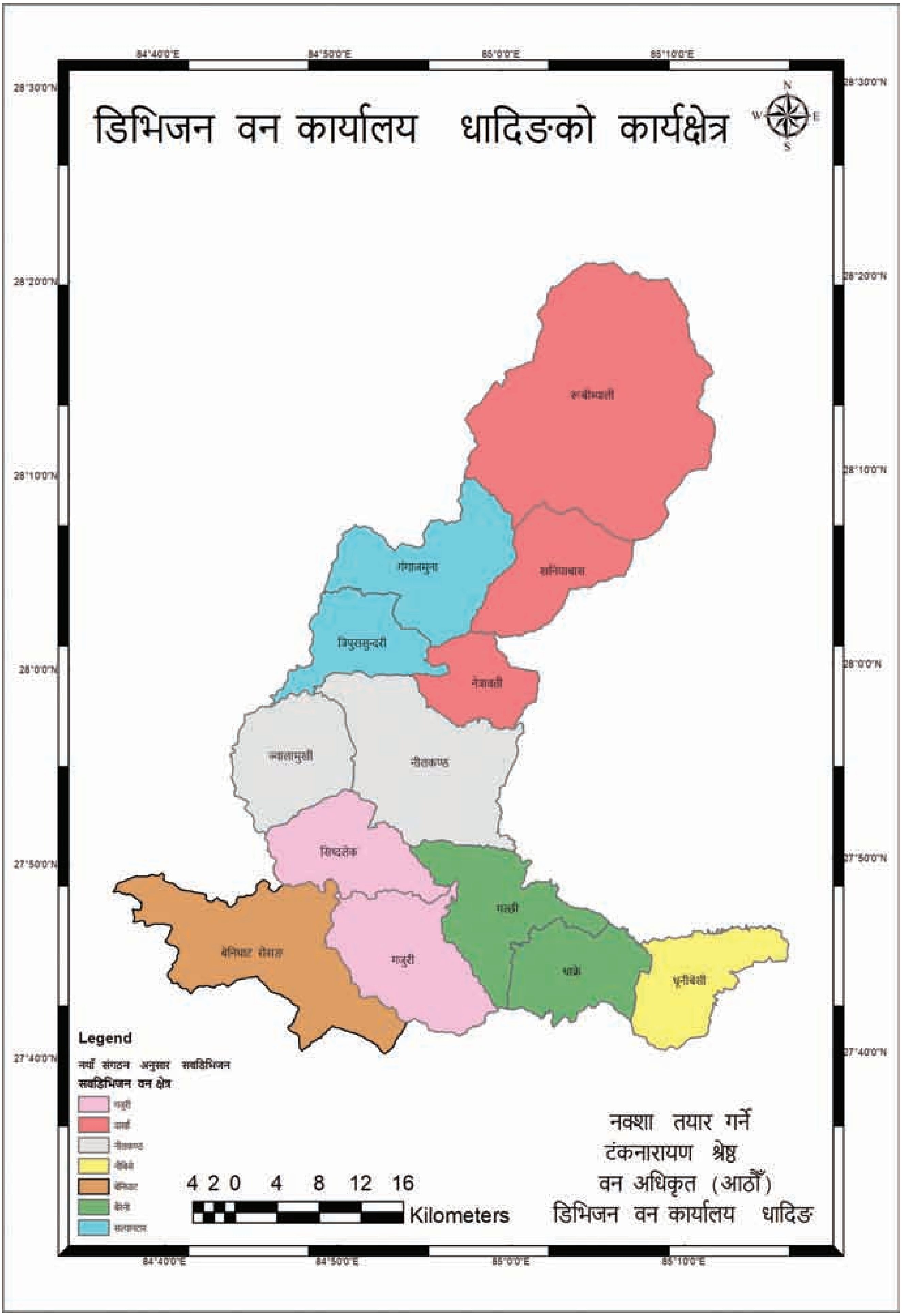

डिभिजन वन कार्यालय धादिङको कार्यक्षेत्र
84°40'0"E
84°50'0"E
85°0'0"E
85°10'0"E
28°30'0"N
28°20'0"N
28°10'0"N
28°0'0"N
27°50'0"N
27°40'0"N
N
S
E
W
गंगाजमुना
त्रिपुरासुन्दरी
नेत्रावती
ज्वालामुखी
नीलकण्ठ
सिध्दलेक
गजुरी
बेनिघाट रोराङ
धुनीबेंसी
Legend
नयाँ संगठन अनुसार सबडिभिजन
सबडिभिजन वन क्षेत्र
4 2 0 4 8 12 16
Kilometers
नक्शा तयार गर्ने
टंकनारायण श्रेष्ठ
वन अधिकृत (आठौँ)
डिभिजन वन कार्यालय धादिङ

परिच्छेद १

परिचय

१.१ जिल्ला परिचय

धादिङ जिल्ला उत्तरमा हिमालय पर्वतदेखि दक्षिणमा महाभारत लेकसम्मको फैलिएको नेपालको एक जिल्ला हो । नेपालको संघीय संरचना बमोजिम बागमती प्रदेशमा अवस्थित यो जिल्ला देशको ३९ पहाडी जिल्लाहरूमध्ये एक हो। कुल १,९२४.८७ वर्ग कि.मी. (नेपालको कुल क्षेत्रफलको करिब १.३१%) क्षेत्रफलमा फैलिएको यो जिल्लाको पूर्व-पश्चिम फैलावट भन्दा उत्तर-दक्षिणको फैलावट बढी छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम धादिङबेसी समुन्द्र सतहबाट औसत ६१० मिटरको उचाइमा रहेको छ (पुच्छर बजार ५७७ मिटर, बिपीचोक ६१६ मिटर, डिभिजन वन कार्यालय ६३८ मिटर)। जिल्ला सदरमुकाम धादिङबेसी संघीय राजधानी काठमाडौंबाट ८२ कि.मी. र पृथ्वी राजमार्गमा पर्ने मलेखु फुर्केखोलादेखि १८ कि.मी. उत्तरमा अवस्थित छ।

हिमालय पर्वतबाट उत्पत्ति भई जिल्लाको लगभग बीच भागमा अविरल बग्ने त्रिशुली, आँखु र बुढीगण्डकीको सौन्दर्य, विभिन्न साना तथा ठूला उपत्यका, चरणक्षेत्र, टारहरूको मनमोहक अवस्थितिले धादिङ जिल्ला प्राकृतिक सम्पदा, साँस्कृतिक विविधता एवं सामाजिक संयोजनरुपी सँगमस्थलको रुपमा पनि परिचित छ। यहाँ सरदर वार्षिक वर्षा २,१२० मि.मि. हुने गर्दछ भने मनसुन जुन महिनाको मध्यबाट सुरु भै सेप्टेम्बर महिनासम्म सक्रिय रहने गर्दछ। गणेश हिमालको काखमा अवस्थित धादिङ जिल्लाको भूगोल र भौगोलिक आयाममा पर्यटन र व्यवसायिक कृषिका लागि प्रशस्त सम्भावनाहरू छन्। भू-आकृतिमा झण्डै बुटको आकारमा रहेको धादिङ जिल्लाको भौगोलिक फैलावट पूर्वमा काठमाडौं, नुवाकोट र रसुवा जिल्ला, पश्चिममा गोरखा जिल्ला, उत्तरमा रसुवा जिल्ला र चिनको स्वशासित क्षेत्र तिब्बत र दक्षिणमा चितवन र मकवानपुर जिल्लाको सिमानासंग जोडिएको छ। धादिङ जिल्ला ११ वटा गाउँपालिका र २ वटा नगरपालिकाको रुपमा प्रशासनिक एवं राजनैतिक इकाईहरूमा विभाजित छ। बि.सं. २०३२ साल भन्दा पहिला सुनौला बजारमा रहेको सदरमुकाम हाल नीलकण्ठ नगरपालिकास्थित धादिङबेसीमा रहेको छ।

भौगोलिक र जैविक विविधता यस जिल्लाको विशेषता हो । पच्चीसवटा ठूला नदीनालाहरू रहेको यो जिल्ला प्राकृतिक रूपले मनोरम छ। उत्तरमा अवस्थित गणेश हिमाल र रुबीभ्यालीले यस जिल्लाको प्राकृतिक छविलाई अझ मनोरम बनाएको छ। गंगा जमुनाको झरना, झार्लाङ र रुबीभ्यालीको तातोपानी मुल, गुप्तेश्वर र चमेरे ओडार जस्ता सम्पदाहरूबाट सुशोभित यो जिल्ला पर्यटकीय दृष्टिले पनि महत्वपूर्ण छ। ब्राम्हण, क्षेत्री, तामाङ र मगर जातिको बाहुल्य रहेको यस जिल्लामा अन्य जातिको रूपमा नेवार, गुरूङ, कामी, दमाई, सार्की, कुमाल, दराइ, राई, प्रजा (चेपाङ) जातिहरू बसोबास गर्दछन्। यहाँका जनता विविध पेशामा संलग्न रहे तापनि यस जिल्लाका जनताको मुख्य पेशा कृषि नै हो।

वन विकास कार्यक्रमहरूमा सामुदायिक वन तथा विपन्नमुखी कवुलियती वन विकास कार्यक्रमले मौजुदा वनको विकास तथा गरिबी निवारणमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ। मौजुदा वनक्षेत्र मध्ये हालसम्म अनुसूची १ बमोजिमका ७१७ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको ७९,५४८ घरधूरीहरूलाई ३९,०४९.५ हेक्टर वनक्षेत्र सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरी सकिएको छ। त्यस्तै ४८५ वटा कबुलियती वन समूहका ४,३३४ घरधुरीहरूलाई १,९२२.१२ हेक्टर वनक्षेत्र कबुलियती वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको छ। दुबै कार्यक्रमले जिल्लाका अधिकांश घरधुरीलाई वन्यजन्य पैदावार परिपूर्ति गरी गरिबी न्यूनीकरणमा टेवा पुऱ्याएको छ।

१.१.१ भौगोलिक विवरण

- कूल क्षेत्रफल- १,९२,४८७ हे.
- अवस्थिति :

  अक्षांश- २७° ४०' उत्तरदेखि २७° १७' उत्तरसम्म र

देशान्तर- ८४° ३५' पूर्वदेखि ८५° १७' पूर्वसम्म फैलिएको छ ।

- सिमाना :

  पूर्व- काठमाडौं, नुवाकोट र रसुवा जिल्ला

  पश्चिम- गोरखा जिल्ला

  उत्तर- तिब्बत स्वशासित क्षेत्र (चीन) र रसुवा जिल्ला

  दक्षिण- मकवानपुर र चितवन जिल्ला

- सदरमुकाम- धादिङबेसी
- सबैभन्दा अग्लो स्थान- ७,११० मिटर (पाविल हिमाल)
- सबैभन्दा होचो स्थान- ३०० मिटर (बेनिघाट रोराङ गा.पा.स्थित जोगीमारा)
- हावापानी- उपोष्ण, समशितोष्ण, शितोष्ण
- ठूला टारहरू- सल्यानटार, कल्लेरीटार, पिपलटार, बिशालटार, रिचोकटार, गजुरीटार, फिसफिसेटार, मासटार आदि ।
- बालुवा, ढुङ्गा, हिउँ, पहिरो आदिले ढाकेको भूमि- १०,३४५ हे.

१.१.२ भू–उपयोग

जिल्लाको कुल क्षेत्रफल- १,९२,४८७ हे.

कृषि क्षेत्र- ७३,३८९.०० हे. (जम्मा क्षेत्रफलको ३८.१३%)

कुल वनक्षेत्र (झाडी समेत)- ९२,८११.०० हे. (जम्मा क्षेत्रफलको ४८.२१%)

चरण क्षेत्र- १५,९४१.०० हे. (जम्मा क्षेत्रफलको ८.२८%)

अन्य- १०,३४६.०० हे. (जम्मा क्षेत्रफलको ५.३८%)

१.१.३ वनको किसिम

धादिङ जिल्लामा प्रजाति अनुसार पहाडी साल वन सर्वाधिक २६% रहेको छ भने दोश्रो स्थानमा झाडी वन ३३.४८% र तेश्रो स्थानमा सल्ला र चौडापातेको मिश्रित वन करिब १९% रहेको पाइन्छ ।

तालिका १: धादिङमा प्रजाति अनुसार वनको प्रकार

क्र.सं.	वनको किसिम	क्षेत्रफल (हे)	प्रतिशत
१	पहाडी साल वन	२४,२२८.६६	२६.१०
२	सल्ला चौडापाते	१७,५४२.२३	१८.९०
३	शितोष्ण पहाडी खस्रु वन	६,८५८.५६	७.४०
४	तालिस पत्रको वन	५,४८०.०८	५.९०
५	तल्लो पहाडी खस्रु वन	५,४७२.४२	५.९०
६	झाडी वन	३१०७६.४८	३३.४८
७	चिलाउने कटुस वन	२१५२.२७	२.३२
जम्मा		९२,८१०.७	१००.०

श्रोत: जिल्ला वन क्षेत्र योजना २०६८

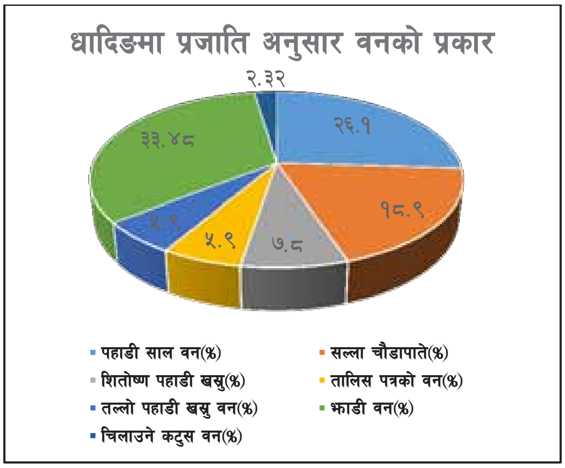

चित्र १: धादिङमा प्रजाति अनुसार वनको प्रकार

प्रकृतिको सर्वोच्चता स्वीकार गरौः संरक्षणको स्तर उकासौं ।

१.२ कार्यालयको परिचय

वि.सं. २०४० सालमा तत्कालिन जिल्ला वन कार्यालय धादिङको नामबाट स्थापित यस कार्यालयले स्थानीय वासिन्दालाई वन व्यवस्थापन सम्बन्धी सेवा पुर्‍याउँदै आएको छ ।

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद) को मिति २०७५/०३/३२ को निर्णय अनुसार यस कार्यालयको नाम डिभिजन वन कार्यालय धादिङ रहेको छ । तदनुसार यस कार्यालयको सांगठनिक संरचना बागमती प्रदेश सरकार, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, वन निर्देशनालय मातहत रहेको छ ।

यस कार्यालय अन्तर्गत ८ वटा सबडिभिजन वन कार्यालय रही वन सम्बन्धी सेवा प्रदान गर्दै आइरहेकोमा बागमती प्रदेश सरकार वन तथा वातावरण मन्त्रालयको विस्तृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन-२०८० अनुसार ७ वटा सबडिभिजन वन कार्यालय कायम गरिएको छ । साबिकको रूबीभ्याली सबडिभिजन वन कार्यालय र दार्खा सबडिभिजन वन कार्यालय मिलान गरी दार्खा सबडिभिजन वन कार्यालय बनाइएको हुँदा सातवटा सबडिभिजनमा परिणत भएको हो ।

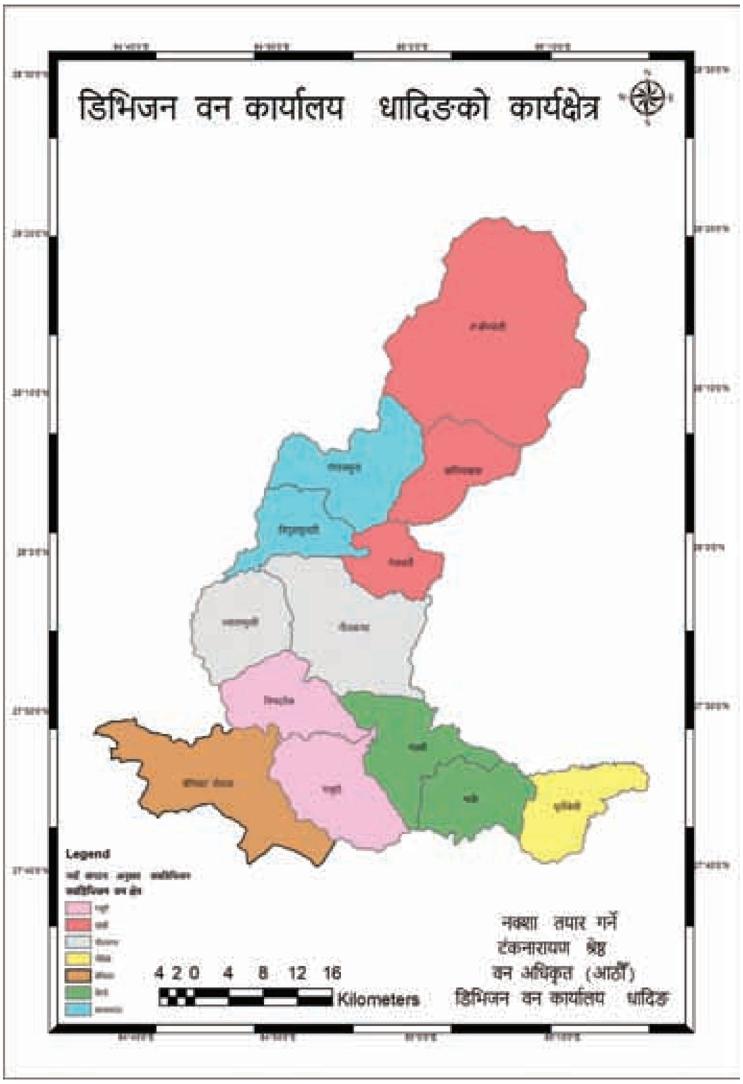

चित्र २: नयाँ संगठन अनुसार सबडिभिजन बिभाजन

१.२.१ लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू

लक्ष्य:

यस डिभिजन वन कार्यालयको लक्ष्य निम्न अनुसार छ-

- वनक्षेत्र र जैविक विविधताको संरक्षण, सम्वर्द्धन र दिगो उपयोगद्वारा वन पैदावारको व्यवसायीकरण गर्ने साथै प्राकृतिक श्रोतहरूको एकीकृत व्यवस्थापन गर्दै जलाधारहरूको स्वस्थता कायम गरी पारिस्थितिकीय सेवा प्रवाहलाई अक्षुण्ण राख्ने ।

१.२.२ उद्देश्यहरू

यस डिभिजन वन कार्यालयको उद्देश्यहरू निम्न अनुसार छन् -

- वनक्षेत्र एवं जैविक विविधताको संरक्षण गर्ने;
- दिगो वन व्यवस्थापन पद्धति अवलम्बन गरी वन व्यवस्थापन गर्ने;
- वनजन्य उत्पादन, सेवाको सदुपयोग र व्यवसायिकीकरणबाट वन पैदावारको सुलभ आपूर्ति, थप रोजगारी सिर्जना र जीविकोपार्जन सुधार गर्ने;
- पारिस्थितिकीय दृष्टिकोणबाट संवेदनशील क्षेत्रहरू, संरक्षित वन, विशेष प्रजाति, जलाधार तथा पारिस्थितिकीय पद्धतिको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापन गर्ने;
- उच्च मूल्यका वनस्पति र जडीबुटीहरूको पहिचान, दिगो सङ्कलन, प्रविधि विकासको साथै व्यवसायिकीकरण र बजारीकरण गर्न समुदाय तथा निजी क्षेत्रलाई प्रोत्साहन गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने; र

- जलवायु परिवर्तनद्वारा सिर्जित जोखिम न्यूनीकरणको लागि उपयुक्त निष्प्रभावीकरण तथा अनुकूलन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

१.२.३. **शाखाहरू**

स्वीकृत संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन-२०८० अनुसार यस कार्यालयमा तल उल्लेखित शाखाहरू रहेका छन् । ती शाखाहरूको कामहरू निम्नानुसार उल्लेख गरिएको छ -

१.२.३.१ **योजना तथा अनुगमन शाखा**

- स्थानीय स्तरबाट माग भएका वन सम्बन्धी योजनालाई वन कार्यालयको वार्षिक योजनामा समावेश गरी कार्यक्रम तर्जुमा गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने;
- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरूको डिभिजनल वन अधिकृतसँग समन्वय एवं परामर्श गरी समयमा नै कार्यादेश बनाई पेश गर्ने गराउने;
- कार्यादेश बमोजिम समयमै प्रगति हासिल गर्नको लागि क्षेत्र छनौट लागत अनुमान तयारी साथै कामको फलोअप, समन्वय तथा छलफल गरी आवश्यक भए समयमै कार्य सम्पन्न गर्नको लागि ताकेता समेत गर्ने;
- भए गरेका कामको प्रगति समयमा नै समन्वय तथा छलफलगरी सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था मिलाउने;
- डिभिजनल वन अधिकृतलाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने;
- समुदायद्वारा व्यवस्थित वनहरूको अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने, सुधार गर्नुपर्ने विषयको तुरून्त जानकारी गराई नीति नियम अनुसार सुधार गर्ने व्यवस्था मिलाउने तथा मिलाउन लगाउने;
- विभिन्न आयोजना अन्तर्गत संचालित वन विकास कार्यहरूको नियमित अनुगमनको सिलसिलामा प्राविधिक सहयोग थप आवश्यक भएमा डिभिजनल वन अधिकृतलाई परामर्श तथा राय पेश गर्ने;
- सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन, चक्ला वन तथा संरक्षित वनको निर्दिष्ट कार्ययोजना बमोजिम कार्य भएको छ छैन नियमित रूपमा अनुगमन गरी डिभिजनल वन अधिकृत समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने;
- सबडिभिजन वन कार्यालयहरूको वन विकास कार्यहरूको मासिक, त्रैमासिक, अर्ध वार्षिक तथा वार्षिक प्रगति विवरणहरू सङ्कलन गरी डिभिजनल वन अधिकृत समक्ष पेश गर्ने;
- डिभिजन वन कार्यालयमा सम्झौता गरी सञ्चालन हुने योजनाहरू र गैरसरकारी सेवा प्रदायकसँग सम्झौता गरी संचालन हुने कामको गुणस्तर जाँच्ने तथा अनुगमन गरी डिभिजनल वन अधिकृत समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने;
- समुदायद्वारा व्यवस्थित वनहरूको वनसम्बन्धी तथ्याङ्क सङ्कलन र अद्यावधिक गर्ने;
- डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्र भित्रको वार्षिक, आवधिक रणनीति वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयार गर्नको लागि डिभिजनल वन अधिकृतलाई प्राविधिक सहयोग गर्ने;
- आवधिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना, क्षेत्रगत तथा रणनीतिगत योजनामा समावेश गर्नुपर्ने विवरणहरू तयार गर्ने; र
- शाखाको प्रकृतिसँग मिल्ने गरी तोकिएका र तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१.२.३.२ **वन व्यवस्थापन तथा जैविक विविधता संरक्षण शाखा**

- सरकारद्वारा व्यवस्थित वन, वन संरक्षण क्षेत्र, सामुदायिक वन, कबुलियती वन, धार्मिक वन लगायतका वनको कार्ययोजना तयारी, स्वीकृति र कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य;

- वनक्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराउनु पर्ने र जग्गा उपलब्ध गराउने क्रममा भएको सम्झौताको कार्यान्वयन गर्ने गराउने;
- सम्झौता बमोजिम गर्नुपर्ने कार्यहरूको नियमित अनुगमन गरी डिभिजनल वन अधिकृत समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने;
- प्रचलित कानून बमोजिम वनक्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि दिएको जग्गाको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने गराउने;
- नियमित मूल्याङ्कनबाट प्राप्त सुझावलाई लागु गर्ने व्यवस्था मिलाउन लगाउने;
- वन पैदावार सङ्कलन एवं बिक्री वितरणको प्रचलित ऐन, नियम, विभागीय निर्देशिका बमोजिम नियमित देखिएमा राय साथ पेश गर्ने तथा निर्णय बमोजिम गर्ने गराउने;
- निजी तथा कृषि वन विस्तारको लागि नर्सरी संचालन, वन विकास र सम्बर्द्धन सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने;
- वनक्षेत्रको जीआईएस सम्बन्धी कार्यहरू गर्ने र सबडिभिजन वन कार्यालयहरूलाई सहजीकरण गर्ने गराउने;
- वन कार्यालय, समुदाय, समूह एवं सरोकारवालाहरूलाई तालिम गोष्ठीहरूमा संलग्न गराई मानवीय क्षमताको विकासमा सहयोग गर्ने;
- पर्यापर्यटन विकास प्रवर्द्धन र पूर्वाधारसम्बन्धी कार्य संचालन प्रचलित ऐन नियम बमोजिम गर्ने गराउने;
- स्थानीय तह एवं अन्य सरोकारवाला निकायहरूसँग वन व्यवस्थापन र पर्यापर्यटन सम्बन्धी कार्यहरूको समन्वय र संचालन गर्ने गराउने;
- डिभिजन वन कार्यालय तथा योजना शाखालाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने; र
- शाखाको प्रकृतिसँग मिल्ने गरी तोकिएका र तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१.२.३.३ **वन उद्यम तथा सदुपयोग शाखा**

- वन व्यवस्थापन समूहका दैनिक प्रशासनसँग सम्बन्धित वित्तिय कारोवार, प्रस्तावना लेखन तथा प्रेषणका लागि आवश्यक पत्राचार गर्ने गराउने;
- वन पैदावारमा आधारित उद्योग दर्ता, नवीकरण तथा वन पैदावारको सदुपयोग सम्बन्धी कार्य;
- वन पैदावार सदुपयोगको लागि स:मिल, फर्निचर उद्योगसंग सम्बन्धित कार्यहरू गर्ने गराउने;
- दैनिक आईपर्ने सम्बन्धित निर्णय गर्नुपर्ने बाहेकको कार्यको लेखापढी र पत्राचार गर्ने;
- निजी वन, शहरी वन, सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने;
- राष्ट्रिय तथा निजी वनको वन पैदावार सदुपयोग सम्बन्धी कार्य;
- गैरकाष्ठ वन पैदावार खेती तथा विस्तार एवं उद्योगसँग सम्बन्धित कार्य गर्ने गराउने;
- डिभिजन वन कार्यालयलाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने;
- शाखाको प्रकृतिसँग मिल्ने गरी तोकिएका र तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१.२.३.४ **कर्मचारी प्रशासन शाखा**

- कर्मचारीहरूको बिदा, हाजिरी तथा व्यक्तिगत अभिलेख राख्ने;
- कार्यालयको सम्पत्तिको स्याहार, सम्भार तथा मर्मत गर्ने;
- कार्यालयबाट नियमित हुने बैठकको तयारी तथा निर्णयहरू सम्प्रेषण;
- डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत सबडिभिजन वन कार्यालयहरूको समय समयमा अनुगमन निरीक्षण र प्रतिवेदन पेश गर्ने;

- प्रशासन शाखासम्बन्धी सम्पूर्ण कामकार्वाही बारेमा डिभिजनल वन अधिकृतलाई नियमित रूपमा जानकारी गराउने;
- निजामती सेवा ऐन तथा नियामावलीले निर्दिष्ट गरिएका अन्य कार्यहरू गर्ने;
- डिभिजन वन कार्यालयलाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने;
- कार्यालयबाट सम्पादन हुने कार्यहरूको बारेमा सेवाग्राहीहरूलाई जानकारी गराउने र
- शाखाको प्रकृति सुहाउँदो तोकिएका वा तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१.२.३.५ आर्थिक प्रशासन शाखा

- स्वीकृत बजेट र अख्तियारी बमोजिम बजेट निकासा, खर्च लेख्ने र सो अनुसार तयार गर्नुपर्ने कागजातहरू तयार गरी कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्ने;
- आर्थिक ऐन, नियम बमोजिम तोकिएका कार्यहरू गर्ने, गराउने;
- लेखापरीक्षण तथा बेरूजु फछ्र्यौट समयमा नै गर्ने गराउने;
- कार्यालयको योजना निर्माण तथा प्रगति तयारीमा अन्य शाखाहरूलाई समन्वय र सहयोग गर्ने;
- डिभिजन वन कार्यालयलाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्न सहयोग गर्ने;
- शाखाबाट सम्पादन हुने कार्यहरूको बारेमा सेवाग्राहीहरूलाई जानकारी गराउने र
- शाखाको प्रकृतिसँग सुहाउँदो तोकेका वा तोकिने अन्य कार्यहरू गर्ने ।

१.३ स्वीकृत संगठन चार्ट

यस कार्यालयको स्वीकृत संगठन चार्ट अनुसार सशस्त्र वन रक्षकतर्फ वन तथा भू संरक्षण विभागको दरबन्दीमा ११ जना र निजामतीतर्फ विभिन्न सेवा समूहका ५९ गरी कूल दरबन्दी ७० जनाको कायम हुन आएको छ । यस कार्यालयको स्वीकृत संगठन चित्र ३ अनुसार रहेको छ ।

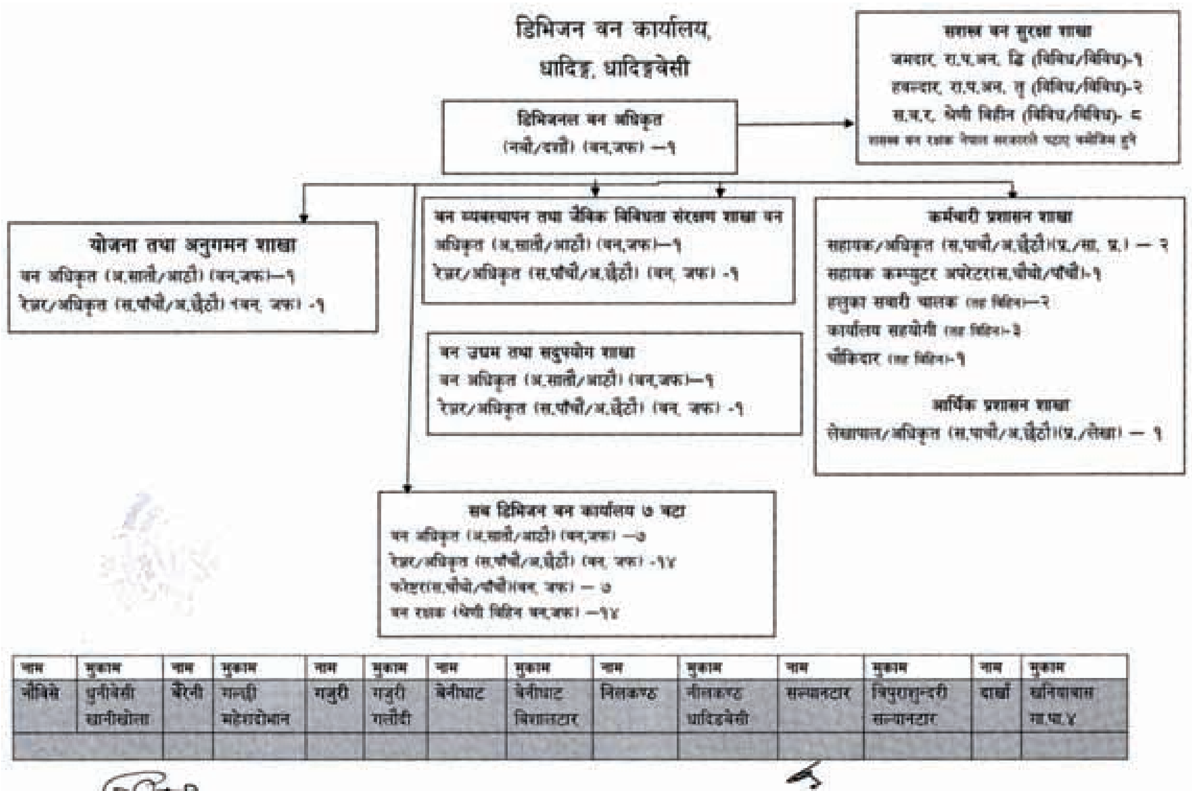

चित्र ३: डिवका धादिङको नयाँ संगठन संरचना चार्ट

१.४ स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन-२०८० अनुसार यस डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत डिभिजनल वन अधिकृत सहित डिभिजनका विभिन्न शाखा र सबडिभिजन वन कार्यालयहरूमा गरी प्राविधिक, प्रशासनिक, ईन्जिनिरिङ र विविध सेवाका ७० जनाको दरवन्दी स्वीकृत छ ।

स्वीकृत दरबन्दी तेरिज अनुसार सबै सेवाका गरी ३९ वटा दरबन्दी पूर्ति र ३१ वटा दरबन्दी रिक्त रहेको छ । सबैभन्दा बढी रिक्त वन सेवाका २३ जना रहेको छ भने विविध सेवाका ७ जना र प्रशासन सेवाको १ जना दरबन्दी रिक्त छ (तालिका: २) ।

तालिका २: डिभिजन वन कार्यालय धादिङको स्वीकृत कर्मचारी दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

डिभिजन वन कार्यालय धादिङको दरवन्दी तेरिज								
सि.नं.	पदको नाम	श्रेणी तह	सेवा	समूह	दरवन्दी संख्या	पदपुर्ती	रिक्त	कैफियत
१	डिभिजन वन अधिकृत	अधिकृतस्तर नवौं/दशौं	वन सेवा	जनरल फरेष्ट्री	१	१	०	
२	वन अधिकृत	अधिकृतस्तर सातौं/आठौं	वन सेवा	जनरल फरेष्ट्री	१०	९	१	
३	लेखा पाल	सहायक/अधिकृतस्तर पाचौं/छैटौं	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	
४	रेन्जर/ अधिकृत	सहायक/अधिकृतस्तर पाचौं/छैटौं	वन सेवा	जनरल फरेष्ट्री	१७	१	१६	
५	सहायक/ अधिकृत	सहायक/अधिकृतस्तर पाचौं/छैटौं	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	२	१	१	
६	सहायक कम्पुटर अपरेटर	सहायक चौथो/पाचौं	विविध	विविध	१	१	०	सेवा करारमा नियुक्ति
७	फरेष्टर	सहायक चौथो/पाचौं	वन सेवा	जनरल फरेष्ट्री	७	४	३	
८	वन रक्षक	तह विहिन	वन सेवा	जनरल फरेष्ट्री	१४	१०	४	
९	ह.स.चा.	तह विहिन	इन्जिनियरीङ	मेकानिकल	२	२	०	सेवा करारमा नियुक्ति
१०	चौकिदार	तह विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	१	१	०	सेवा करारमा नियुक्ति
११	कार्यालय सहयोगी	तह विहिन	प्रशासन	सामान्य प्रशासन	३	३	०	सेवा करारमा नियुक्ति
१२	सशस्त्र वन रक्षक जमदार	रा.प.अन.दि.	विविध	विविध	१	१	०	
१३	सशस्त्र वन रक्षक हवल्दार	रा.प.अन.तृ	विविध	विविध	२	०	२	
१४	सशस्त्र वन रक्षक	तह विहिन	विविध	विविध	८	३	५	सेवा करारमा नियुक्ति
	कुल जम्मा				७०	३९	३१	

श्रोत: डिवका धादिङ क. प्र. शाखा

१.५ धादिङमा वनक्षेत्रको अवस्था

१.५.१ धादिङ जिल्लामा वन व्यवस्थापन

धादिङ जिल्लामा झाडीसहित करिब ९२ हजार ८१०.७० हेक्टर वनक्षेत्र रहेकोमा सबैभन्दा बढी करिब ५५.८०% वनक्षेत्र सरकारबाट व्यवस्थित वनको रूपमा रहेको छ भने करिब ४२.०७% वनक्षेत्र सामुदायिक वन र २.०७% कबुलियती वनको रूपमा व्यवस्थित छ र ०.०५% धार्मिक वनको रुपमा व्यवस्थित छ ।

तालिका ३: धादिङ जिल्लामा अभ्यास गरिएको वन व्यवस्थापन पद्धतिहरू

कुल वन क्षेत्र	९२,८१०.७० हेक्टर
धार्मिक वन क्षेत्र	४१.७८ हेक्टर
हस्तान्तरित सामुदायिक वन क्षेत्र	३९०४९.५ हेक्टर
हस्तान्तरित कबुलियती वन क्षेत्र	१९२२.१२ हेक्टर
सरकारद्वारा व्यवस्थापन गरिएको वन क्षेत्र	५१७९७.३ हेक्टर

१.५.२ वनक्षेत्रको वर्गीकरण

धादिङ जिल्लामा कडाकाण्ड हुने वन सर्वाधिक ५४.६% रहेको छ जसको क्षेत्रफल करिब ३८ हजार ८२८.२४ हे. रहेको अनुमान छ। सबैभन्दा कम सल्लाको वन अर्थात् कोनिफर फरेष्ट करिब १५% रहेको छ।

तालिका ४: धादिङ जिल्लामा प्रजातिगत हिसाबले वनको वितरण

सि.नं.	किसिम	क्षेत्रफल हे.	प्रतिशत
१	काण्ड कडा हुने वन	३८,८२८.२४	५४.६
२	मिश्रित वन	२०,९७७.२६	३१.१
३	सल्लोको वन	१०,०५०.२०	१४.९
जम्मा		**६७,४५१**	**१००**

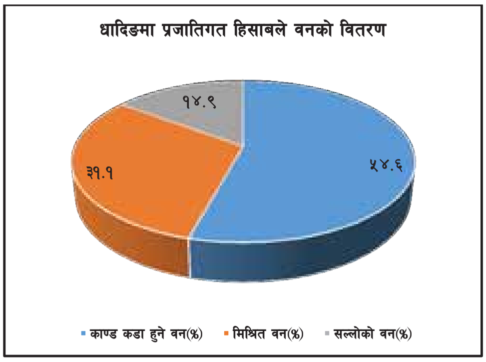

चित्र ४: धादिङमा प्रजातिगत हिसाबले वनको वितरण

१.५.३ झाडीक्षेत्रको वर्गीकरण

तालिका ५: धादिङको वनमा झाडी क्षेत्रको वितरण

सि.नं.	वनको अवस्था	क्षेत्रफल हे.	प्रतिशत
१	सरकारी वृक्षारोपण झाडी वन	८८९०	३५
२	समुदायद्वारा स्थापित झाडी	१२७०	५
३	अन्य झाडी	१५,२४०	६०
जम्मा		**२५,४००**	**१००**

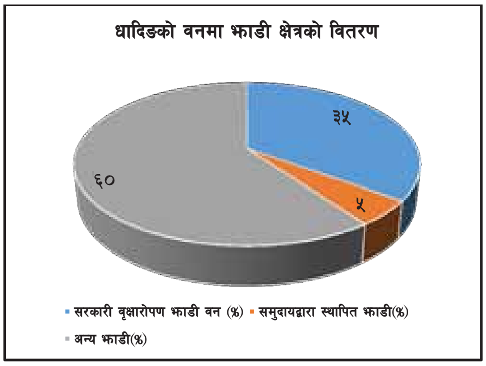

चित्र ५: धादिङको वनमा झाडी क्षेत्रको वितरण

१.५.४ वनको अवस्था

धादिङ जिल्लामा परिपक्व वा बालीचक्रको नजिक पुगेको वन हेर्दा २०.८% मात्र रहेको छ भने अपरिपक्व वन ७९.२% रहेको देखिन्छ।

तालिका ६: धादिङमा वनको परिपक्वता

सि.नं.	वनको अवस्था	क्षेत्रफल हेक्टर	प्रतिशत
१	अपरिपक्व वनबालि	५३४२१.१९	७९.२
२	परिपक्व वनबालि	१४०२९.८०	२०.८
जम्मा		२५,४००	१००

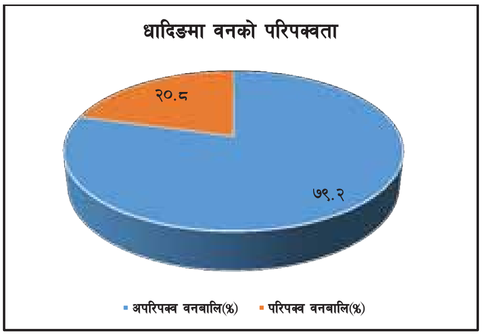

चित्र ६: धादिङमा वनको परिपक्वता

१.६ सबडिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र

नयाँ संगठन संरचना अनुसार धादिङ जिल्लामा वन व्यवस्थापनको हिसाबले ७ वटा मात्र सबडिभिजन (नौबिसे, बैरेनी, गजुरी, बेनिघाट, नीलकण्ठ, सल्यानटार र दार्खा) रहेका छन् र यिनको कार्यक्षेत्र निम्न रहेका छन्।

तालिका ७: सबडिभिजनगत स्थानीय तह विभाजन

क्र.सं.	सब डि.व.का	नगर/गाउँपालिकाहरू
१	नौबिसे	धुनीबेसी न.पा.
२	वैरेनी	गल्छी र थाक्रे गा.पा.
३	गजुरी	गजुरी र सिद्धलेक गा.पा.
४	बेनिघाट	बेनिघाट रोराङ गा.पा.
५	दार्खा	खनियाबास गा.पा.,नेत्रावती डबजोङ गा.पा.र रुबिभ्याली गा.पा.
६	नीलकण्ठ	निलकण्ठ न.पा. र ज्वालामुखी गा.पा.
७	सल्यानटार	त्रिपुरासुन्दरी र गंगाजमुना गा.पा.

१.७ सब डि.व.का. अनुसार सामुदायिक वनको तथ्याङ्क

धादिङ जिल्लामा हाल रहेका ७१७ वटा सामुदायिक वनलाई आधार मान्दा ७ वटा सबडिभिजन कार्यालयहरूले प्रति सबडिभिजन औसतमा १०२.४३ वटा सामुदायिक वन व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । जसमध्ये नीलकण्ठ सबडिभिजन कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा सर्वाधिक २३१ (३२.२१%) वटा रहेका छन् । यो भनेको जिल्लाको झन्डै एक तिहाइ सामुदायिक वन हुन् । सबैभन्दा कम नौबिसे सबडिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रमा ३८ वटा (५.२९%) सामुदायिक वनहरू छन् । क्षेत्रफललाई आधार मान्ने हो भने सबैभन्दा बढी नीलकण्ठ सबडिभिजनले ९,९३७.४१ हेक्टर वन व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ जुन कुल जिल्लाको सामुदायिक वनको क्षेत्रफलमध्ये करिब एक चौथाई हुन आउँछ । यसैगरी सबैभन्दा कम नौबिसे सबडिभिजनले १२९५.३४ हेक्टर वन व्यवस्थापन गर्नुपर्छ र वनक्षेत्र उपभोगको आधारमा प्रति घरधुरी औसतमा ०.४९ हेक्टर सामुदायिक वन पर्दछ जुन राष्ट्रियको औसत भन्दा झन्डै आधा हो । सबैभन्दा कम नौबिसे सबडिभिजनका उपभोक्ताले प्रति घरधुरी ०.३२ हेक्टर र त्यसपछि निलकण्ठ सबडिभिजनका उपभोक्ताले प्रति घरधुरी ०.३७ हेक्टर वनक्षेत्र उपभोग गर्दछन् । यसैगरी सबैभन्दा बढी दार्खा सबडिभिजनका उपभोक्ताले प्रति घरधुरी ०.७९ हेक्टर वनक्षेत्र र त्यसपछि बेनिघाट रोराङका उपभोक्ताले ०.७१ हेक्टर वनक्षेत्र उपभोग गरेका छन् । क्षेत्रफललाई आधार मान्दा धादिङमा प्रतिसमूह औसत क्षेत्रफल ५४.४६ हेक्टर रहेको छ जुन देश्व्यापिको औसतको १०५.३३ हेक्टरको तुलनामा झन्डै आधा र बागमती प्रदेशको औसत ९२.२ हेक्टरको दुई तिहाई मात्र हो । यसैगरी प्रति घरधुरीलाई आधार मान्दा धादिङमा प्रति घरधुरी ०.४९ हेक्टर मात्र उपभोग छ जुन देशको औसत ०.७६ हेक्टर र बागमतीको औसत ०.७३ को करिव दुई तिहाई मात्र हो । यस हिसाबले धादिङमा सामुदायिक वनको क्षेत्रफल र प्रतिघर धुरी उपभोगको औसत अवस्था दुवै कमजोर देखिन्छ । समूह हस्तान्तरणका सुरुका दिनहरूमा समूह संख्याको आधारमा सानासाना समूह अत्यधिक हस्तान्तरण गर्ने प्रवृत्तिले यो समस्या देखिएको हो, आगामी दिनमा यस्ता कुरालाई मध्यनजर राख्नुपर्ने देखिन्छ ।

तालिका ८: सब डिवका अनुसार सामुदायिक वनको वितरण

क्र.सं.	सबडिभिजन	समूह	वन क्षेत्र (हे.)	लाभान्वित घरधुरी	प्रति घरधुरी (हे)
१	नीलकण्ठ	२३१	९९३७.४१	२६,५३९	०.३७
२	नौबिसे	३८	१२९५.३४	४,०७४	०.३२
३	गजुरी	१२३	६१३८.९	१३,६३५	०.४५
४	बेनिघाट	५७	४४३०.८४	६,२४४	०.७१
५	सल्यानटार	८५	४६२९.७२	८,३४१	०.५५
६	बैरेनी	१२७	६८३६.४७	१३,४२६	०.५१
७	दार्खा	५६	५७८०.८२	७,२८९	०.७९
जम्मा		**७१७**	**३९०४९.५**	**७९,५४८**	**०.४९**

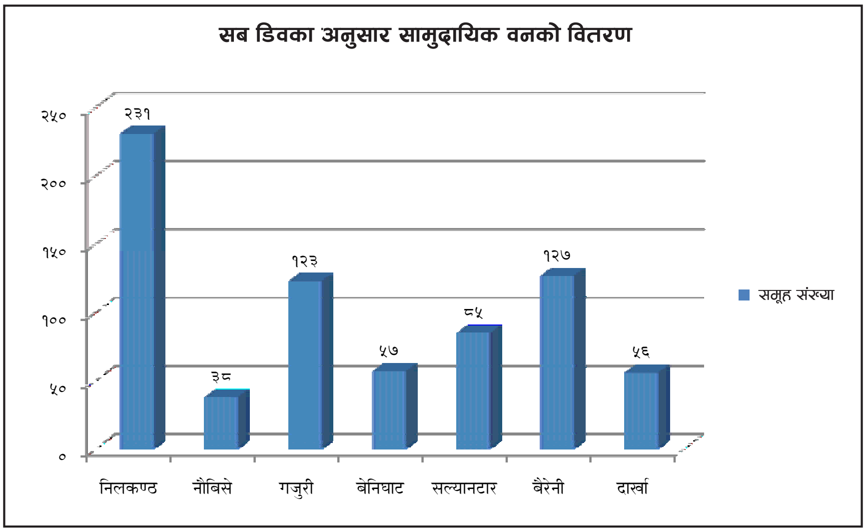

चित्र ७ : सब डिवका अनुसार सामुदायिक वनको वितरण

१.८ स्थानीय तह अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको तथ्याङ्क

स्थानीय तह अनुसार सामुदायिक वनको तथ्याङ्क हेर्दा प्रति स्थानीय तह औसतमा ५५.१५ सामुदायिक वन रहेका छन् । यसैगरी घरधुरीलाई आधार मान्दा प्रतिपालिका ६,११९ घरधुरी र वनको क्षेत्रफल औसतमा ३००३.८ हेक्टर रहेका छन् । यीमध्ये नीलकण्ठ न.पा. क्षेत्रमा सर्वाधिक १५२ वटा सामुदायिक वन (२१.१९%) रहेको देखिन्छ भने सबैभन्दा थोरै रूबीभ्याली गा.पा.मा १४ वटा (१.९५%) मात्र सामुदायिक वन हस्तान्तरण भएको देखिन्छ । यदि उपभोगलाई मात्र आधार मान्ने हो भने सबैभन्दा बढी रुबी भ्यालीका उपभोक्ताले प्रति घरधुरी १.१९ हेक्टर वनक्षेत्र उपभोग गरेका छन् भने सबैभन्दा कम थाक्रे गाउँपालिकाका उपभोक्ताले प्रति उपभोक्ता ०.२७ हेक्टर वनक्षेत्र उपभोग गरेका छन् । प्रतिघर धुरी ०.४ हेक्टर भन्दा कम वन क्षेत्र उपभोग गर्ने उपभोक्ता ५ वटा पालिकाका छन् । यस हिसाबले के भन्न सकिन्छ भने धादिङमा वनक्षेत्रको उपभोग औसत भन्दा निकै कम्जोर रहेको छ ।

तालिका ९: स्थानीय तहगत सामुदायिक वनको वितरण

क्र.सं.	गाउँ/नगरपालिका	संख्या	घरधुरी	क्षेत्रफल	प्रति घरधुरी (हे)
१	रुबिभ्याली गाउँपालिका	१४	२८२८	३,३८७.२७	१.१९
२	खनियाबास गाउँपालिका	१५	१,८३८	१,४२०.८१	०.७७
३	नेत्रावती डबजोङ गाउँपालिका	२७	२,६२३	९७२.७४	०.३७
४	गंगाजमुना गाउँपालिका	३६	४२४५	२,६२८.७८	०.६२
५	त्रिपुरासुन्दरी गाउँपालिका	४९	४,०९६	२,०००.९४	०.४८
६	निलकण्ठ नगरपालिका	१५२	१६,६४०	६,६७९.४	०.४०
७	ज्वालामुखी गाउँपालिका	७९	९,८९९	३२५८.०१	०.३३
८	बेनिघाट रोराङ गाउँपालिका	५७	६,२००	४,४३०.८४	०.७१
९	गजुरी गाउँपालिका	६३	५,८००	३,५६३.६४	०.६१
१०	सिद्धलेक गाउँपालिका	६०	७,८३५	२,५६१.०६	०.३२
११	गल्छी गाउँपालिका	७१	६५७६	४,९९१.१९	०.७६
१२	थाक्रे गाउँपालिका	५६	६,८५०	१,८४५.२८	०.२७
१३	धुनिबेसी नगरपालिका	३८	४०७४	१,२९५.३४	०.३२
जम्मा		**७१७**	**७९५४८**	**३९,४०९.५**	**०.४९**

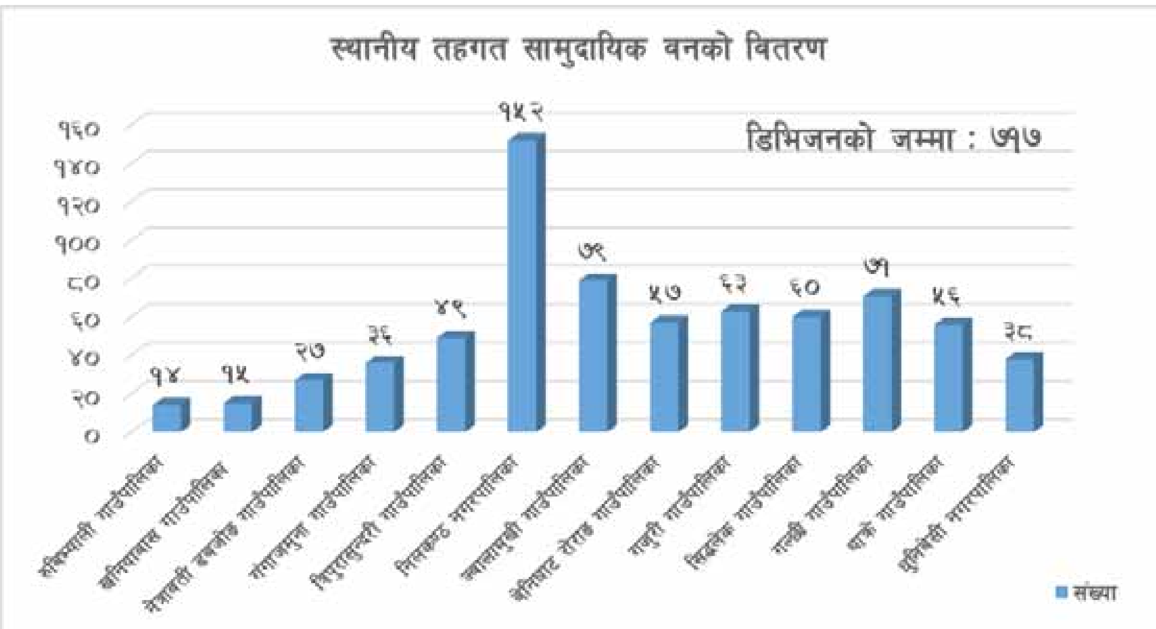

चित्र ८ : स्थानीय तहगत सामुदायिक वनको वितरण

१.९ स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण

धादिङ जिल्लाका १३ वटा स्थानीय तहहरूमा सर्वाधिक बेनिघाट रोराङ गा.पा.मा वनक्षेत्र गा.पा.को कूल भूभागको ७१% मा रहेको देखिन्छ । यस हिसाबले सबैभन्दा थोरै सिद्धलेक गा.पा.मा कूल पालिकाको भौगोलिक क्षेत्रको २६% भूभागमा मात्र वन रहेको देखिन्छ । पालिकाको हिसाबले भने रूबीभ्याली गा.पा. वनक्षेत्रमा धनी रहेको देखिन्छ ।

तालिका १०: स्थानीय तहगत वनक्षेत्रको वितरण

क्र.सं.	स्थानीय तह	क्षेत्रफल		वन क्षेत्र प्रतिशत	
		(वर्ग कि.मी)	वनक्षेत्र कुल भूभाग	स्थानीय तह	जिल्लाभित्र
१	धुनिबेसी नपा	९९	४८.३	४९%	५%
२	निलकण्ठ नपा	२००.५	७९.६	४०%	९%
३	बेनिघाट रोराङ गापा	२०७.१	१४६.५	७१%	१६%
४	गजुरी गापा	१३९.७	७८.४	५६%	८%
५	गल्छी गापा	११९.२	५५	४६%	६%
६	गंगाजमुना गापा	११४.१	६१.४	४३%	७%
७	ज्वालामुखी गापा	११३.२	३७	३३%	४%
८	खनियाबास गापा	१०५.५	५९.९	५७%	६%
९	नेत्रावती गापा	७०.७	३३.१	४७%	४%
१०	रुबिभ्याली गापा	४२५.८	२२९.८	५४%	२५%
११	सिद्धलेक गापा	१०६.७	२७.४	२६%	३%
१२	थाक्रे गापा	९६.३	४०.७	४२%	४%
१३	त्रिपुरासुन्दरी गापा	८४.६	३०.८	३६%	३%
		१९१२.४	९२८.०	४९%	१००%

१.१० आर्थिक वर्ष अनुसार सामुदायिक वन हस्तान्तरणको प्रवृत्ति (Trend Analysis)

धादिङ जिल्लामा आ.व. २०४७/०४८ बाट सामुदायिक वन हस्तान्तरण हुन थालेको देखिन्छ । धादिङ जिल्लामा सामुदायिक वनको उमेर करिब ३२ वर्ष भएको देखिन्छ । जिल्लामा सर्वाधिक संख्यामा सामुदायिक वन आ.व. २०५८/०५९ मा ८५ वटा हस्तान्तरण भएको देखिन्छ भने सबैभन्दा थोरै आ.व. २०७५/०७६ र आ.व. २०७७/०७८ मा १/१ वटा मात्र हस्तान्तरण भएको तथ्याङ्कबाट देखिन्छ । आ.व. २०७६/०७७ शून्य हस्तान्तरण वर्षको रूपमा अंकित छ । यसबीच केही सामुदायिक वनहरू गाँभिने र मिसिने गरेकोले यहाँ उल्लेखित कूल समूह संख्यामा फरक पर्नसक्छ । पछिल्लो आ.व.मा २०८०/०८१ मा १ वटा सामुदायिक वन हस्तान्तरण भएको छ । हस्तान्तरणको समग्र प्रवृत्ति हेर्ने हो भने अधिकांश सानासाना सामुदायिक वन हस्तान्तरण भएका छन् । आ.व. २०७०/०७१ देखि औसतमा ठूला सामुदायिक वन हस्तान्तरण भएका छन् । पछिल्लो आ.व.मा स्वीकृत भएको रुबिभ्याली गाउँपालिका वडा नं. १ र २ मा पर्ने ७५० घरधुरीद्वारा व्यवस्थापन गरिएको १३३१.४८ हेक्टरको पाङसाङ पास सामुदायिक वन धादिङको सबैभन्दा ठूलो सामुदायिक वन हो ।

तालिका ११: धादिङ जिल्लामा सामुदायिक वन हस्तान्तरणको प्रवृत्ति

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	सामुदायिक वनको		
		समूह संख्या	क्षेत्रफल	घरधुरी
१	२०४७/४८	६	१३५.९१	१०५६
२	२०४८/४९	५	२३८.६०	६६९
३	२०४९/५०	१२	३३०.७६	१२८२
४	२०५०/५१	२३	१००७.३४	२०३८
५	२०५१/५२	१९	६८०.६४	१९३८

६	२०५२/५३	३७	१७८०.७८	३७५३
७	२०५३/५४	२४	१४४५.७४	२९११
८	२०५४/५५	४१	१४९७.३०	४४०४
९	२०५५/५६	२१	९६४.७८	१८०३
१०	२०५६/५७	६०	१७३९.९५	५०३३
११	२०५७/५८	७४	२५८७.६१	७५२७
१२	२०५८/५९	८५	२८९९.३३	८८६१
१३	२०५९/६०	३५	१२१३.२१	४०७२
१४	२०६०/६१	३३	१६३४.६८	३०५३
१५	२०६१/६२	२३	७१०.५२	२१७५
१६	२०६२/६३	१४	५१०.७१	१४९७
१७	२०६३/६४	२६	१६६१.६७	४३१२
१८	२०६४/६५	३३	१६२९.६५	३२४७
१९	२०६५/६६	३३	१४४०.८७	३२५६
२०	२०६६/६७	२९	१४६०.९२	२६३२
२१	२०६७/६८	१९	९८५.७३	१७३०
२२	२०६८/६९	७	२३६.२१	४७२
२३	२०६९/७०	१४	९९५.०६	१३६३
२४	२०७०/७१	१०	५४३.५७	८८०
२५	२०७१/७२	८	८५२.५५	८७८
२६	२०७२/७३	१२	६७३.६०	९७८
२७	२०७३/७४	८	७०८.७४	१२६१
२८	२०७४/७५	७	४२२.१५	५८७
२९	२०७५/७६	१	१२.८३	३९
३०	२०७६/७७	०	०	०
३१	२०७७/७८	१	१६९.६	२३१
३२	२०७८/७९	९	१३१५.४३	१५९२
३३	२०७९/८०	२	९५८.१६	४१५
३४	२०८०/८१	१	१३३१.४८	७५०

विश्व वातावरण दिवसको सन्दर्भमा इको क्लबमा आयोजित कार्यक्रम

परिच्छेद २

वार्षिक प्रगति

२.१ आ.व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरू

यस कार्यालयको चालु आ.व. २०८०-०८१ मा प्रदेशतर्फ विकास र प्रशासनिक गरी ४ वटा कार्यक्रम र संघ सशर्ततर्फ ३ वटा गरी कूल ७ वटा कार्यक्रम संचालनमा रहेका थिए। ती कार्यक्रमहरूमा राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम, वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम, राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम (संघीय सशर्त), जडीबुटी विकास कार्यक्रम (संघीय सशत्र), डिभिजन वन कार्यालयहरू कार्यक्रम, डिभिजन वन कार्यालयहरू कार्यक्रम (वन सुरक्षा सैनिक समेत) र वन तथा भूसंरक्षण विभाग कार्यक्रम (संघीय सशर्त) छन्।

२.२ आ.व. २०८०/०८१ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको वित्तीय प्रगति

यसरी सञ्चालित कार्यक्रममा गरी यस आ.व.को अन्त्यसम्म विनियोजित ११ करोड ४४ लाख २९ हजार बजेटमा ८ करोड ४८ लाख ५५ हजार रुपियाँ खर्च भएको छ। यस अनुसार ७४.१५% वित्तीय प्रगति हासिल भएको छ। राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रमतर्फ (ब.उ.शी.नं. ३२९००१०२) सर्वाधिक ९१.१७% वित्तीय प्रगति हासिल भएको देखिन्छ।

तालिका १२: आ.व. २०८०/०८१ को प्रगति सारांश

सि.नं.	कार्यक्रमको नाम	बिनियोजित वार्षिक बजेट लाख			खर्च रकम लाख			वित्तीय प्रगति	
		पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु	जम्मा	पूँजीगत	चालु
१	राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन	३८.५	७२.७१	१११.२१	३५.३४	६५.८३	१०१.१८	९१.८०	९०.५४
२	वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन	४६.५५	३१.९८	७८.५३	३६.५३	३०.६६	६७.१९	७८.४७	९५.८८
३	राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन (संस)	१०	३	१३	७.९७	३.००	१०.९७	७९.६७	१००.००
४	जडीबुटी विकास (संस)	२६		२६	६.००		६.००	२३.०८	
५	डिभिजन वन कार्यालयहरू	३५७.४१	५०४.७१	८६२.१२	३५२.६६	२७३.०७	६२५.७३	९८.६७	५४.१०
६	डिभिजन वन कार्यालयहरू (वन सु.सै.)		२५.४५	२५.४५		२०.४०	२०.४०		८०.१६
७	वन तथा भूसंरक्षण विभाग (संघ सशर्त)		२७.९८	२७.९८		१७.०८	१७.०८		६१.०५
	कूल बजेट	४७८.४६	६६५.८३	११४४.२९	४३८.५०	४१०.०५	८४८.५५	९१.६५	६१.५८

"वनजंगललाई डढेलोबाट जोगाऔं।

जैविक विविधताको संरक्षण गरौं।"

परिच्छेद ३

अनुगमनको सैद्धान्तिक अवधारणा

३.१ अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको अवधारणा

३.१.१ अनुगमन

"अनुगमन" भन्नाले नीति, योजना, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूमा लगानी तथा साधनको प्रवाह उचित ढंगले भए, नभएको वा अपेक्षित नतिजा हासिल भए, नभएको सम्बन्धमा कार्यान्वयन गर्ने निकाय वा कानून बमोजिम अख्तियार प्राप्त निकायले तोकेको व्यक्ति वा संस्थाबाट निरन्तर वा आवधिक रुपमा गरिने निगरानी, सूचना सङ्कलन, विश्लेषण तथा सुधारात्मक कार्यलाई बुझिन्छ। अनुगमनका लागि आयोजनाको दस्तावेज तथा स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम वा समय तालिका बमोजिम स्रोत साधनको प्राप्ति तथा प्रयोग र क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन भएको छ, छैन कार्यान्वयन क्षमता के कस्तो छ भन्ने विषयमा सूचना सङ्कलन तथा विश्लेषण गरिन्छ।

३.१.२ मूल्याङ्कन

"मूल्याङ्कन" भन्नाले कार्यान्वयन चरणमा रहेका वा सम्पन्न भएका नीति, योजना, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको सान्दर्भिकता, प्रभावकारिता, कार्यदक्षता, दिगोपना तथा प्रभावहरूका सम्बन्धमा लैङ्गिकता तथा समताका दृष्टिले समेत आन्तरिक वा बाह्य मूल्याङ्कनकर्ताबाट उद्देश्यपूर्ण र व्यवस्थित तरिकाले गरिएको कार्यलाई जनाउँछ। योजना, नीति, कार्यक्रम तथा आयोजना कार्यान्वयनका क्रममा भएका सबल तथा दुर्बल पक्षहरूबाट पाठ सिकी भावी योजना, नीति, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरू तर्जुमा तथा कार्यान्वयनमा आवश्यक सुधार गर्नु तथा सम्बन्धित निकाय र पदाधिकारीलाई त्यस्ता योजना, नीति, कार्यक्रम र आयोजनाहरूको कार्यान्वयन र नतिजाप्रति जवाफदेही बनाउनु मूल्याङ्कनको उद्देश्य हो ।

३.१.३ नतिजामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

योजना, नीति, कार्यक्रम तथा आयोजनाको कार्यान्वयनबाट अपेक्षित नतिजा के कति हासिल भएको छ भनी तुलना गर्नका लागि निरन्तर रूपमा सूचनाको सङ्कलन र विश्लेषण गर्ने प्रक्रिया नतिजामूलक अनुगमन हो। साथै, यसले आयोजनाको नतिजा खाकामा निर्धारित उद्देश्य र लक्ष्यअनुरूप नतिजा प्राप्त हुने गरी लगानी भए, नभएको र प्रतिफल हासिल भए, नभएको लेखाजोखा गर्दछ। योजना, नीति, कार्यक्रम तथा आयोजनाको कार्यान्वयनबाट हासिल भएको उपलब्धिलाई अपेक्षित नतिजासँग तुलना गरी तिनको सान्दर्भिकता, दक्षता, प्रभावकारिता, प्रभाव र दिगोपनाको लेखाजोखा गर्ने कार्य नतिजामूलक मूल्याङ्कन हो।

नतिजामूलक अनुगमनलाई प्रभावकारी गराउन नतिजामूलक व्यवस्थापनलाई संस्थागत गरिनुपर्दछ। यस्तो व्यवस्थापनले प्रतिफल र असरलाई लगानी र क्रियाकलापसँग आबद्ध गरी लगानीको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्न जोड दिन्छ। यसले विकास नतिजालाई केन्द्रबिन्दुमा राखी रणनीतिक योजना, जोखिम व्यवस्थापन तथा उपलब्धिको मापन गर्दछ र व्यवस्थापकीय निर्णय प्रक्रियालाई वस्तुगत र सबल बनाउन सहयोग पुऱ्याउँछ।

३.१.४ व्यवस्थापनको अभिन्न अंग

अनुगमन तथा मूल्याङ्कनलाई व्यवस्थापनको अभिन्न अंगको रूपमा लिन सकिन्छ। विगतका अनुभवका आधारमा कुनै पनि योजना वा कार्यक्रमलाई सुधार गर्ने पद्धति नै अनुगमन तथा मूल्याङ्कन भएकोले यो प्रक्रिया योजना तर्जुमादेखि नै पहिल्याउनु पर्दछ। अतः योजना तर्जुमा गर्दा नै योजना वा कार्यक्रमको मूल उद्देश्य, अवधि, लागत, परिमाण र गुणस्तर, कार्यक्रम लागु भएपछि त्यसबाट उपलब्ध हुनसक्ने फाईदा, स्थानीय स्तरमा हुने प्रभाव र कार्यान्वयनको प्रभाव मापन गर्ने प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष परिसूचकको बारेमा स्पष्ट हुनु जरुरी छ।

विकास क्रियाकलापको कार्यान्वयनमा निम्न कुराहरू भएका छन् भन्ने सुनिश्चित गर्न अनुगमन गरिन्छ ।

- लगानीहरू समयमै गरिएको छ;
- कार्यक्रम योजना गरिए अनुसार नै भइरहेको छ;
- विधान, कार्ययोजना र अन्य स्वीकृत नियमको पालना भएको छ;
- आवश्यक परेको बखत सुधार गर्ने र सच्याउने काम गर्न सकिन्छ;
- जानकारी पाउनुपर्ने मानिसहरू वा उपभोक्ताहरूले जानकारी पाएका छन्;
- बाधा अड्चनको विषयमा पहिले नै थाहा पाउन सकिन्छ र समयमै त्यसका समाधानहरू पत्ता लगाउन सकिन्छ;
- साधन श्रोतलाई दक्षता र प्रभावकारिता साथ प्रयोग गरिएको छ;
- कार्यक्रमको गुणस्तर कायम भएको छ;
- कार्यक्रम अवधिभर नै निरन्तर पृष्ठपोषण प्राप्त हुनेहुँदा कार्यक्रमले राम्रो प्रतिफल ल्याउने कुराको सुनिश्चित गर्न सकिनेछ; र
- भविष्यमा गरिने अनुगमनको लागि आधार तयार हुनेछ ।

३.२ सामुदायिक वन अनुगमन

सामुदायिक वन विकास कार्यक्रममा जिल्लास्तरबाट नै निम्न समयमा अनुगमन गर्न सकिन्छ;

- विधान कार्ययोजना तयारी गर्ने समयमाः
  सही उपभोक्ता पहिचान, वनक्षेत्रको स्थिति, वनको किसिम र अवस्था, जनसहभागिताको स्तर, सामाजिक विवरण, वन पैदावारको माग र आपूर्तिको स्थिति आदि ।
- विधान कार्ययोजना कार्यान्वयनको समयमाः
  विधान कार्ययोजनामा उल्लेखित विभिन्न क्रियाकलापहरूको छुट्टाछुट्टै अनुगमन ।
- कार्ययोजना अवधिको अन्त्यमाः
  कार्ययोजनाको उद्देश्य, वनको स्थिति, ग्रामीण स्तरमा परिवर्तन, स्थानीय वातावरणमा परिवर्तन, स्थानीय स्तरमा वन पैदावारको स्थिति आदि ।

३.३ सहभागितामूलक अनुगमन

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको वर्षदिनको क्रियाकलापहरूको अनुगमन मूलतः सहभागितामूलक रूपले गरिनुपर्दछ । सहभागितामूलक अनुगमन भन्नाले लक्षित समुदायलाई अनुगमनको उद्देश्य तय गर्ने, उद्देश्य परिपूर्ति मापनको लागि आवश्यक सूचक छनौट गर्ने, अनुगमनको लागि तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण गर्ने, परिणामहरू प्रस्तुत गर्ने र आत्मसमिक्षा गर्ने समग्र गतिविधिमा सहजीकरण गर्ने अवधारणा र त्यसको प्रयोग नै सहभागितामूलक अनुगमन हो ।

३.४ सहभागितामूलक अनुगमनका चरणहरू

सहभागितामूलक अनुगमनका चरणहरू निम्न बमोजिम छन्-

- अनुगमन गर्नुपर्ने कारणहरूबारे समुदायसँग छलफल;
- कार्यक्रमको उद्देश्यहरू र क्रियाकलापहरूको पुनरावलोकन;
- अनुगमनमा प्रश्नावलीको तयारी;
- प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सूचकहरूको छनौट;
- जानकारी सङ्कलनको लागि आवश्यक साधन फारामहरूको छनौट ;
- अनुगमनकर्ता, व्यक्ति र पक्षको छनौट; र
- विश्लेषण तथा परिणाम प्रस्तुतिकरण ।

३.५ सहभागितामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको प्रकृति

सहभागितामूलक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन निम्न प्रकारको हुनुपर्दछ ।

- प्रदर्शनमूलक हुनुपर्दछ न कि लेखेर निर्देशन दिन प्रकारको;
- मेलमिलापूर्ण हुनुपर्दछ न कि व्यक्तिबादी र निर्देशित प्रकारको;
- खोजमूलक हुनुपर्दछ न कि क्षति पूरा गर्ने प्रकारको;
- ध्यान दिने खालको हुनुपर्दछ न कि वक्तव्य दिने खालको;
- अन्तरक्रियात्मक हुनुपर्दछ न कि दमनकारी;
- गुणात्मक हुनुपर्दछ न कि संख्यात्मक; र
- सामुदायिक वन उपभोक्ता उन्मुख हुनुपर्दछ न कि आयोजना, कार्यक्रम उन्मुख

३.६ अनुगमनको लक्षित चरहरू र सूचक

३.६.१ **अनुगमनको लक्षित चरहरू**

- किसिम :- योगदान, प्रतिफल, दिगोपना र लाभांश वितरण
- पक्ष :- आर्थिक संलग्नता, भौतिक प्रगति, नगद, जिन्सी तथा श्रमको योगदान
- समय :- दिन, हप्ता, महिना, त्रैमासिक, अर्धवार्षिक, वार्षिक आदि ।

३.६.२ **अनुगमनको सूचकहरू**

अनुगमनको लागि सूचक निम्न प्रकारको हुनुपर्दछ :-

- प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष
- परिमाणात्मक, गुणात्मक वा दृश्यात्मक
- जानकारी लिन चाहेको उद्देश्यसँग मेल खाने हुनुपर्दछ;
- सूचकमा समष्टिमा SMART हुनुपर्दछ :-
  - ❖ खास प्रकारको (Specific)
  - ❖ मापन गर्ने सकिने (Measurable)
  - ❖ हासिल गर्ने सकिने (Achievable)
  - ❖ वास्तविकतामा आधारित (Realistic)
  - ❖ निश्चित समयभित्र सम्पन्न गर्न सकिने (Time-bound)

अर्को रूपमा भन्नुपर्दा;

- बैध (Valid)
- भरपर्दो (Reliable)
- सान्दर्भिक (Relevant)
- कम खर्चिलो (Economic) र,
- समय सापेक्ष (Timeless)

३.७ सामुदायिक वन अनुगमनको पक्षहरू

सामुदायिक वन कार्यक्रमको अनुगमन गर्दा मुख्यतयाः निम्न पक्षहरूमा ध्यान दिनुपर्दछ-

३.७.१ **उपभोक्ता समूहको परिचयः**

उपभोक्ताको नाम, ठेगाना, घरधूरी संख्या, उपभोक्ता संख्या (पुरूष, महिला), समितिका पदाधिकारीहरू (महिला, पुरूष), समूह गठन गरिएको साल, कार्ययोजना स्वीकृत भएको मिति, कार्ययोजना पुनरावलोकन भई स्वीकृत भएको मिति, अनुगमन र मूल्याङ्कन गरिएको मिति र अनुगमन गरिएको अवधि ।

३.७.२ **वनको अवस्थाः**

- वनको अवस्थाः खण्ड संख्या, क्षेत्रफल, वनको किसिम, उमेर, छत्र ढकनी, पुनरोत्पादनको स्थिति, वनको अवस्थामा आएको परिवर्तन, निष्कर्ष र सुझाव ।
- वन पैदावारको उपलब्धताः वन पैदावारको किसिम, हालको मौज्दात, परिवर्तन हुने क्रम, अवसर तथा अवरोध, निष्कर्ष र सुझाव ।

३.७.३ **वन व्यवस्थापन क्रियाकलाप (कार्ययोजना कार्यान्वयन)**

वन संरक्षण

- वन संरक्षण व्यवस्था
- योजना गरिएका क्रियाकलापहरू
- उपलब्धीहरू
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

वन व्यवस्थापन कार्यक्रम

- योजना गरिएका क्रियाकलापहरू
- उपलब्धीहरू
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

वन पैदावारको कटान, वितरण तथा उपयोग

- वन पैदावारको किसिम र कटान विधि
- कटान योजना गरिएको परिमाण काटिएको परिमाण
- वितरण गरिएको घरधूरी र वितरणको आधार
- बिक्री दर तथा जम्मा आम्दानी
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

वन विकास कार्यक्रम (नर्सरी स्थापना, विरुवा उत्पादन, विरुवा वितरण, वृक्षारोपण)

- योजना गरिएका क्रियाकलापहरू
- उपलब्धीहरू
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

आय आर्जन सम्बन्धी कार्यक्रमहरू

- योजना गरिएका क्रियाकलापहरू
- उपलब्धीहरू
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू

३.७.४ **संस्थागत विकास**

❖ **संस्थागत संरचना तथा कार्यशैली**

  - कार्यालय भवन तथा कार्यालय संचालन अवस्था
  - नेतृत्व शैली, योजना तर्जुमा तथा समूहको कार्यक्रम संचालन
  - समूहको नियमित आमभेला तथा उपस्थिति
  - समितिको नियमित बैठकहरू तथा उपस्थिति
  - पारदर्शिता तथा सहभागितामूलक निर्णय प्रक्रिया
  - अभिलेखहरूः बैठक पुस्तिका, वन पैदावार वितरण अभिलेख, आयव्यय अभिलेख
  - आर्थिक व्यवस्थापन
  - विवाद समाधान

- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू
- निष्कर्ष

❖ **महिला सहभागिता**

- समूहका महिलाहरूको चेतनाको स्तर
- समिति बैठक तथा आमभेलामा उपस्थिति
- समितिमा महिलाहरूको अनुपात तथा मुख्य पदमा प्रतिनिधित्व र निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता
- समूहका महिलाहरूको लागि कार्यक्रमहरू (जस्तै आयआर्जन, सशक्तिकरण लगायतका कार्यक्रम आदि)
- निष्कर्ष तथा भविष्यमा गर्नुपर्ने कामहरूको सुझाव

❖ **क्षमता अभिवृद्धि**

- नयाँ सफल कार्यक्रमहरू
- तालिम गोष्ठीका किसिम तथा तिनमा सहभागी हुनेहरूको संख्या
- तालिमको प्रभाव तथा उपलब्धी
- नयाँ आवश्यक तालीमहरू
- निष्कर्ष

❖ **समूहको आम्दानी खर्चको विवरण**

- गत वर्षको मौज्दात
- आम्दानीका श्रोतहरू तथा आम्दानी
- खर्चका श्रोतहरू तथा खर्च
- वन विकास कार्यमा लगानी
- देखापरेका समस्याहरू तथा समाधानका उपायहरू
- निष्कर्ष

❖ **सामुदायिक विकास कार्यहरूमा संलग्नता**

- योजना गरिएका कार्यक्रमहरू
- उपलब्धीहरू
- निष्कर्ष तथा भविष्यमा गर्नुपर्ने कामहरूको सुझाव

जनताको चौतारी

परिच्छेद ४

सामुदायिक वन अनुगमन तथा मूल्याङ्कन

यस खण्डमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पन्न गरिएको सामुदायिक वनहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको सैद्धान्तिक पक्ष, उद्देश्य, विधि तथा सामग्री र अनुगमन मूल्याङ्कनको संरचनात्मक पक्षहरू लगायतका विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ अनुगमनको पृष्ठभूमि

वन ऐन, २०७६, वन नियमावली, २०७९ तथा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०७१ मा हरेक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले ३ महिनाभित्र सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले वनको अवस्था र समूहको आर्थिक विवरण झल्किने गरी वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सो प्रतिवेदन डिभिजन वन कार्यालय र सम्बन्धित पालिकामा समेत बुझाउनुपर्ने व्यवस्था वन नियमावली, २०७९ को नियम ४४ मा गरिएको छ । साथै समूहको कार्ययोजनामा समेत सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहको अनुगमन गरी विधान र कार्ययोजना बमोजिम समूह र वनको व्यवस्थापन भइरहेको छ, छैन भनी तथ्याङ्क सङ्कलन गर्ने, विश्लेषण गर्ने र सोको आधारमा निष्कर्ष निकाली सुधारको लागि सान्दर्भिक सुझाव र सिफारिस गर्ने व्यवस्था गरिएको पाइन्छ ।

यसै सन्दर्भमा डिभिजन वन कार्यालय धादिङ अन्तर्गत आ.व. २०७८/२०७९ सम्म हस्तान्तरित ७१५ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको अनुगमन गरी प्रतिवेदन प्रकाशन गर्नुपर्ने लक्ष भएकोले चालु आ.व. २०८०/०८१ मा सामुदायिक वनहरूको अनुगमन गरी पुस्तिका प्रकाशन गर्ने कार्यक्रम रहेको थियो । सोही सन्दर्भमा यो प्रतिवेदन तयार गरिएको हो ।

४.२ अनुगमनको उद्देश्य

यस अनुगमनको उद्देश्यहरू निम्न बमोजिम रहेको थियो :-

- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू विधान र कार्ययोजना बमोजिम संचालित र व्यवस्थित छन् छैनन् पत्ता लगाउने;
- सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको वनविकास, आयआर्जन क्रियाकलापहरू, समूह व्यवस्थापन तथा सामुदायिक विकास क्रियाकलापहरूको अध्ययन गर्ने;
- समूह र वनको व्यवस्थापन प्रचलित ऐन र नियम बमोजिम भएको छ, छैन भनी सहभागितामूलक तरीकाले विश्लेषण गर्ने;
- सामुदायिक वनको व्यवस्थापनमा कुनै समस्या भए पत्ता लगाई समाधानका उपायहरूको सुझाव दिने;
- सामुदायिक वन व्यवस्थापनबाट सिर्जित उपलब्धीहरूको अभिलेख राखी उपलब्धीलाई बढाउने उपाय पत्ता लगाई लागु गर्ने;
- सामुदायिक वनको व्यवस्थापनबाट वातावरण र जैविक विविधता संरक्षणमा प्राप्त भएको उपलब्धीको आँकलन गर्ने;
- कार्यक्रम प्रत्यक्ष कार्यान्वयन गर्ने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू र वन कार्यालय लगायत अरू सरोकारवालाहरूलाई समसामयिक सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गर्ने
- कार्यक्रमको सुधारको लागि नीति निर्माण तहलाई आवश्यक र उपयुक्त पृष्ठपोषण प्रदान गर्ने ।

४.३ अनुगमनको विधि

सामुदायिक वन अनुगमनको लागि निम्न विधि प्रयोग गरिएको थियो:

- अनुगमन गरिने सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको छनोट गरियो ।
- अनुगमनका उद्देश्यहरू लक्षित सूचनाहरू सङ्कलनको लागि आवश्यक सूचकहरूको छनोट गरियो ।
- सूचक समावेश गरिएको अनुगमन फारमहरूको मुद्रण र आठै (तत्कालीन समयमा) सबडिभिजनहरूमा वितरण गरियो ।

- प्रत्यक्ष अन्तरवार्ता र सामूहिक छलफल विधिबाट प्रश्नावलीमा सोधिएका विषयमा समूहका पदाधिकारी र उपभोक्ताहरूसँग सवाल जवाफ गरी जानकारीहरूको खोजी गरियो ।
- समूहपिच्छे एउटा ८ पृष्ठको अनुगमन प्रश्नावलीमा प्राथमिक र द्वितीय श्रोतबाट प्राप्त जानकारीहरू भरियो ।
- जानकारीहरूको स्थलगत प्रमाणीकरणको लागि वन र समूहको स्थलगत भ्रमण, अवलोकन र अन्तरक्रिया समेत गरिएको थियो ।
- समूहपिच्छे भरिएका अनुगमन फारामहरूमा प्राप्त जानकारीहरू साफी गरी सबडिभिजनगत रूपमा संश्लेषण गरियो ।
- सबडिभिजनगत संश्लेषित विवरणहरूको आधारमा डिभिजनगत संश्लेषण गरियो ।
- उक्त जानकारीहरूलाई विश्लेषण गरी अवसर, चुनौती, सबलता र दुर्वलता पहिचान गरी सुझावहरू तयार गरी पुस्तिका लेखन गरियो ।
- पुस्तिकालाई पटकपटक पुनरावलोकन गरी सुझाव समावेश गरी अन्तिम रूप दिइयो भने पुस्तिका प्रकाशनका लागि सम्बन्धित मुद्रकलाई सफ्टकपी सहित उपलब्ध गराइयो ।

४.४ अनुगमनको विषयवस्तु

सामुदायिक वन अनुगमनको लागि आवश्यक विषयवस्तुहरू परिच्छेद-३ मा उल्लेखित सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको विभिन्न पक्षहरू तथा सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०७१ बमोजिम रहेकोमा धादिङ जिल्लाको सन्दर्भमा त्यसलाई विस्तृतिकरण (Unbundling) तथा अनुकूलन गरी फाराममा रूपान्तरण गरी प्रयोग गरिएको थियो ।

यद्यपि आ.व. २०८०/०८१ मा अनुगमन गरिएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, तिनको क्षेत्रफल, तिनमा आवद्ध घरधुरी, समूहमा रहेको जातिगत प्रतिनिधित्व, घरधूरीहरूको सम्पन्नता विवरण, कार्यसमितिमा जातिगत र लैंगिक प्रतिनिधित्व, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको कोषको अवस्था, वन विकास र अन्य कार्यमा कोषको परिचालन, साधारणसभा र समिति बैठक हुने समूह, लेखापरिक्षणको अवस्था, वार्षिक प्रतिवेदन संप्रेषणको अवस्था, आन्तरिक कबुलियती वन दिने समूहहरूको विवरण, वनको प्रकार, वनको हैसियतमा सुधारको अवस्था, जैविक विविधता र वन्यजन्तुको संख्यामा बढोत्तरीको विवरणहरू र वन सम्वर्द्धन कार्य संचालनको अवस्थालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

४.५ अनुगमनको सामग्री

अनुगमनको लागि मूलत कार्यालयबाट तयार पारिएको ८ पृष्ठको अनुगमन फाराम प्रयोग गरिएको थियो । सो फारामहरू प्रयोग गरी तथ्याङ्कहरू सङ्कलन गर्दा सहभागितामूलक ग्रामीण लेखाजोखा तथा द्रुत ग्रामीण लेखाजोखा गर्ने सामाजिक औजारहरू, व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता, सामूहिक छलफललगायतका विधिहरू स्थान विशेष अनुसार सहजकर्ताको रुपमा खटिएका वन कर्मचारीहरूले प्रयोग गरेका थिए ।

४.६ अनुगमनको तथ्याङ्क श्रोत

४.६.१ प्राथमिक जानकारीको श्रोत

यस अनुगमनको क्रममा प्राथमिक तथ्याङ्क सङ्कलनको लागि समूहका उपभोक्ता र पदाधिकारीहरूलाई श्रोतको रूपमा प्रयोग गरिएको थियो । डिभिजनको कार्यक्षेत्रभित्र रहेका ७१५ मध्ये ३७१ वटा समूहहरूसँग भेटघाट र अन्तरक्रिया तथा आवश्यक अवस्थामा स्थलगत भ्रमण र अवलोकन गरी प्राथमिक जानकारीहरू सङ्कलन र प्रमाणीकरण गरिएको थियो ।

४.६.२ द्वितीय श्रोतहरु

अनुगमन प्रश्नावलीमा उल्लेखित कतिपय परिचयात्मक जानकारीहरू सम्बन्धित समूहको विधान, कार्ययोजना, निर्णय पुस्तिका, आयव्यय विवरण, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, साधारण सभाको निर्णयलगायत अन्य विभिन्न अभिलेख अध्ययन गरी सङ्कलन गरिएको थियो ।

४.७ तथ्याङ्क विश्लेषण विधि र औजार

यस अनुगमनको क्रममा प्राप्त तथ्याङ्कहरूलाई सबडिभिजनगत संश्लेषण गरी डिभिजन स्तरमा एकीकृत गरियो । उक्त विवरणहरूलाई माईक्रोसफ्ट एक्सेल र एसपीएसएस सफ्टवेयरको सहयोगले विश्लेषण गरी तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ । कतिपय जानकारीहरू आर्क जीआईएस नक्शाको माध्यमबाट समेत प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.८ अनुगमन प्रतिवेदनको सिमितता (Limitation) र समस्या

प्रस्तुत अनुगमन प्रतिवेदनमा धादिङ जिल्लाको आ.व. २०८०/०८१ मा अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनको अवस्थाको व्याख्यात्मक (Descriptive) चित्रणमात्र गरिएको छ । त्यसैगरी जस्तो आँकडा (अंक वा विवरण), त्यस्तै विश्लेषण; र जस्तो विश्लेषण, त्यस्तै निष्कर्ष हुने नै गर्छ । यसलाई तथ्याङ्क शास्त्रमा गिगो (Garbage In Garbage Out-GiGo) को रूपमा समेत चिनिन्छ । तथ्याङ्क सङ्कलनको लागि फिल्डमा खटिने कर्मचारीलाई सामान्य खाजा खर्च मात्र उपलब्ध गराइएको थियो र कर्मचारीले फिल्डका उपभोक्ताले उपलब्ध गराउनु भएका सकेसम्म सहि विवरण ल्याएका थिए । कतिपय विवरण समूहले पनि सहि उपलब्ध गराउन सकेका थिएनन् र जति प्राप्त भयो त्यहि विवरणलाई नै हामीले आधार मानेका छौँ । अतः यस अनुगमनको क्रममा सबडिभिजन वन कार्यालयहरूलाई फर्म भर्न पठाई वर्ष दिन लगाएर प्राप्त अनुगमन फारामहरूमा रहेको उपयोगी र तुलनायोग्य तथ्याङ्कमा मात्र निर्भर हुनुपर्ने बाध्यता थियो । यसै कारणले प्रस्तुत प्रतिवेदन मा अनुगमन फारामहरूमा सोधिएका कतिपय प्रश्नहरूको जवाफ समावेश गर्न सकिएको छैन । त्यस्तै कूल ७१५ समूहहरूलाई लक्षित गरेकोमा ३७१ समूहहरूको मात्र उपयोगी फारामहरू प्राप्त भएको थियो ।

दार्खा सबडिभिजन वन कार्यालयलाई अनुगमन गरेर पेश गर्न फाराम पठाइएकोमा तहाँबाट अनुगमन फाराम भरी वर्षदिनमा पनि प्राप्त भएन । यसको तत्कालिक कारणमा उक्त सबडिभिजनमा आवश्यक न्यूनतम जनशक्ति नहुनु र भएका जिम्मेवार तहका कर्मचारीको समेत काज सरूवा हुनु र समग्रमा जिल्लामै जनशक्ति अपर्याप्त हुनु हो । अतः प्रस्तुत प्रतिवेदनको विश्लेषण र निष्कर्षमा दार्खा सबडिभिजन वन कार्यालय क्षेत्रको स्थानगत प्रतिनिधित्व नभए पनि जिल्लागत वस्तुस्थितिको दृष्टिकोणले सो सबडिभिजन वन कार्यालयलाई पनि सम्बोधन गर्ने प्रयत्न गरिएको छ ।

पालिका, उपभोक्तासंग वन वातावरणको विषयमा छलफल

परिच्छेद ५
सामुदायिक वनको अनुगमन तथ्याङ्क प्रस्तुति र विश्लेषण

यस खण्डमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सम्पन्न गरिएको सामुदायिक वनहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको तथ्याङ्क प्रस्तुति र विश्लेषण प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ अनुगमन फाराममा आधारित तथ्याङ्क प्रस्तुति र विश्लेषण

५.१.१ सबडिभिजनगत तथ्याङ्क प्रस्तुति

यस उपखण्डमा सबडिभिजनगत अनुगमन फारामहरूबाट प्राप्त न्यूनतम जानकारीहरूलाई विभिन्न तालिकाहरूमा राखी प्रस्तुत गर्दै विश्लेषण गरिएको छ ।

५.१.१.१ आ.व. २०८०/०८१ मा अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरूको विवरण

यस चालु आ.व. २०८०/०८१ मा अनुगमन गरिएका समूहहरूको अनुगमन फारामहरूमा सबैभन्दा धेरै बैरेनी सबडिभिजनको ११६ वटा तथा सल्यानटार सबडिभिजनको सबैभन्दा कम ३० वटा प्राप्त भएको थियो भने प्रतिशतको आधारमा बेनिघाट सबडिभिजनले करिव सत प्रतिशत अनुगमन गरेको थियो । यसरी कूल ३७१ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको तुलनायोग्य अनुगमन फाराम तथा विवरणहरू प्राप्त भएको थियो ।

तालिका १३: अनुगमन गरिएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

क्र.सं.	सबडिभिजन वन क्षेत्रको नाम	जम्मा समूह संख्या	अनुगमन गरेको समूह संख्या
१	नीलकण्ठ	२३१	८५
२	बेनिघाट	५७	५६
३	सल्यानटार	८३	३०
४	बैरेनी	१२७	११६
५	नौबिसे	३८	३४
६	गजुरी	१२३	५०
७	दार्खा	५६	*
जम्मा		**७१५**	**३७१**

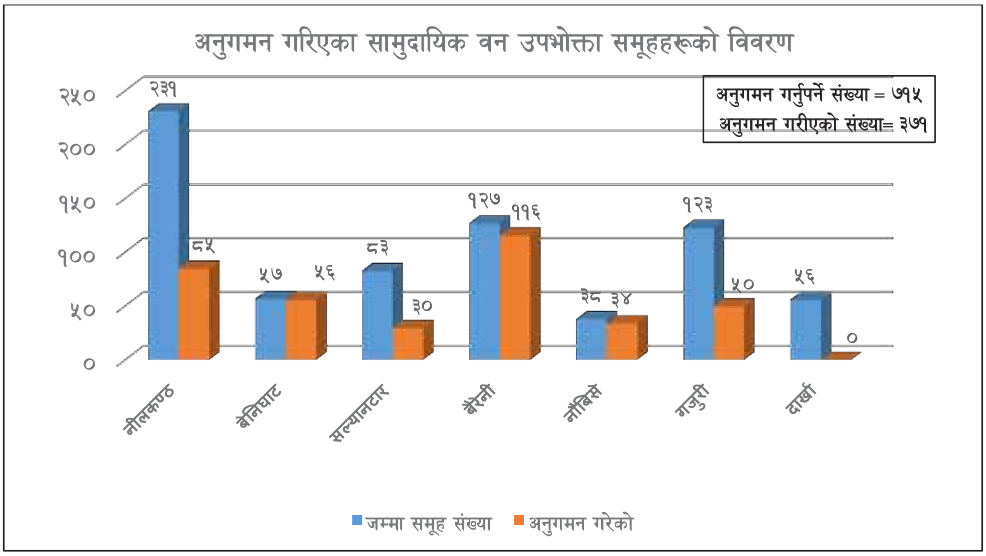

चित्र ९: अनुगमन गरिएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

यो पटकको अनुगमनमा एक होइन अनेक कारणले अपेक्षा गरिएको सबै सामुदायिक वनको अनुगमन हुन सकेन। अनुगमनको लागि अपेक्षा गरिएको कुल ७१५ सामुदायिक वनमध्ये ३७१ वटा (५१.८८%) समूहको मात्र अनुगमन हुन सक्यो। आगामी दिनमा सम्भव भएसम्म सम्पूर्ण सामुदायिक वनमा कर्मचारी पुगेर अनुगमनको काम गर्नुपर्नेछ। यसले केवल अनुगमनको काम मात्र हुनेछैन, यसले समूहसंग अनौपचारिक कुरा पनि हुनेहुँदा समूहको अन्य विविध पक्षको बारेमा पनि जानकारी हुने गर्दछ तसर्थ यो कामलाई उच्च प्राथमिकता दिनुपर्दछ।

५.१.१.२ समूहमा आवद्ध घरधुरीहरूको सामाजिक वनौट

चालु आ.व.मा अनुगमन गरिएका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूमा जातिगत प्रतिनिधित्व हेर्दा जिल्लागत रूपमा औसतमा सबैभन्दा बढी आदिवासी जनजातिहरूले करिब ५०% ओगटेको देखियो भने त्यसपछि अन्य जातिले ३२% र दलित समुदायले करिब १८% ओगटेको पाइयो।

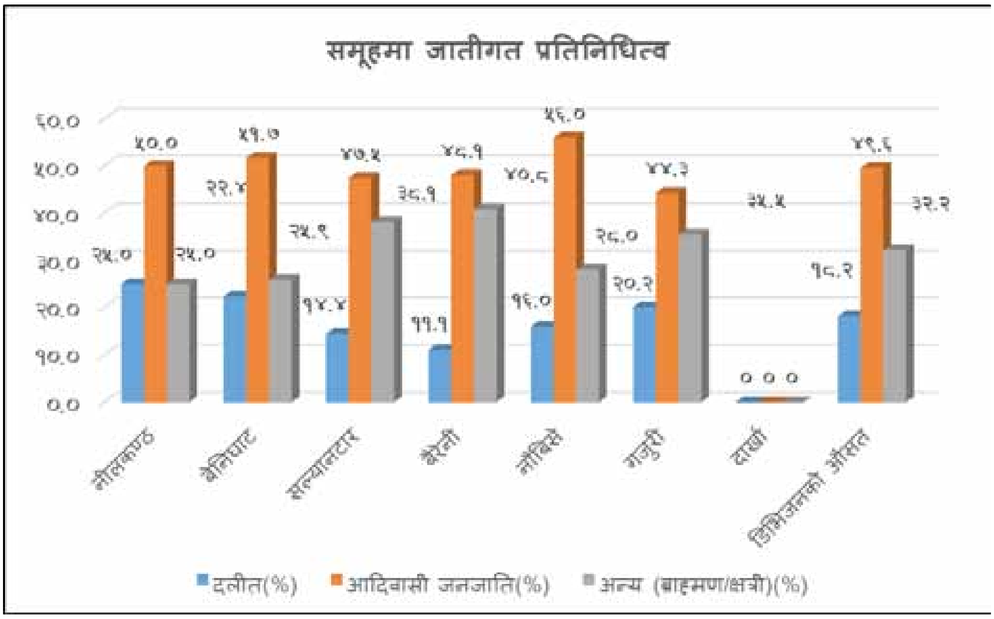

चित्र १०: समूहमा जातिगत प्रतिनिधित्व

५.१.१.३ समूहको कार्यकारिणी समितिमा जातिय प्रतिनिधित्व

सामुदायिक वन विकास कार्यक्रमको मार्गदर्शन, २०७१ ले कार्यकारिणी समिति गठन गर्दा सबै टोल, जाति र लिङ्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनु पर्दछ भनेको छ। यस जिल्लामा सामुदायिक वन उपभोक्ताहरूको कार्यकारिणी समितिमा औसतमा आदिवासी जनजातिले ४९%, अन्यले ४०% र दलीत समुदायका व्यक्तिहरूले करिब ११% को हाराहारीमा प्रतिनिधित्व गरेको देखिन्छ।

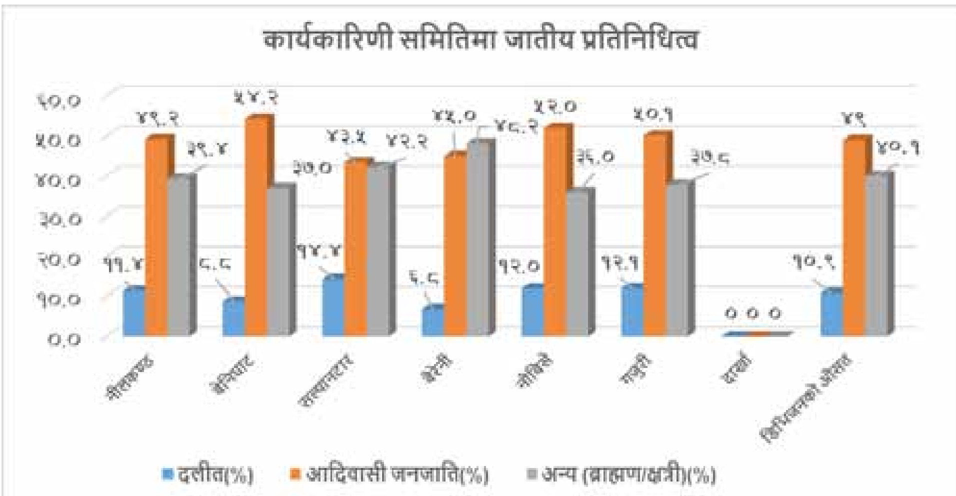

चित्र ११: कार्यकारिणी समितिमा जातिय प्रतिनिधित्व

माथिका २ वटा तथ्याङ्कलाई मूल्याङ्कन गर्दा के देखिन्छ भने जनजातिको समूहगत र समितिगत प्रतिनिधित्व बराबर देखिन्छ भने दलितको समूहगत भन्दा समितिमा कम र अन्य ब्राम्हण क्षेत्रीको समूहगतको तुलनामा समितिमा प्रतिनिधित्व बढी देखिन्छ ।

५.१.१.४ समूहमा आवद्ध घरधुरीहरूको आर्थिक स्तर

सम्पन्नताको कसीबाट समूहभित्रको घरधुरीहरूको आर्थिक संरचनाको विश्लेषण गर्दा जिल्लागत रूपमा औसतमा करिब ५४% मध्यम, ३४% विपन्न र सबैभन्दा कम सम्पन्न तहका करिब १२% उपभोक्ता रहेको देखिन्छ । यसले एउटा प्रष्ट तथ्य के देखाएको छ भने सामुदायिक वनमा अझै पनि गरिब र मध्यम वर्गीय ठूलो समुदायको बाहुल्य छ र सामुदायिक वनमा यो बर्गको भूमिका बढी देखिन्छ ।

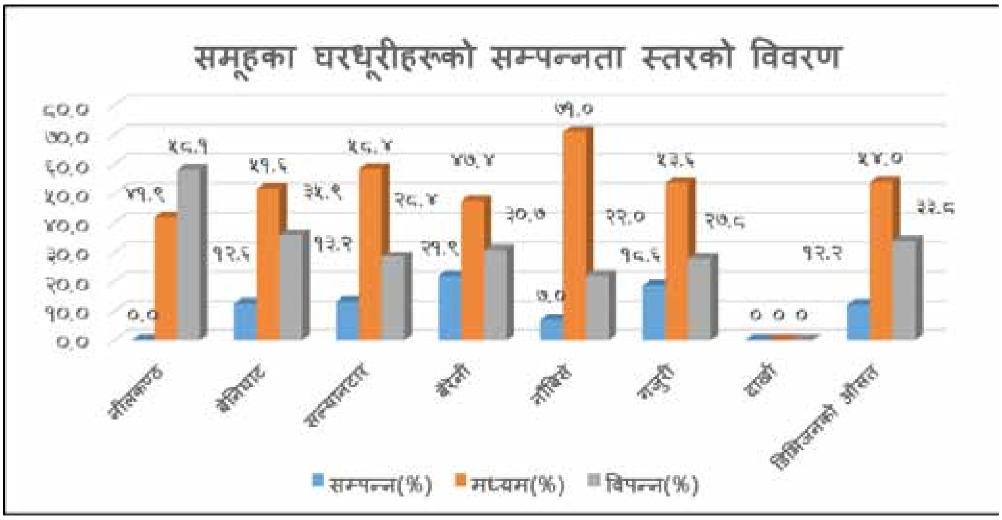

चित्र १२: समूहमा आवद्ध घरधुरीहरूको आर्थिक स्तर

५.१.१.५ समूहको कार्यकारिणी समितिमा लैंगिक प्रतिनिधित्व

वन ऐन, २०७६ तथा वन नियमावली, २०७९ को ४२(८) अनुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको कार्यकारिणी समितिमा अध्यक्ष वा सचिवमा कम्तिमा एक पद र उपाध्यक्ष वा कोषाध्यक्षमा एक पद अनिवार्य राखी कूल समिति सदस्य संख्याको कम्तिमा ५०% पदहरूमा महिला हुनुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । चालु आ.व.को अनुगमनबाट समितिहरूमा औसतमा जिल्लागत रूपमा पुरूष करिब ६३% पदहरूमा र महिला करिब ३७% पदहरूमा रहेको देखिंदा वन नियमावली, २०७९ अनुसार समितिमा प्रतिनिधित्व भएको पाइएन र अबका दिनमा यसलाई क्रमश: बढाउँदै जानुपर्ने देखिन्छ ।

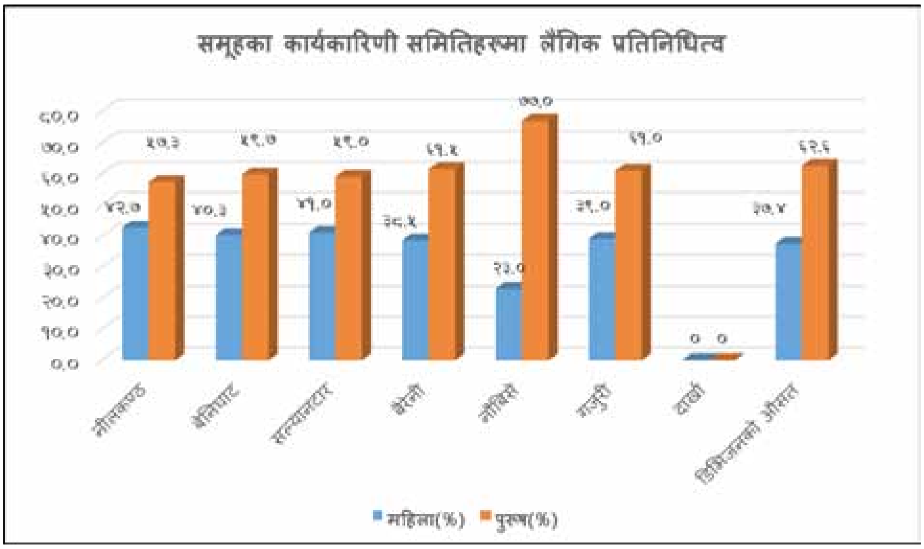

चित्र १३: समूहका कार्यकारिणी समितिहरूमा लैंगिक प्रतिनिधित्व

५.१.१.६ समूहको कोष परिचालनका क्षेत्रहरू

वन ऐन, २०७६ को दफा २२ मा समूहले कार्ययोजना बमोजिम आर्जन गरेको वार्षिक आयको कम्तिमा २५% रकम वन विकास कार्यमा (वन हेरालु, झाडी फँडानी, वन डढेलो नियन्त्रण, अग्निरेखा निर्माण, नर्सरी तथा बिरुवा उत्पादन, बिरुवा खरिद तथा वृक्षारोपण, घेराबार लगायत) खर्च गरी बाँकी रहेको रकमको कम्तिमा ५०% रकम सम्बन्धित स्थानीय तहसँग समन्वय राखी गरिवी न्यूनीकरण, महिला सशक्तिकरण तथा उद्यम विकासमा लगानी गर्नुपर्ने र बाँकी रकम उपभोक्ताको हितमा खर्च गर्न सकिने व्यवस्था गरेको छ ।

धादिङका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूलाई यस कसीबाट मूल्याङ्कन गर्दा जिल्लामा औसत ११% रकम मात्र वन विकासको क्षेत्रमा खर्च गरेको रेकर्ड मुश्किलले भेटिएको छ । बाँकी रकम (८९%) समेत प्रयोजन नखुलेको अन्य कार्यमा खर्च गरिएको पाइएको छ । केहि समूहले आन्तरिक चलन गरेका वा बैंकमा मौज्दात रहेको हुनसक्ने देखिन आएको छ भने हाम्रो तथ्याङ्कमा प्रष्ट नखुले पनि केहि समूहको कोषको रकम नियमानुसार बैंकमा जम्मा गर्नुपर्नेमा सिमित पूर्व र वर्तमान पदाधिकारीको जिम्मामा रहेका देखिएको छ । समूहको निष्क्रियता, साधारणसभा आदि हुन नसक्नाले केहि रकम गोलमाल भएको हुन सक्ने तर्फ पनि इंगित गरेको छ जुन विषय हामीलाई आगामी दिनमा एउटा सम्पन्न गर्नुपर्ने कामको रुपमा दायित्व थपिएको छ ।

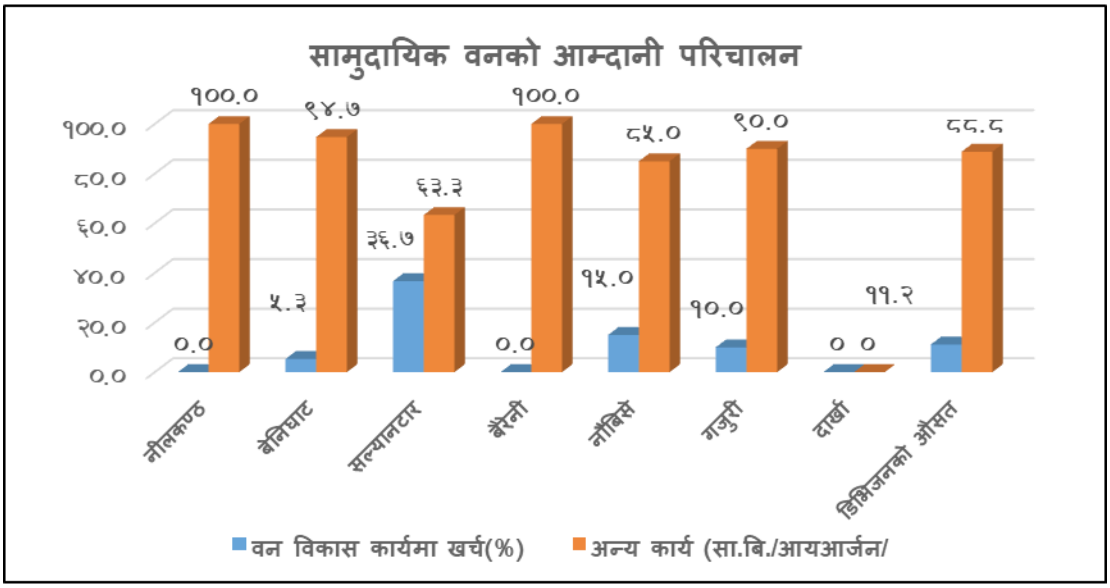

चित्र १४: सामुदायिक वनको आम्दानी परिचालन

५.१.१.७ साधारण सभा गर्ने समूहहरूको अवस्था

साधारण सभा समूहको सर्वोच्च संस्था हो र नियमानुसार सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले वर्षको कम्तिमा २ पटक साधारण सभा (समूहको आमभेला) बस्नुपर्दछ । यद्यपी आवश्यक परेमा समूहले वर्षमा २ पटक वा सो भन्दा बढी पटक पनि साधारण सभा बस्न सक्ने प्रावधान रहे तापनि धादिङमा अधिकांश समूहको वर्षको एकपटक मुस्किलले साधारणसभा बस्ने गरेको पाइएको छ । धादिङको हकमा तथ्यले के देखाउँछ भने यहाँका समूहहरूमध्ये ४८% ले नियमित साधारण सभा गर्ने गरेका छैनन् । करिब ५२% समूहलेमात्र साधारणसभा बस्नेगरेको अवस्था देखिन आउँछ । यो भनेको संस्थागत सुशासनको हिसाबले अत्यन्त कमजोर अवस्था हो ।

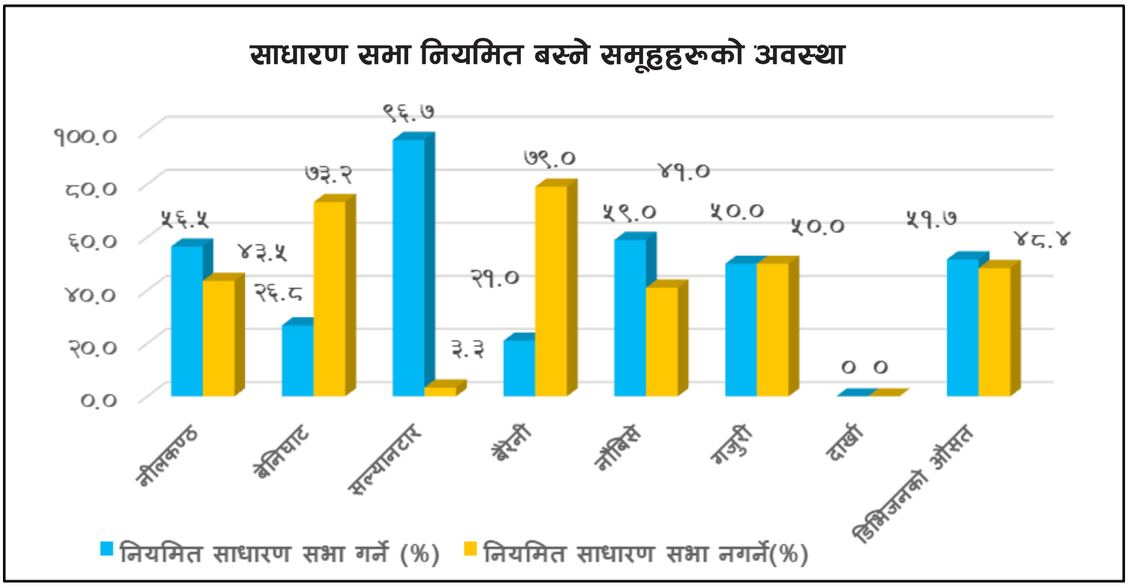

चित्र १५: साधारणसभा बस्ने समूहहरूको अवस्था

५.१.१.८ समितिको बैठक नियमित आयोजना गर्ने समूहहरूको अवस्था

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले कुनै पनि काम कारवाही गर्दा समितिको बैठक राखेर मात्र गर्नु पर्दछ । समितिको बैठक बिनाका काम नियमानुसार अवैध हुन्छन् तर कुनै अपर्झट गर्नुपर्ने काममा बैठक राख्न सम्भव नभएमा ती काम सम्पन्न भएपछि तत्काल बैठक बसी बहुमत सदस्यबाट अनुमोदन गराउनु पर्दछ । विधानतः सामान्यतय महिनाको एकपटक समितिको बैठक बस्नुपर्नेछ तर एक भन्दा बढी पनि आवश्यकता अनुसार बैठक बस्न सक्छ । धादिङका करिब ५९% समूहहरूको कार्यकारिणी समितिको बैठक अनियमित भएको अनुगमनले देखाएको छ । नियमित रूपमा समितिको मासिक बैठक बस्ने समूहहरू जिल्लागत रूपमा हेर्दा करिब ४१% मात्र देखिएको छ । यसबाट सुशासनको पाटो कमजोर हुनजाने सम्भावना रहन्छ ।

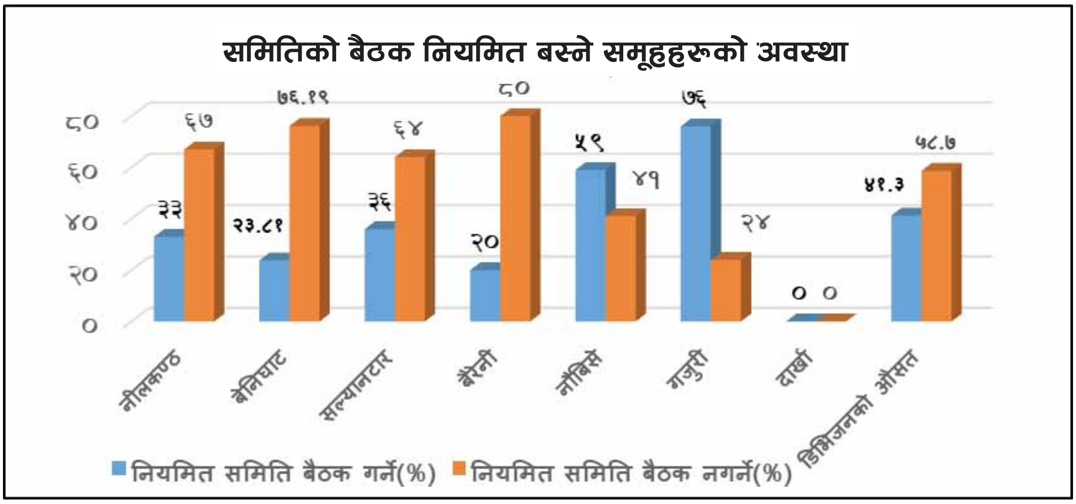

चित्र १६: समितिको बैठक बस्ने समूहहरुको अवस्था

५.१.१.९ लेखापरीक्षण गर्ने गराउने समूहहरूको अवस्था

वन नियमावली, २०७९ को नियम ४३ को उपनियम ४ बमोजिम सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले आफ्नो चल अचल सम्पत्ति, आम्दानी र खर्चको लेखा तथा अभिलेख दुरूस्त राख्नुपर्ने र सोको प्रचलित कानून बमोजिम वार्षिक लेखापरिक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था गरिएको छ भने आम्दानी खर्चको सम्बन्धमा वर्षमा एक पटक सार्वजनिक सुनुवाई गरी साधारण सभाबाट पारित गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने समेत नियमावलीले भनेको छ । आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ३ महिनाभित्र अनिवार्य रुपमा लेखापरीक्षण गराई यसको १/१ प्रति सम्बन्धित पालिका, सबडिभिजन र डिभिजन वन कार्यालयमा बुझाउनु पर्नेछ भन्ने

प्रष्ट प्रावधान छ तर धादिङका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको प्राप्त अनुगमन विवरणको आधारमा मूल्याङ्कन गर्दा जिल्लामा औसतमा २२% समूहहरूले मात्र सार्वजनिक सुनुवाई (सार्वजनिक लेखापरीक्षण) गरेको देखिन्छ भने करिब ७८% समूहहहरूले लेखापरीक्षण नै नगराएको पाइएको छ । यो भनेको संस्थागत विकास र सुशासनको लागि गम्भीर नकारात्मक अवस्था हो ।

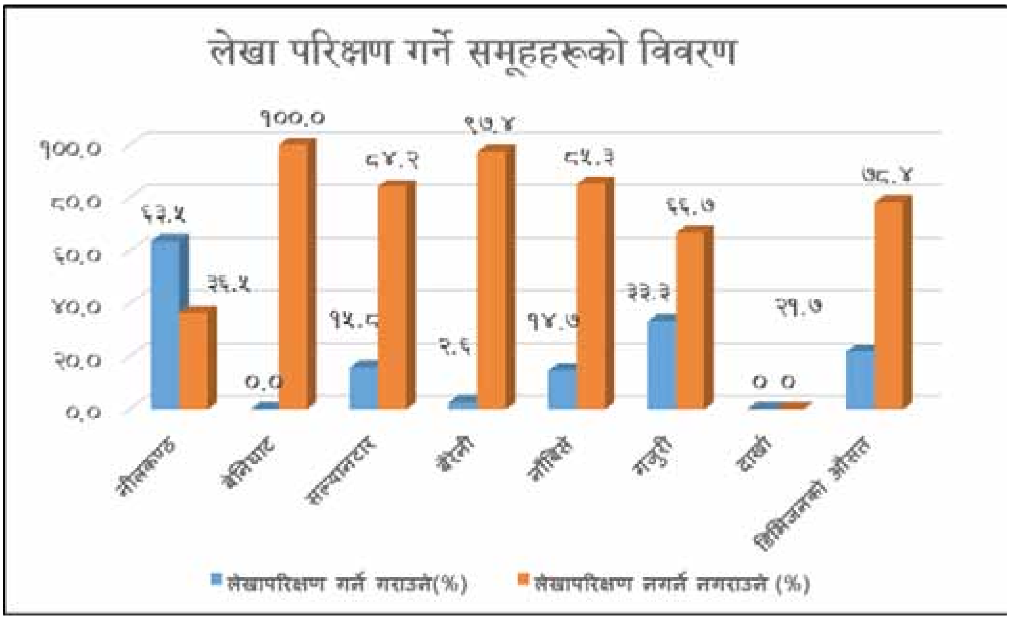

चित्र १७: लेखापरीक्षण गर्ने समूहहरूको विवरण

५.१.१.१० वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने समूहहरू

वन नियमावली, २०७९ को नियम ४४ मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूले आर्थिक विवरण र वनको स्थिति समेत खुलाई वार्षिक प्रतिवेदन प्रत्येक वर्षको असोज मसान्तभित्र डिभिजन वन कार्यालय र स्थानीय तहमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ तर धादिङका सामुदायिक वनहरूमध्ये अत्यन्त न्यून करिब ८% समूहहरूले मात्र वार्षिक प्रतिवेदन पेश गरेको छन् । अनुगमनको तथ्याङ्क विश्लेषण गरी हेर्दा करिब ९२% समूहहरूले वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने गरेको पाइँदैन ।

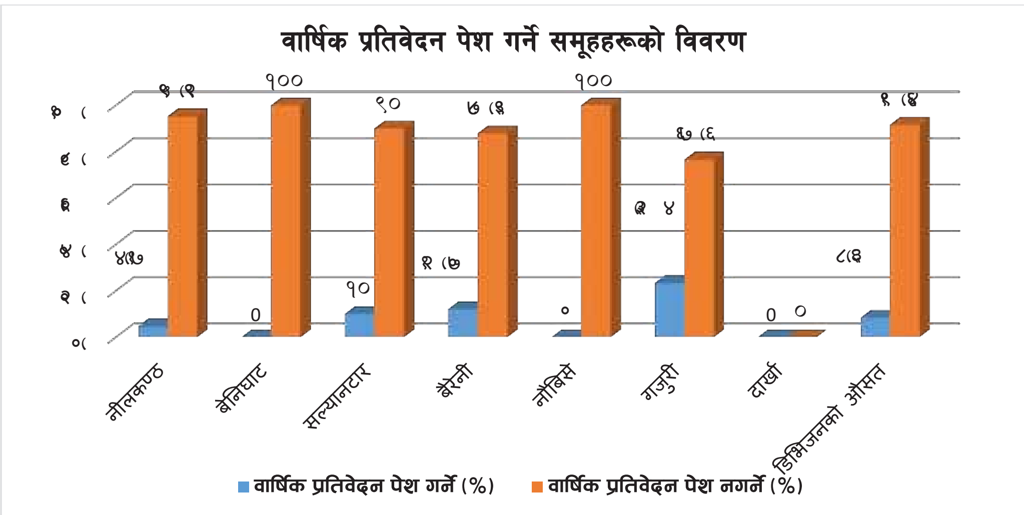

चित्र १८: वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्ने समूहहरूको विवरण

५.१.१.११ सामुदायिक वनमा कबुलियती वन दिने समूहहरूको अवस्था

वन नियमावली, २०७९ को नियम ५३ मा समूहले सामुदायिक वनको केही भाग गरिबिको रेखामुनिका उपभोक्तालाई उपलब्ध गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ । यस कोणबाट धादिङका सामुदायिक वनको मूल्याङ्कन गर्दा करिब ९% समूहले

मात्र गरिबको लागि कबुलियती वन क्षेत्र छुट्याएको देखिन्छ भने करिब ९१% समूहहरूमा त्यस्तो अभ्यास नभएको पाइयो। समूह भित्रको गरिव तथा विपन्न व्यक्ति वा समूहको लागि यो अत्यावश्यक पक्ष हो। साना समूह, शहर नजिक, अधिकांश सम्पन्न घरधुरी भएका समूहमा यो अभ्यास नभए तापनि ठूला समूह र तुलानात्मक रुपमा आर्थिक रुपले कमजोर घरधुरी भएको समूहमा यो अभ्यास निकै फलदायी हुन सक्छ र आगामी दिनमा बढावा दिनुपर्ने देखिन्छ।

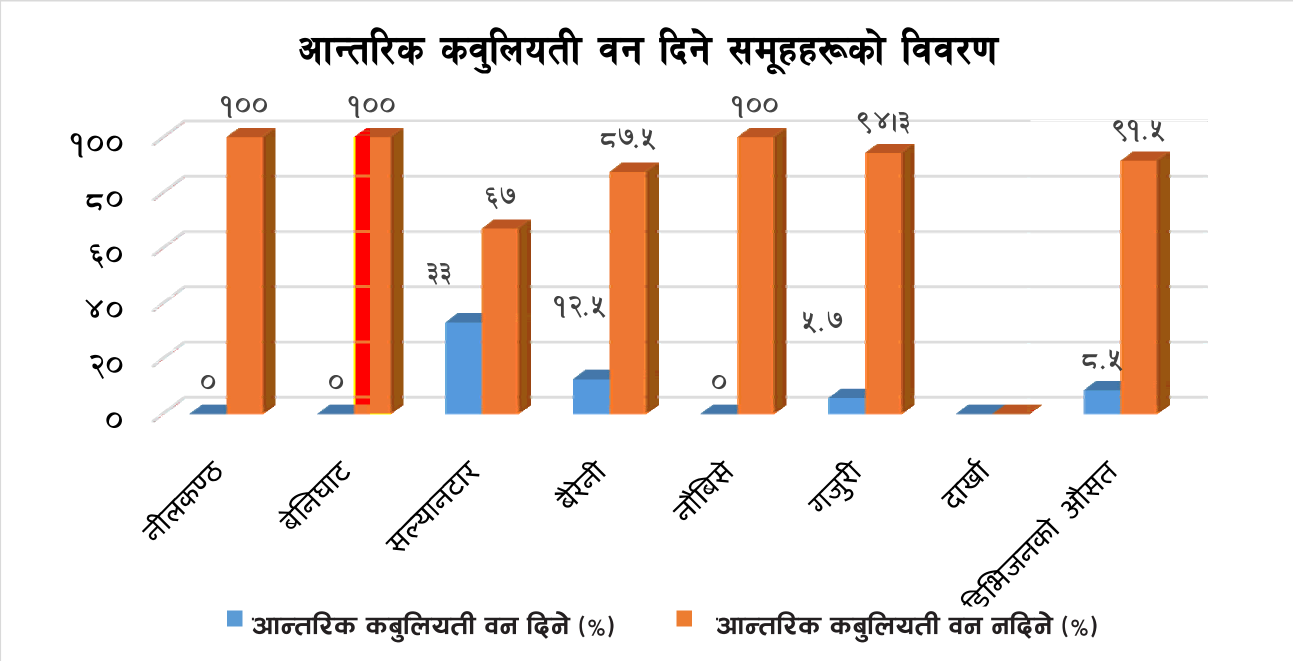

चित्र १९: आन्तरिक कबुलियती वन दिने समूहहरूको विवरण

५.१.१.१२ सामुदायिक वनमा पाइने वनको प्रकार र प्रजाति

धादिङमा वनस्पति प्रजातिका हिसाबले विभिन्न ७ थरिका वनहरू पाइन्छ। यस हिसाबबाट अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरूको विश्लेषण गरी हेर्दा प्रायः प्राकृतिक, मिश्रित, चौडापाते, सल्ला र चौडापाते प्रजातिका वन रहेको देखिन्छ। मुख्य व्यावसायिक प्रजातिहरूमा साल, सल्ला, कटुस, चिलाउने आदि रहेको पाइयो।

तालिका १४: अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनको प्रकार र मुख्य प्रजाति

क्र.सं.	सबडिभिजन वन क्षेत्रको नाम	वनको प्रकार र प्रजाति		कैफियत
		वनको प्रकार	मुख्य व्यावसायिक प्रजाति	
१	नीलकण्ठ	प्राकृतिक मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला र चिलाउने आदि	
२	बेनिघाट	प्राकृतिक मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला र चिलाउने आदि	
३	सल्यानटार	प्राकृतिक मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला, चिलाउने, कटुस आद	
४	बैरेनी	प्राकृतिक मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला, चिलाउने, कटुस	
५	नौबिसे	प्राकृतिक मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला, चिलाउने, कटुस	
६	गजुरी	पहाडी मिश्रित चौडापाते	साल, सल्ला, चिलाउने, कटुस आदि	
७	दार्खा	-	-	-
	डिभिजनको जम्मा	पहाडी मिश्रित चौडापाते, साल, सल्ला		

५.१.१.१३ सामुदायिक वनमा हैसियत सुधारको अवस्था

अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनको उपभोक्ताको अनुभवको आधारमा मूल्याङ्कन गर्दा करिब ६३% वनको हैसियत अझ राम्रो भएको, ३१% वनको हैसियत ठिकै रहेको र करिब ६% वनको हैसियत राम्रो हुन नसकेको उपभोक्ताहरूको प्रतिक्रिया रहेको छ। यसले वनको संरक्षण भएको सुखद स्थिति भने देखापरेको छ। यद्यपी यो विषय तथ्याङ्कमा आधारित भन्दा पनि

उपभोक्ताको अनुभवमा आधारित मात्र हो, यी विषयमा अझ स्पष्ट हुन राष्ट्रिय तथ्याङ्क वा समूहमा लामो समयसम्म गरिएको श्रोत सर्वेक्षणलाई आधार मान्नुपर्ने हुन्छ ।

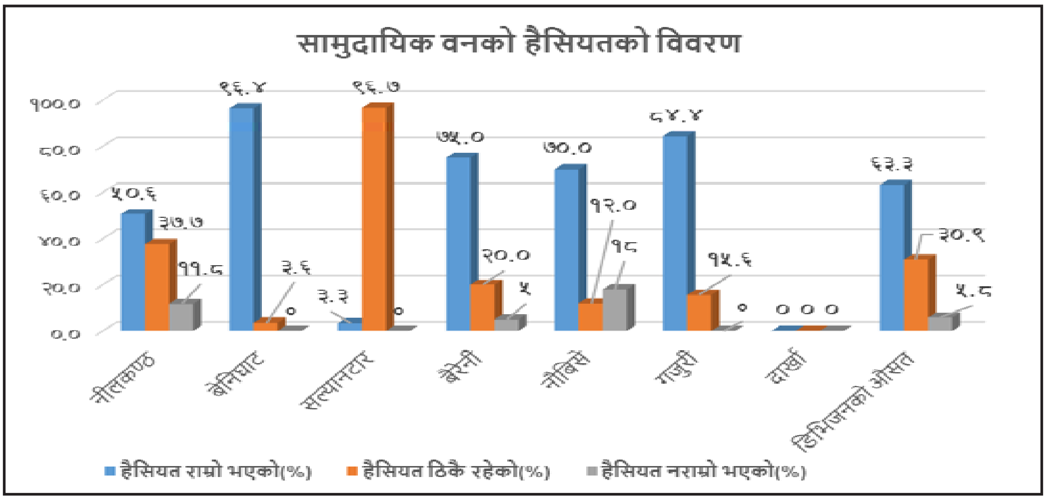

चित्र २०: सामुदायिक वनको हैसियतको विवरण

५.१.१.१४ सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु वासस्थान सुधारको अवस्था

डिभिजन वन कार्यालय धादिङले सबै सबडिभिजन वन कार्यालयहरूलाई सामुदायिक वनको अनुगमन गरी विवरणहरू भरी पेश गर्न अनुगमन फाराम पठाउँदा सो फाराममा रहेका धेरै प्रश्नहरूमध्ये एउटा प्रश्न सामुदायिक वन संरक्षणले वन्यजन्तुको वासस्थान सुधार भई वन्यजन्तुको संख्या बढेको छ छैन भन्ने थियो । यस विषयमा तथ्याङ्कमा आधारित भन्दा पनि उपभोक्ताको सम्झनाशक्ति र उनीहरूको दैनिक भोगाईलाई तथ्याङ्कको श्रोत मानिएको थियो ।

यस हिसाबबाट धादिङका सामुदायिक वनहरूको स्थिति विश्लेषण गरी हेर्दा करिब ८०.३% उपभोक्ताले सामुदायिक वनको कारण वन्यजन्तुको संख्या बढेर गएको, १८.४% ले वनमा वन्यजन्तुको संख्या करिब यथावत रहेको र करिब १.३% ले वनमा वन्यजन्तुको संख्या घटेर गएको कुरा बताएका छन् ।

यहाँ जलवायु परिवर्तनको कारण वासस्थान विनाश वा स्थानान्तरण भएर वन्यजन्तुको संख्या घटेको पनि हुनसक्छ । समग्रमा सामुदायिक वनमा वन्यजन्तु बढेको कुरा व्यवहारमा मिलेको नै देखिन्छ । यो वातावरणीय र पारिस्थितिकीय हिसाबले पनि सुखद नै हो । यद्यपि यसरी वनको संरक्षण भई वन्यजन्तुको संख्या बढ्न जाँदा र वनको हैसियत अपेक्षाकृत सुध्रिन नसक्दा विद्यमान मानव वन्यजन्तु द्वन्द्वको अवस्थामा वृद्धि भएको हुनसक्छ ।

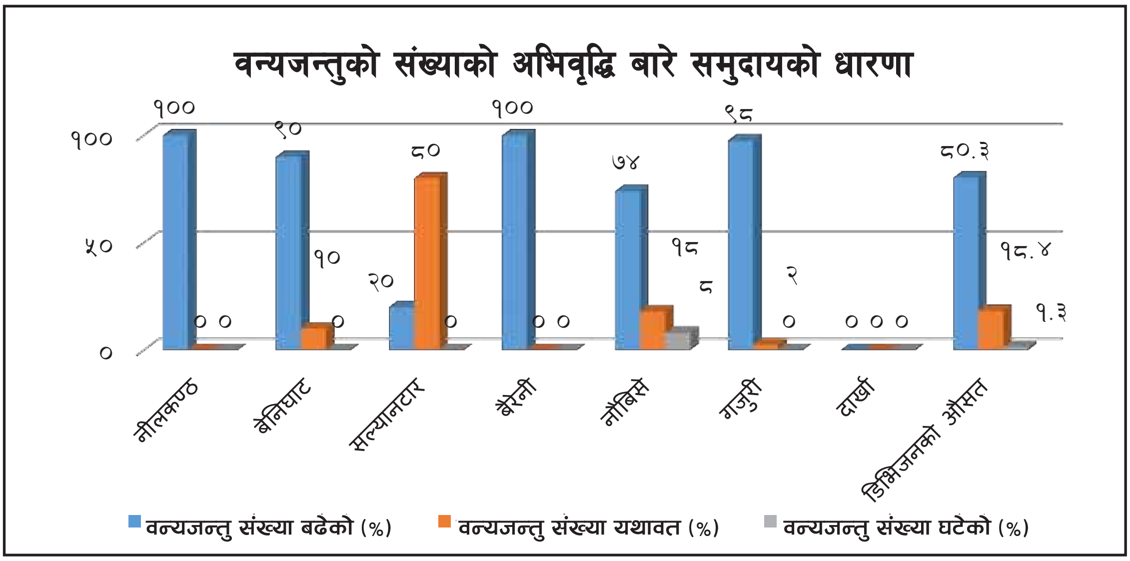

चित्र २१: वन्यजन्तुको संख्याको अभिवृद्धिबारे समुदायको धारणा

५.१.१.१५ वनमा वन सम्बर्द्धन कार्य संचालन गर्ने समूहहरूको अवस्था

वनको हैसियत सुधार्न स्वीकृत वन कार्ययोजना अनुसार समय समयमा नियमानुसार वन सम्बर्द्धन कार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । यस हिसाबबाट हेर्दा धादिङका अनुगमन गरिएका सामुदायिक वनहरूमध्ये करिब १८% मा मात्र वन सम्बर्द्धन कार्य सञ्चालन गरिएको र ८२% वन समूहमा वन सम्बर्द्धन कार्य सञ्चालन नगरिएको परिदृश्य बाहिर आएको छ । यसैकारण धादिङमा भएका वनहरूमध्ये अधिकांश अझै परिपक्व हुन नसकेको देखिन्छ ।

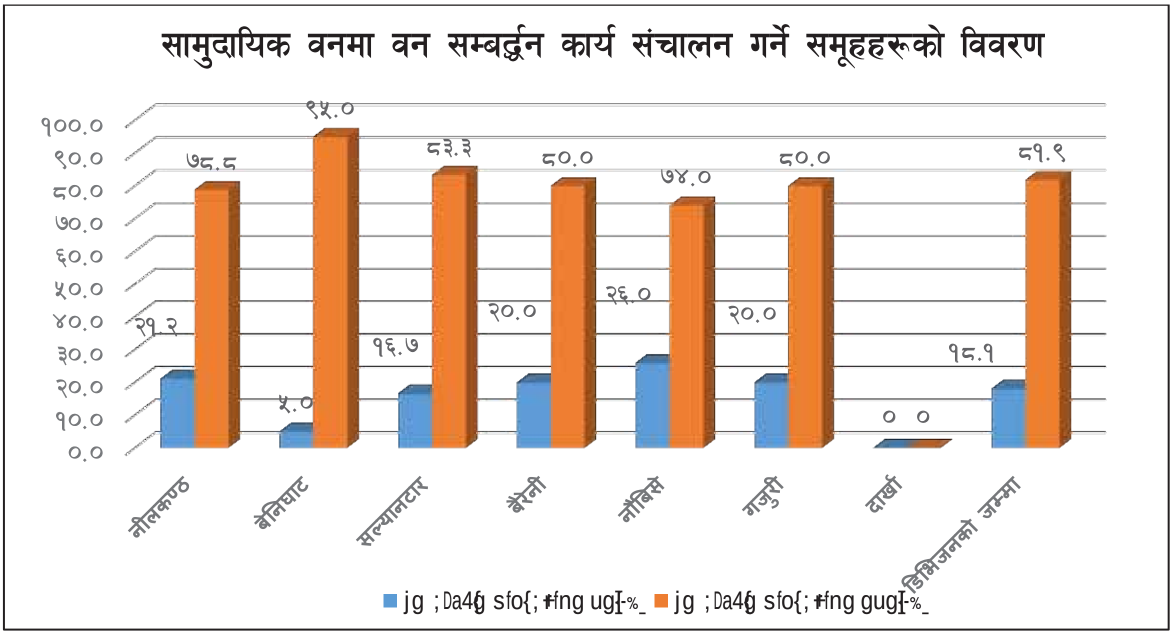

चित्र २२: सामुदायिक वनमा वन सम्बर्द्धन कार्य संचालन गर्ने समूहहरूको विवरण

५.२ सामुदायिक वनको विविध अवस्थाको विश्लेषण

यस उपखण्डमा धादिङ जिल्लामा रहेका सामुदायिक वनको विविध पक्षको आँकडा प्रस्तुति र विश्लेषण गरिएको छ ।

५.२.१ महिला सामुदायिक वनको अवस्था

धादिङ जिल्लामा हालसम्म वन व्यवस्थापन कार्ययोजजा कार्यान्वयन पक्षमा र कार्यसमितिमा समेत महिला प्रधान रहेका सामुदायिक वनहरूको संख्या ५६ वटा रहेको देखिन्छ। जसमा ०-५० हे. क्षेत्रफल भएका ५३ वटा सामुदायिक वनहरू मुख्यत: महिलाहरूबाट व्यवस्थापन भएको देखिन्छ। त्यस्तै ५०-१०० हे.को ३ वटा सामुदायिक वन महिलाबाट व्यवस्थापन भएको पाइएको छ। औसतमा प्रति महिला समूह १७ हेक्टर सामुदायिक वनको व्यवस्थापन हुँदै आएको छ । सामुदायिक वनको अभियानमा महिलालाई अगाडी बढाउनु पर्छ भन्ने अभियानमा यो बाधक हो । आगामी दिनमा ठूला र उत्पादनशील वनको व्यवस्थापनमा पनि महिलाहरूको नेतृत्व स्थापित गर्नुपर्दछ ।

तालिका १५: धादिङमा महिला सामुदायिक वनको विवरण

क्र.सं.	क्षेत्रफल (हे.)	वन संख्या	वनको क्षेत्रफल	घरधूरी
१	०-१०	२२	१३५.०४	१४२३
२	१०-२०	१७	२२५.७८	१४१३
३	२०-५०	१४	४०४.८४	१२६७
४	५०-१००	३	१५९.०६	३८६
	जम्मा	**५६**	**९५४.७२**	**४४८९**

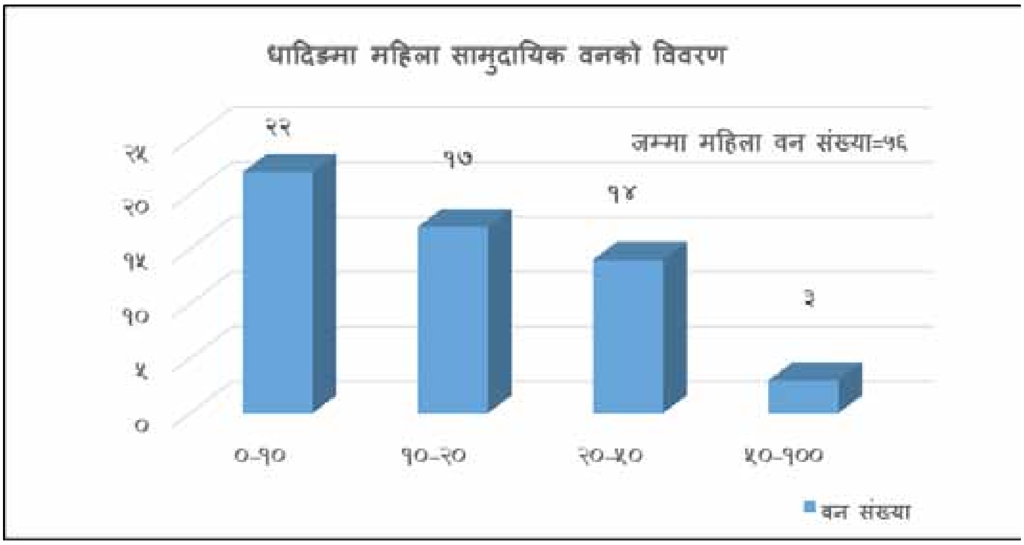

चित्र २३: धादिङमा महिला सामुदायिक वनको विवरण

५.२.२ क्षेत्रफलको आधारमा सामुदायिक वनको अवस्था

संख्यात्मक हिसाबमा हेर्दा अत्यन्त आकर्षक देखिने धादिङको सामुदायिक वन किन आत्मनिर्भर बन्न सकेनन्, किन नवीकरणको समस्या भोलिरहेको छ । यति धेरै निस्क्रिय किन भएका छन ? किन उत्पादनसंग जोड्न सकिएको छैन भनेर हेर्नु अगाडी यहाँको सामुदायिक वनको अवस्था विश्लेषण गर्नुपर्ने हुन्छ । यद्यपी क्षेत्रफलनै सबै र एकमात्र कारण पक्कै होइन, यहाँ धेरै कारण हुन सक्छन् तर वन व्यवस्थापनको कामको लागि पहिलो र अनिवार्य शर्त भनेको वनक्षेत्र हो । धादिङका कुल ७१७ वटा सामुदायिक वनलाई क्षेत्रफलको आधारमा विश्लेषण गरेर हेरेमा यस्तो देखिन्छ ।

तालिका १६: क्षेत्रफलको आधारमा सामुदायिक वन

क्र.सं.	क्षेत्रफल वर्ग (हे.)	संख्या	प्रतिशत	कैफियत
१	०-१०	१६४	२२.८४	
२	१०-२०	१०८	१५.०४	
३	२०-५०	२१५	२९.९४	
४	५०-१००	१३२	१८.५२	
५	१००-२००	६८	९.६१	दिगो वन हुन सक्ने
६	२०० हे. बढी	३०	४.०३	
जम्मा		७१७	१००	

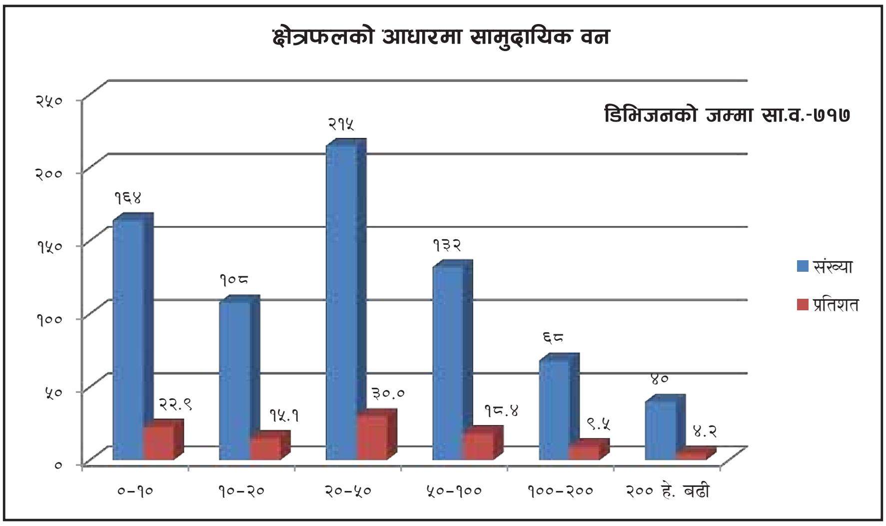

चित्र २४: क्षेत्रफलको आधारमा सामुदायिक वनको अवस्था

तथ्याङ्कले के देखिन्छ भने आ.व. २०८०/०८१ सम्म हस्तान्तरित ७१७ वटा सामुदायिक वनहरूमध्ये धादिङमा ०-१० हे. क्षेत्रफलको सामुदायिक वनको संख्या १६४ छ । यो समग्र जिल्लाभरिको समूहको करिब २२.९% हो । यसैगरी १०-२० हेक्टरका सामुदायिक वनको संख्या १०८ छ र यो १५.१% हुन्छ भने २०-५० हे. क्षेत्रफलको करिब ३०% सामुदायिक वनहरू छन् । सामन्यतय ५० हेक्टरभन्दा साना समूहमा आन्तरिक खपत र न्यून उत्पादन बाहेक वन पैदावारको बाह्य बिक्री वितरण हुने सम्भावना अत्यन्त न्यून हुन्छ । यो तथ्यलाई मनन् गर्ने हो भने जिल्लाको ४८७ सामुदायिक वनको क्षेत्रफल ५० हेक्टर भन्दा कम छ र यो भनेको दुई तिहाइभन्दा बढी हो । पहिलो कुरा जिल्लाको करिव ८०% वनक्षेत्र अपरिपक्व वनबाली हुनु र भएका सामुदायिक वन पनि साना र अनुत्पादक भएपछि यस्तो अवस्थामा समूह आत्मनिर्भर हुन नसक्नु स्वाभाविक हो ।

दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधि, प्रचलित अभ्यास र अनुभव समेतका आधारमा लाभ लागत अनुपात १ (एक) भन्दा बढी हुनेगरी वन सम्बर्द्धन प्रणालीका आधारमा सामुदायिक वनको व्यवस्थापन गर्नको लागि २०० हे. भन्दा बढी क्षेत्रफलको वन उपयुक्त हुन्छ । हामीसंग २०० हेक्टर माथिको वनको संख्या केवल ३० वटा (४.१%) छन् र यी पनि अधिकांश दुर्गम मानिएका रुबीभ्याली पालिकामा रहेका छन् । तुलनात्मक रुपमा १०० हे. बढी क्षेत्रफलको वन वित्तीय रूपले सम्भाव्य, वातावरणीय रूपले दिगो र सामाजिक रूपले स्विकार्य हुनसक्ने हुँदा धादिङको सन्दर्भमा २०० हेक्टरको साटो कम्तिमा १००-२०० हेक्टर वनक्षेत्रलाई उपयुक्त मान्ने हो भनेपनि यस्ता वनको संख्या ६८ वटामात्र (९.५%) छन् । तसर्थ के भन्न सक्छौं भने वन व्यवस्थापनको लागि उपयुक्त समूह केवल १३% को हाराहारीमा छन् । यस्तो अवस्थामा वनको उत्पादनको बृहद काम हुन सक्दैन नै यद्यपी जुनजुन समूहमा यी काम गर्न सकिन्छ ती समूहको काम चाही अबका दिनमा नियमित गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

०-१० हेक्टरका साना वनक्षेत्रलाई अझ नजिकबाट विश्लेषण गर्ने हो भने तथ्याङ्कले के बताउँछ भने कैयौं सामुदायिक वन नाम मात्रका छन् । एकपटक साना वनको अवस्था तथ्याङ्कमा आधारित भएर हेरौं ।

तालिका १७: क्षेत्रफल १० हेक्टर भन्दा साना समूहको अवस्था विश्लेषण

क्षेत्रफल (हेक्टर)	संख्या	प्रतिशत
०-२	१८	१०.९८
२-४	३९	२३.७८
४-६	३८	२३.१७
६-८	३८	२३.१७
८-१०	३१	१८.९०
जम्मा	**१६४**	**१००**

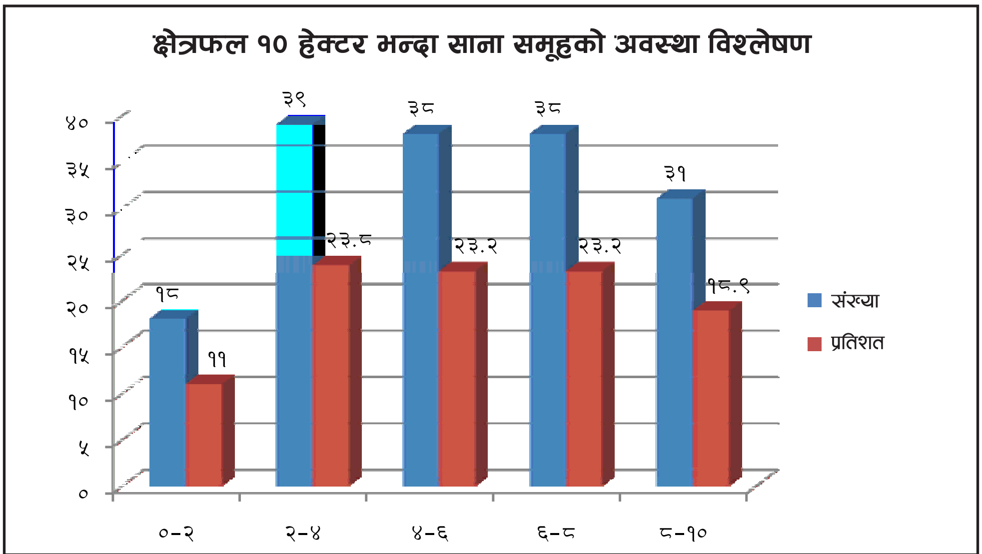

चित्र २५: क्षेत्रफल १० हेक्टर भन्दा साना समूहको अवस्था विश्लेषण

हामीसंग ०-२ हेक्टर भएको वनक्षेत्र भएका साना बगैंचा जस्ता वनको संख्या १८ वटा छन्, यस्ता वनबाट हामीले के अपेक्षा गर्नु, उपभोक्ताले के काम गर्नु ? यिनको वातावरणिय सेवा बाहेकका अन्य उत्पादनका काममा कुनै भूमिका देखिदैन ।

५.२.३ धादिङमा वन सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापनको वर्तमान अवस्था

धादिङ जिल्लामा हालसम्म वन सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित सामुदायिक वन व्यवस्थापन कार्ययोजना एउटा बनेको छ । आ.व. २०७३/०७४ मा तत्कालीन पीडा ईलाका वन कार्यालय र हाल गजुरी सबडिभिजन वन कार्यालय, गलौंदीको कार्यक्षेत्रभित्र पर्ने श्री ठूलोवन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, गजुरी-५ ले वन सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन तर्जुमा गराई लागु गरेको छ ।

सो कार्ययोजनाको अवधि आ.व. २०७४/०७५ देखि आ.व. २०८३/०८४ सम्म रहेको छ । कूल क्षेत्रफल २२३.५१ हे. रहेको सो वनको कार्ययोजना १० वर्षको रहेको छ । सो वनको व्यवस्थापनको लागि इरेगुलर सेल्टरवुड प्रणाली (असमान छत्र प्रणाली) अपनाई बाली चक्र ८० वर्षको राखी व्यवस्थापन गर्ने गरी कार्ययोजना बनाइएको छ । पुनरूत्पादन अवधि १० वर्ष मानी ८ वटा आवधिक खण्डमा विभाजन गरिएको छ । सरदर रूपमा पुनरूत्पादन गर्न सकिने रूखको संख्या वार्षिक १८९ गोटा रहेको छ । पुनरूत्पादन कटान सबैभन्दा परिपक्व (सर्वाधिक वृद्धि मौज्दात र सर्वन्यून पुनरूत्पादन भएको) आवधिक खण्डबाट सुरू गर्ने यो कार्ययोजनाको उद्देश्य रहेको देखिन्छ ।

धादिङमा त्यस यता कुनै पनि सामुदायिक वनमा वन सम्वर्द्धन प्रणालीमा आधारित वन व्यवस्थापन कार्ययोजना बनेको छैन र केवल एक वर्षमात्र सम्वर्द्धन प्रणाली अवलम्बन गरिएको यो वनको कार्ययोजना अनुसार हाल कार्यान्वयनमा छैन । हाल बागमती प्रदेशको दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ लागु भएको अवस्थामा सो कार्ययोजनालाई तदनुसार अद्यावधिक गर्नुपर्ने हो तर समूहको अनिक्षा, जनशक्तिको अभाव, दुर्गम भूगोल, ढुवानीमा अत्यधिक लगानी आदिको कारणले हालसम्म अद्यावधिक गरिसकिएको छैन । आगामी दिनमा धादिङका अन्य उपयुक्त वनक्षेत्रको खोजी गरेर साल लगायत सल्लो बाहुल्य र मिश्रित वनमा दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

५.२.४ धादिङमा नवीकरण गर्नुपर्ने सामुदायिक वन कार्ययोजनाको अवस्था

प्रचलित वन ऐन र नियमावली अनुसार सामुदायिक वनहरूको कार्ययोजनाको स्वीकृत म्याद सकिएपछि कानूनी र प्राविधिक रूपमा त्यसको अस्तित्व निष्क्रिय हुन्छ । त्यसपछि सामुदायिक वनको संरक्षण बाहेक व्यवस्थापन र सदुपयोग कानूनतः गैरकानूनी र प्राविधिक रूपमा शून्य हुन्छ । धादिङमा आ.व. २०८०/०८१ सम्ममा कार्ययोजनाको म्याद समाप्त भएको सामुदायिक वनको संख्या ३६१ रहेको छ भने त्यसमा आ.व. २०८१/०८२ मा २७ वटा सामुदायिक वनको कार्ययोजनाको म्याद समाप्त हुँदैछ । चालु आ.व.बाट भने नवीकरण गर्नुपर्ने समूहको संख्या उल्लेख्य रुपमा कम हुँदै जाने तथ्याङ्कले देखाएका छन् । यसबाट के देखिन्छ भने यदि एकपटक यी कार्ययोजनाको नवीकरणको कामलाई अभियानको रुपमा सम्पन्न गर्ने हो भने कम्तिमा १० वर्षलाई राहतको महसुस हुनेछ र कार्यालयले नवीकरण बाहेकका अन्य काममा आफ्नो ध्यान केन्द्रित गर्न पाउनेछन् ।

५.२.५ धादिङको भिरालोपन र डढेलोको अनुसार क्षेत्रफल वर्गीकरण

बागमती प्रदेशको दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ मा सामुदायिक वनहरूलाई भिरालोपनको आधारमा वर्गीकरण गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । अतः धादिङ जिल्लाको कूल भू-भागलाई भिरालोपनको आधारमा आर्क म्यापबाट विश्लेषण गर्दा कूल क्षेत्रफलको ५१.२% भूभाग १९ डिग्रीभन्दा कम भिरालो रहेको छ भने ३१ डिग्रीसम्म भिरालो भएको वनक्षेत्र ८६.५% रहेको छ । यसैगरी डिभिजन वन कार्यालय धादिङले जिल्लाका १३ वटै पालिकाहरूको वन डढेलो जोखिम विश्लेषण गरेको छ । वन डढेलो पहिचान तथा अनुगमन प्रणालीबाट प्राप्त आ.व. २०७५/०७६ देखि आ.व. २०७९/०८० सम्म पाँच वर्ष लागेको वन डढेलो घटनाको आवृत्ति (बारम्बारता) को तथ्याङ्कको आधारमा आर्क म्यापबाट गरिएको वन डढेलो जोखिम विश्लेषण अनुसार धादिङका नीलकण्ठ न.पा., बेनिघाट रोराङ र रूबीभ्याली गा.पा. सर्वाधिक जोखिममा (हल्का रातो) रहेको छ । त्यस्तै सबैभन्दा कम जोखिम (हरियो) मा धुनीबेसी न.पा. रहेको छ भने बाँकी ९ पालिका मध्यम जोखिम (पहेँलो) मा रहेको देखिन्छ । वन डढेलो नियन्त्रणको लागि समूहको अलावा पालिकासंगको समन्वय गरेर अगाडी बढ्नुपर्ने देखिन्छ ।

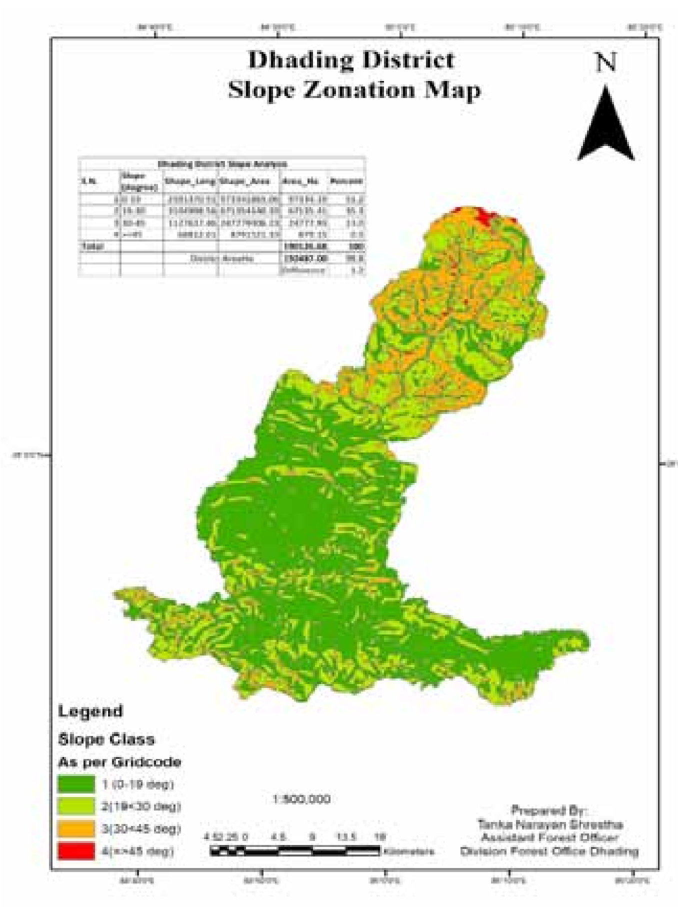

चित्र २६: धादिङको भिरालोपन वर्गीकरण नक्शा

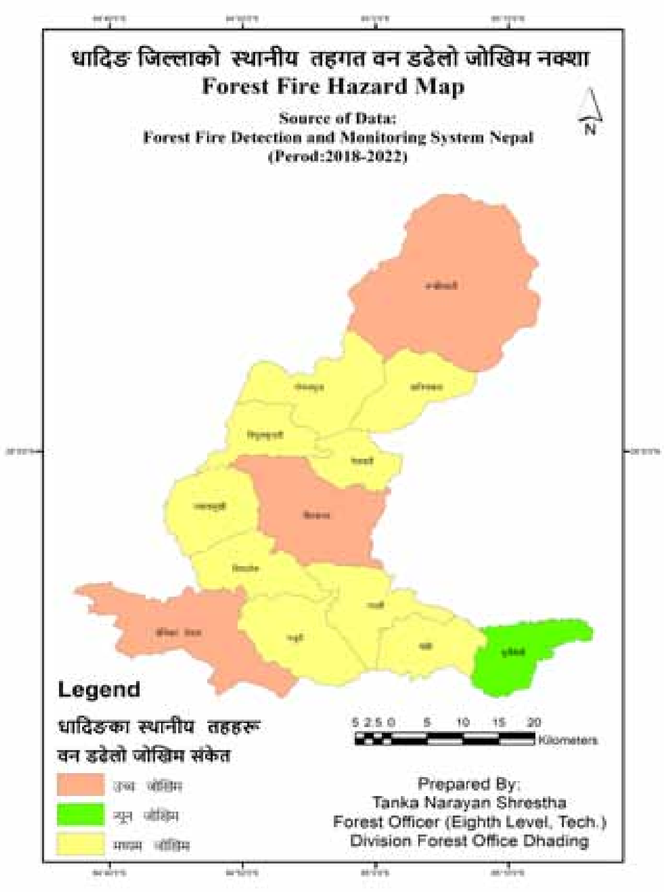

चित्र २७: धादिङ जिल्लाको वन डढेलो जोखिम नक्शा

परिच्छेद ६

तथ्याङ्क विश्लेषणको निष्कर्ष

यस परिच्छेदमा अनुगमन तथ्याङ्क तथा द्वितीय श्रोतबाट प्राप्त विश्लेषणबाट सिर्जना भएका निष्कर्ष प्रस्तुत गरिएको छ। मूलतः यस अन्तर्गत जिल्लामा सामुदायिक वनको अभ्यासबाट उत्पन्न अवसर र चुनौतीहरू प्रस्तुत गरिएको छ।

६.१ तथ्याङ्क विश्लेषणको निष्कर्ष

- धादिङमा देशकै सबैभन्दा बढी ७१७ वटा सामुदायिक वन रहेका छन्।
- जिल्लाका ७ वटा सबडिभिजनलाई आधार मान्दा हरेक सबडिभिजनमा औसतमा १०२.४३ सा.व.हरू पर्दछन्। यीमध्ये संख्यात्मक हिसाबले नीलकण्ठमा सबैभन्दा बढी २३१ र नौबिसेमा सबैभन्दा थोरै ३८ वटा सामुदायिक वन छन्।
- वनक्षेत्रको आधारमा प्रति सबडिभिजनले औसतमा ५,५७८.५ हेक्टर सामुदायिक वनक्षेत्र व्यवस्थापन (सरकारद्वारा व्यवस्थित वन बाहेक) गर्नुपर्ने हुन्छ। उत्पादनशील वनकोक्षेत्र कम भए तापनि यो व्यवस्थापनको हिसाबले निकै जटिल काम हो।
- घरधुरीको आधारमा प्रति सबडिभिजनले ११,३६४ घरधुरीसंग समन्वय र काम गर्नुपर्ने हुन्छ। यसमा नीलकण्ठ सबडिभिजनले सबैभन्दा बढी २६,५३९ घरधुरी र नौबिसे सबडिभिजनले ४,०७४ घरधुरीसंग काम गर्नुपर्छ।
- प्रति समूह औसत क्षेत्रफल ५४.४६ हे. छ। यो नेपालको औसत करिब १०५ हेक्टर भन्दा झन्डै आधा हो।
- प्रति वन समूह औसत क्षेत्रफल दार्खामा सबैभन्दा बढी (१०३.२२ हे.) र नौबिसेमा सबैभन्दा कम (३४.०९ हे.) छ।
- स्पष्ट तथ्याङ्क नभए तापनि हाम्रो अनुमानमा धादिङमा देशकै सबैभन्दा बढी संख्यामा साना साना सामुदायिक वनहरू छन्।
- साना वनहरू व्यवस्थापकीय खर्चका हिसाबले महँगा र उत्पादकत्वको हिसाबले कमजोर छन् किनकि साना वनहरू उत्पादनको दृष्टिले निष्प्रभावी हुन्छन्। समूह निर्माणको प्रारम्भिक दिनहरूमा यो विषय निकै गर्व र महत्वको विषय भए पनि अहिले आएर व्यवस्थापनको हिसाबमा निकै ठूलो समस्या खडा भएको छ। यसले सिकाएको महत्वपूर्ण पाठ के हो भने अत्यावश्यक र विशेष परिस्थिति बाहेक साना समूह हस्तान्तरणलाई निरुत्साहित गर्नुपर्दछ र ठूला वनक्षेत्रलाई हस्तान्तरणको लागि उच्च प्राथमिकता दिनुपर्दछ। यो उत्पादन, उत्पादकत्व र व्यवस्थापन सबै हिसाबले ठिक हुन्छ।
- धादिङमा सानासाना वन समूहलाई उपभोक्ताको अधिकार हनन् नहुने गरी (कुनै पनि उपभोक्ता नछुट्ने गरी) भूगोल मिल्ने, उपभोक्ताको चाहना मिल्ने, एकै उपभोक्ता २ वा सो भन्दा बढी समूहमा रहेका तर सानासाना वन जो केवल नामका लागि मात्र वनक्षेत्र रहेका छन् यस्ता सामुदायिक वनलाई मर्ज प्रक्रियामा जानुपर्दछ। ठूला वनक्षेत्रबाट उत्पादन लिन सहज हुनेहुँदा समूहलाई उत्पादनमा जोड्दै क्रमशः आत्मनिर्भर बनाउँदै जानु पर्दछ। धादिङले सिकाएको यो महत्वपूर्ण तथ्य हो र यो क्रमशः देशभरी नै अभियानको रुपमा आवश्यकता अनुसार लैजानु पर्छ।
- हामीकहाँ अहिले पनि ३६१ सामुदायिक वन नवीकरण हुन बाँकी छ। नवीकरण बाँकी हुनु भनेको कम्तिमा प्रतिसमूह २०-४० हजार नवीकरण खर्च हो। औसतमा प्रति समूह ३० हजार खर्च मात्र राख्ने हो भने पनि तत्काल करिब १ करोड लाग्छ, अहिलेको परिस्थितिमा एउटा जिल्लालाई नवीकरणको लागि मात्र १ करोड उपलब्ध हुन सक्दैन र सम्भव पनि छैन। अहिलेलाई सबैतिर हारगुहार गरेर नवीकरणको समस्या समाधान गरे पनि पुनः अर्को पटकको नवीकरणमा यिनै समस्या आउने हुन् तसर्थ अहिलेबाट नै यी र यस्ता समस्याको दिर्घकालिन समाधान गर्न फरक ढंगले कदम चालिनु आवश्यक देखिएको छ र यीमध्ये एक उत्तम विकल्प समूह मर्ज हो र क्रमशः उत्पादनमा जोडिदै जानु हो।
- समूहको कार्ययोजना नवीकरण गर्नको लागि कम्तिमा साधारण सभा, अडिट, नियमित बैठक अनिवार्य पक्ष हुन तर हाम्रो तथ्यले अधिकांश समूहमा यी भएका छैनन्। धेरै समूहका उपभोक्ताको भनाइ न आम्दानी, न उत्पादन, न कुनै उपलब्धि किन साधारण सभा गर्ने ? किन जानु पऱ्यो भेलामा ? भन्ने देखिन्छ तसर्थ यी देख्दा सामान्य र यस्तै हो जस्तो लागे पनि अहिलेको सामुदायिक वनको लागि गम्भीर चुनौती हो, यी समस्या समाधानको लागि अब फरक

ढंगले सोच्नु पर्दछ ।

- रुबीभ्याली गाउँपालिका वडा नं. १ र २ मा अवस्थित १३३१.४८ हेक्टर क्षेत्रफल ओगटेको र सबैभन्दा बढी ७५० घरधुरी रहेको पाङसाङपास सामुदायिक वन सबैभन्दा ठूलो सामुदायिक वन हो ।
- तथ्यहरूले के बताएका छन् भने अधिकांश समूह साना र अनुत्पादनशील छन् जहाँ वर्षौंदेखि उत्पादनको काम हुन सकेको छैन र अधिकांश यस्ता समूहको नवीकरण हुन सकेको छैन र कार्ययोजना पुनरावलोकन वा नवीकरण नगरी वनमा व्यवस्थापन (सम्वर्द्धन र सदुपयोग) गर्ने काम कानूनतः बर्जित छ । फलतः यसले समूहहरू निष्क्रिय हुने अवस्था उत्पन्न हुनेछ भने अर्कोतर्फ कुनै कारणले समूहले कानुनी झन्झट व्यहोरेमा समूह र वन कार्यालय बिचको द्वन्द बढ्ने देखिन्छ । समूहको वृत्ति विकासको लागि समूह र वन कार्यालय बिचको दुरी बढ्नु कुनै पनि हिसाबले राम्रो र सकारात्मक कुरा होइन ।
- समस्या समाधानको लागि डिभिजन वन कार्यालय धादिङले एउटा नयाँ अभ्यास प्रारम्भ गरेको छ । साना तथा अनुत्पादनशील/संरक्षणमूखि समूह जो ठूलो मात्रामा वन पैदावार उत्पादन गर्न सक्दैनन्, ठूलो आम्दानी पनि छैन वर्षौंदेखि नवीकरणको समस्याबाट पीडित छन् यी र यस्ता समूहको समस्या समाधानको लागि संक्षिप्त नवीकरण एक विकल्प हुन सक्छ भन्ने मान्यता सहित शून्य लागतमा नवीकरणको काम प्रारम्भ गरेका छौं । पछिल्लो पटकको नवीकरणमा जीपीएस सर्भेबाट नक्शा निकालिएका, सिमा विवाद नभएका, इन्भेन्ट्री सम्पन्न भएका समूहले आफ्नो साधारणसभाबाट अघिल्लोपटक स्वीकृत भएको कार्ययोजनामा उल्लेख भएको वार्षिक स्वीकृत कटानमा नबढ्ने गरी स्वीकार गरेर मागआएमा सबडिभिजनको सिफारिसमा नवीकरण गरिएको छ । यस्ता समूहको लागत मूल्य शून्य (केहि स्थानमा न्यून हुन सक्ने) हुने हुँदा राज्यको लागि ठूलो आर्थिक भारबाट मुक्त हुने र समूहले नवीकरण नगरे वापत त्यसबाट सिर्जित कुनै पनि प्रकारको कानुनी झन्झटबाट मुक्त हुने अपेक्षा गरिएको छ ।
- यो अभ्यास धादिङले प्रारम्भ गरे तापनि अन्य गर्न चाहने धेरै डिभिजन वन कार्यालयहरूले स्पष्ट कार्यविधि र निर्देशनको अभावमा काम गर्न हिचकिचावट महसुस गरेका छन् । यो विषयलाई नीतिगत रुपमा नै सम्बोधन गर्न सकिएमा देशभरिका नवीकरण गर्न बाँकी रहेका हजारौ सामुदायिक वनको लागि अत्यन्त उपयोगी सिद्ध हुनेछ ।
- हालसम्म नीलकण्ठ सबडिभिजन अन्तर्गत शून्य लागतका संक्षिप्त कार्ययोजना १३ वटा र बैरेनी सबडिभिजन अन्तर्गतका १३ वटा (न्यून मूल्य, थाक्रे गाउँपालिका र श्रीष्टि फाउन्डेसनको सहयोगमा) संक्षिप्त कार्ययोजना नवीकरण भएका छन् । यसले हामीलाई आगामी दिनमा काम गर्न ठूलो सैद्धान्तिक, व्यवहारिक शिक्षा र प्रेरणा दिएका छन् ।

६.२ चुनौतीहरू

- न्यून मानविय श्रोतबाट अनुगमन, सहजीकरण गर्नुपर्ने बाध्यता, दरबन्दी अनुसार कर्मचारी नहुनु ।
- अत्याधिक सामुदायिक वनको कार्ययोजना नवीकरण हुन नसकेको ।
- सामुदायिक वनहरू संरक्षणमूखि मात्र हुनाले उत्पादनसँग जोड्न नसकिएको ।
- सानासाना र अनुत्पादकशील समूहको बाहुल्यता ।
- धेरै समूहका पदाधिकारीको पद धादिङमा ज्यान (शरीर) काठमाडौंमा वा अन्य धादिङ बाहिर हुनु जसले समिति स्वतः निस्क्रिय बन्न पुग्नु ।
- वन माथिको निर्भरता र आवश्यकता घट्दो, वन प्रतिको मोह घट्दो ।
- वनडढेलो, वनक्षेत्र अतिक्रमण ।
- वनक्षेत्रमा अनाधिकृत पूर्वाधार निर्माण ।
- वनजन्य उद्योगको (मुलतः ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा) नियमन ।
- पर्यापर्यटन पूर्वाधार कार्यको लागि प्राविधिक समस्या ।
- बरामद बोझबाहेक सवारी साधनको व्यवस्थापन हुन नसक्नु ।
- वन्यजन्तुबाट आक्रमण र क्षति तथा बढ्दो मानव वन्यजन्तु द्वन्द ।

६.३ अवसरहरू

- स्थायी संरचना र संगठन ।
- वनको दीगो व्यवस्थापन मार्फत उत्पादन वृद्धि गर्न सकिने ।
- जिल्लाको उत्तरी क्षेत्र तथा अन्य उच्च भागमा निगालो, लोक्ता तथा जडीबुटी व्यवस्थापन तथा खेतीद्वारा आम्दानी तथा जडीबुटीमा आधारित उद्यमहरू सञ्चालन गर्न सकिने ।
- गैह्रकाष्ठ वन पैदावारको खेती विस्तार र आयआर्जन ।
- जैविक विविधताको संरक्षण तथा प्रकृतिमा आधारित पर्यापर्यटनको प्रवर्द्धन ।
- खानीजन्य वस्तुको उत्खनन् र व्यवसायीकरण ।
- उत्तरी क्षेत्रको गणेश हिमाल, पाङसाङ पास, रुबीभ्याली क्षेत्रमा प्रकृतिमा आधारित पर्यापर्यटनको अथाह सम्भावना ।

वर, पीपल, समी लगायत देबवृक्ष उद्धार तथा पुनर्स्थापना अभियान

परिच्छेद ७

सुझाव र सिफारिसहरू

धादिङ जिल्लाको भौगोलिक विविधताको कारण कार्यालय मार्फत कार्यक्रमहरू सञ्चालन, सम्पन्न तथा कार्यान्वयन गरी ती कार्यक्रमहरूको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्न निकै चुनौतीपूर्ण छ। त्यसमा पनि नेपालकै सबैभन्दा धेरै सामुदायिक वन तथा अधिक संख्यामा कबुलियती वन भएको जिल्लाको रुपमा परिचित यस जिल्लामा सिमित साधन र श्रोत एवं अपर्याप्त कर्मचारीको बाबजुद पनि हस्तान्तरण गरिएका सामुदायिक वन तथा कबुलियती वनहरू साथै लागू गरिएका कार्यक्रमहरूको नियमित अनुगमन गर्न वास्तवमै कठिन छ।

त्यसैले यस खण्डमा कार्यालयको सिमित श्रोत, साधन, मौजुदा कर्मचारी तथा भौगोलिक विकटताका कारण उब्जिएका चुनौतीहरू र विद्यमान अवसरहरूको परिप्रेक्ष्यमा सम्बन्धित पक्ष एवं सरोकारवालाहरूको लागि निष्कर्ष तथा सुझाव प्रस्तुत गरिएको छ।

७.१ उपभोक्ता समूहलाई सुझाव

- विधानमा उल्लेख भए अनुसार साधारणसभा तथा समितिको बैठक नियमित हुनुपर्ने तथा निर्णय प्रक्रियामा महिला तथा दलित समावेश गरी निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता अझ बढाउँदै जानुपर्ने।
- साधारणसभामा सम्पूर्ण उपभोक्ता भेला हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।
- कार्ययोजना र विधानबारे साधारणसभामा उपभोक्ताहरूलाई जानकारी लिनेदिनेतर्फ उत्प्रेरित गर्नुपर्ने।
- समूहले बनाएको नियम, विधान, कार्ययोजना तथा निर्णय पालना गर्ने-गराउने कार्यमा अभिप्रेरित गरिनु पर्ने।
- समितिमा लैंगिक रूपले महिलाहरूलाई कम्तिमा ५०% पदमा अनिवार्य समावेश गर्नुपर्ने।
- तालिम गोष्ठीमा सहभागी पठाउँदा महिला, दलितलाई समानुपातिक किसिमले अवसर दिनुपर्ने।
- समूहको हरेक क्रियाकलापमा महिला-पुरुषलाई बराबर अवसर दिनुपर्ने।
- तालिम गोष्ठीमा सहभागी भएर फर्केपछि सिकेको ज्ञान सीपलाई समूहमा हस्तान्तरण गर्नेतर्फ पहल गर्नुपर्ने।
- समूहहरूले वन व्यवस्थापन, लेखा तथा अभिलेख तालिम लिएर पनि कतिपय समूहको दुरुस्त अभिलेख नराखेको हुँदा त्यस्ता तालिम लिएका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी रेकर्ड राख्न अभिप्रेरित गर्नुपर्ने।
- वन विकास तथा आयमुलक कार्यक्रमतर्फ कोष परिचालन गर्न जोड दिनुपर्ने।
- कतिपय समूहको कोष रकम सिमित व्यक्तिको कब्जामा भएर पूर्णतः दुरुपयोग भएको छ, यी रकम उठाउन पालिका समेतको सहकार्यमा तत्काल पहल गर्नुपर्ने।
- वन पैदावरको आम्दानी तथा बिक्री वितरण रजिष्टरहरू छुट्टाछुट्टै पारदर्शी रुपले राख्नुपर्ने।
- समूहहरूलाई बैंक खाता खोली आर्थिक कारोबार बैंक मार्फत गराउन अभिप्रेरित गरिनुपर्ने।
- हरेक समूहले आफ्नो आय-व्ययको हिसाब दुरुस्त एवं पारदर्शी किसिमले राख्नुपर्ने र त्यसलाई लेखापरीक्षण गराई साधारणसभामा पेश गरी एक प्रति हरेक वर्षको आश्विन मसान्त सम्ममा डिभिजन तथा सबडिभिजन वन कार्यालयमा र सम्बन्धित पालिकामा अनिवार्य पठाउनुपर्ने।
- कार्य समितिले उपभोक्ताहरूको आवश्यकता पहिचान गरी सो आपूर्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने र नपुग भएका वन पैदावार पूर्तिका लागि छिमेकी समूहरूसँग समन्वय गर्ने तथा कृषि वन प्रणालीलाई प्रोत्साहन दिने।
- उपभोक्तामा जनचेतना अभिवृद्धिका लागि बढी भन्दा बढी प्रचार-प्रसार कार्यहरू गरिनुपर्ने।
- विवादित समूहहरूले आफ्नो समस्या समाधानका लागि सम्बद्ध पक्षसँग अन्तरक्रिया गरी आवश्यक निकासको लागि स्वयं पहल गरी विवाद सुल्झाउन प्रयास गर्नुपर्ने।

- समूहहरूले सम्बद्ध वन प्राविधिकहरूसँग समय-समयमा सम्पर्क राखी वन व्यवस्था सम्बन्धी आवश्यक छलफल गर्नुपर्ने ।
- समूहलाई प्राप्त आम्दानीको कम्तिमा २५% रकम अनिवार्य रुपमा वन विकास कार्यक्रममा खर्च गर्नुपर्ने । धादिङमा वन व्यवस्थापनमा खर्च गर्ने प्रवृत्ति अत्यन्त कमजोर छ ।
- उपभोक्ताहरूले वन व्यवस्थापन कार्यमा अझ सक्रिय चासो दिनुपर्ने ।
- वन बाक्लो भएको ठाउँमा वनको हैसियत बढाउन प्राविधिक सल्लाह र कार्ययोजना अनुसार झाडीसुधार, काँटछाँट नियमित रुपमा गर्नुपर्ने ।
- पहिरो जाने सम्भावना भएको र पहिरो गएको ठाउँमा बाँसनिगालो, अम्रिसो, भेटिबर, काँश लगायतका प्रजाति लगाउने ।
- वन अतिक्रमण गर्ने, वन डढेलो लगाउने कामलाई समूहको सहयोगमा नियन्त्रण गर्नुपर्ने ।

७.२ सबडिभिजन वन कार्यालय तथा फिल्ड स्तरका कर्मचारीहरुलाई सुझाव

- नियमित रुपमा समूहलाई प्राविधिक प्रशिक्षण गर्ने तथा सहयोग गर्ने ।
- सामाजिक समावेशीकरण, लैंगिक विभेद, वन पैदावारको न्यायोचित वितरण प्रणालीको विकासमा समूहलाई थप टेवा दिने ।
- सामुदायिक तथा कबुलियती वनको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरी समूह व्यवस्थापन तथा वन व्यवस्थापनमा सहजीकरण गर्ने ।
- समूहले बनाएको नियम, विधान, कार्ययोजना तथा समितिले गरेका निणर्यहरू पालना गर्ने गराउने कार्यमा अभिप्रेरित गरिनु पर्ने ।
- उपभोक्ता समूहहरूले वन व्यवस्थापन, लेखा तथा अभिलेख तालिम लिएर पनि कतिपय समूहको दुरुस्त अभिलेख राखेको नपाइएको हुँदा त्यस्ता तालिम लिएका व्यक्तिहरूको पहिचान गरी रेकर्ड राख्नु अभिप्रेरित गर्नुपर्ने ।
- वन विकासमा आयमुलक कार्यक्रमतर्फ जोड दिनुपर्ने ।
- वन कार्ययोजना पुनरावलोकन र परिमार्जन गर्न विशेष सहयोग गर्ने ।
- साधारण सभा, अडिटको लागि समूहलाई अभिप्रेरित गरिरहने ।
- तालिम गोष्ठीमा सहभागी भएर फर्केपछि सिकेको ज्ञान सीपलाई समूहमा हस्तान्तरण गर्नेतर्फ पहल गर्नुपर्ने ।

७.३ डिभिजन वन कार्यालयलाई सुझाव

- डिभिजन वन कार्यालयले उद्देश्यमूलक वन व्यवस्थापनको प्रणाली अवलम्बन गरी समूहमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने योजना तयार गर्ने ।
- सब डि.व.का.मा आवश्यकता अनुरुप कर्मचारीको व्यवस्थापन गर्ने ।
- लेखा परीक्षण, साधारण सभा समयमै नगर्ने, वार्षिक प्रतिवेदन नबुझाउने समूहलाई सो कार्य समयमै गराउन सचेत गराउने ।
- सामुदायिक वन तथा कबुलियती वन समूहलाई बेलाबखतमा सरोकारवाला संस्थासँग समन्वय गरी संयुक्त अनुगमन प्रणालीको विकास गर्ने ।
- वार्षिक अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरेपछि सो समूहलाई तुरुन्त राय प्रतिक्रिया एवं सुझाव दिने ।
- वन व्यवस्थापनको लागि आवश्यक कार्यक्रमहरू माग गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- स्थलगत रुपमा कार्य गर्ने कर्मचारीलाई उचित श्रोत तथा साधनको परिचालनमा जोड दिने ।
- जिल्लाले समय समयमा विभिन्न क्लस्टरमा समूहको अगुवा भेला गरेर आफ्ना कुरा राख्ने, सुन्ने सुनाउने, समूहको समस्या समाधान गर्न तत्काल नै पहल गर्ने ।
- बीच बिचमा समूहलाई अभिप्रेरित गरिरहने ।

७.४ वन तथा वातावरण मन्त्रालय एवं वन निर्देशनालयलाई नीतिगत सुझाव

- स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन कार्यविधि छिटो स्वीकृत गरी लागु गर्ने;
- वार्षिक कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन कार्यविधिमा सबै स्वीकृत क्रियाकलापहरूको कार्यविधि समावेश हुनुपर्ने;
- थप कार्यक्रम पठाउँदा दोश्रो त्रैमासिकभित्र पठाईसक्नुपर्ने;
- जिल्लाबाट माग भएका प्रस्तावित कार्यक्रम स्वीकृत गर्न प्राथमिकता दिनुपर्ने;
- साना समूह हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रिया र प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्ने, अबका दिनमा सबै समूहलाई उत्पादनशील वनको रुपमा विकास गरेर लैजानु पर्ने;
- साना क्षेत्रफल, अनुत्पादक, संरक्षणमुखी, कम उत्पादकत्व र कमजोर आर्थिक अवस्थाका समूहहरूको कार्ययोजना नवीकरणलाई संक्षिप्त, सरलीकरण गर्न नीतिगत प्रावधानको लागि सामुदायिक वनको कार्यविधि, मार्गदर्शन, नियमावलीमा परिवर्तन गरेर कानुनी आधार दिनुपर्ने ।
- साना समूह, भूगोल, उपभोक्ताको रुची र चाहना मिलेका समूहलाई समूहको साधारण सभाबाट अनुमोदन गराएर आवश्यकता अनुसार मर्ज गर्न सकिने प्रावधान ल्याउनुपर्ने;
- समूहको रकम अपचलन/दुरुपयोग गर्ने समूहका पदाधिकारीलाई आन्तरिक रुपमा कारवाही गर्न सकिने संयन्त्रको विकास गर्नुपर्ने ।

७.५ पालिकालाई सुझाव

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, वन ऐन २०७६ र वन नियमावली २०७९ ले पालिकालाई सामुदायिक वनको अनुगमन, सुझाव, समन्वय र प्रवर्द्धनात्मक कामको कानुनी हिसाबमा नै अधिकार प्रत्योजन गरेको छ तर धादिङमा धेरै पलिकालाई यो विषयमा अत्यन्त कम जानकारी छ । पालिकाको लागि यो महत्वपूर्ण सवाल हो र सबै पालिकाले यो विषयलाई प्रभावकारी ढंगले लागु गर्ने गराउने हो भने सामुदायिक वन सक्रिय बनाउन, समूह, वन कार्यालय र पालिकाको सहकार्यमा धेरै उपलब्धि हासिल गर्न सकिन्छ तसर्थ यी विषयमा पालिकाले आगामी दिनमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।
- पालिकाले कम्तिमा वर्षको एकपटक पालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्षको उपस्थितिमा आफ्नो पालिका भित्रका सामुदायिक वनको पदाधिकारीको पालिका स्तरीय र वडास्तरमा प्रत्येक वडा अध्यक्षले वडामा भेला गराउने, समूहको अवस्थाको जानकारी लिने, नियमित साधारणसभा, लेखापरीक्षण भए नभएको, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाए नबुझाएको विषयमा छलफल चलाउने र समूहलाई अभिप्रेरित गर्ने, पालिकाको तर्फबाट आफ्ना कुरा स्पष्टसंग राख्ने, पालिकाले समूहलाई गर्नुपर्ने आवश्यक सहयोग गर्ने गराउने वातावरण मिलाउने । यस्ता छलफलमा पालिकास्तरीय कार्यक्रममा डिभिजनल वन अधिकृत र वडास्तरीय कार्यक्रममा सबडिभिजनको इन्चार्ज अनिवार्य सहभागी गराउने वातावरण मिलाउने ।
- पालिकाले वन वातावरण क्षेत्रमा खर्च गर्ने रकम, वन कार्यालय र समूहको सहकार्यमा गर्ने वातावरण मिलाउने ।
- प्रत्येक पालिकाले आफ्ना स्थानीय विषयसमेत समेटेर वन वातावरण ऐन बनाउने र कार्वान्वयन गर्ने गराउने ।
- प्रत्येक पालिकामा दिन प्रतिदिन वन वातावरणका नयाँनयाँ सवालहरू आइरहेका छन्, यसको लागि पालिकाको आफ्नो परिषदबाट पास गराएर नगरपालिकामा वन वातावरण हेर्ने अधिकृत स्तरको र पालिकामा कम्तिमा प्राविधिक सुब्बा (रेन्जर तहको) वन विज्ञान वा वातावरण विज्ञान पढेको कर्मचारी राख्ने र सोहि अनुसार सामुदायिक वन, कबुलियती वन लगायतको काम र अन्य समन्वयको काम, प्राविधिक काममा लगाउने ।
- अहिले धेरै स्थानमा पालिका, वन समूह र वन कार्यालयको बिचमा पूर्वाधार निर्माण लगायतको काममा विवाद र कैयौं स्थानमा मुद्दा मामिलाका काम भएका छन्, यसको सहज समाधानको लागि पालिकाले कानुनी प्रक्रिया पूरा गरेर रुख कटानको अनुमति लिएर मात्र काम गर्ने गराउने ।
- समूहको वृती विकासको लागि अन्य आवश्यक काम गर्ने गराउने ।
- नियमानुसारको अन्य काम गर्ने गराउने ।

परिच्छेद ८

हाम्रो आगामी अभियान

डिभिजन वन कार्यालय धादिङले स्थानीय उपभोक्ता, पालिकाका जनप्रतिनिधि, संचारकर्मी, नागरिक समाजका सदस्यसँगको छलफलको आधारमा यस जिल्ला भित्रका वन, वातावरण, वन्यजन्तु तथा जैविक विविधताको संरक्षण र व्यवस्थापनको सन्दर्भमा निम्नानुसार स्थानीय सवाललाई कार्यान्वयनका लागि तय गरेको व्यहोरा सहर्ष जानकारी गराउँदछौ । यी सवाल सम्पन्न गर्नका लागि यस कार्यालयको एकल प्रयास, स्रोत साधन र जनशक्ति अपर्याप्त हुनाले यहाँको जिल्ला समन्वय समिति, पालिका, नागरिक समाज, राजनीतिक दलको समन्वय, सहकार्य, सामुदायिक, कबुलियती वन समूह, जिल्लामा कार्यरत वनवातावरणसँग सम्बन्धित गैर सरकारी संस्थाको समन्वय विना प्रभावकारी र दिगो नहुने महसुस गरेर आवश्यक सहयोग, समन्वय र सहकार्यका लागि आग्रह गर्दछौं । हामी हाम्रो नियमित कामको अलवा यिनै विषयको वरिपरी केन्द्रित भएर हाम्रा गतिविधि र अभियान संचालन गर्नेछौं ।

- धादिङ जिल्ला नेपालमा सबैभन्दा धेरै सामुदायिक वन (७१७ वटा सा.व.) भएको जिल्ला हो । यो हाम्रो लागि आफैंमा एउटा गौरवमय इतिहास हो तर दुर्भाग्य के हो भने यो आवको अन्त्यसम्ममा ३८८ वटा सामुदायिक वन समूहको (करिव ५५% को हाराहारी) कार्ययोजना नवीकरण गर्न बाँकी रहेको छ । झन्डै ८०% भन्दा बढी समूह निस्क्रिय छन् । अधिकांश समूह आर्थिक रुपमा निकै कमजोर अवस्थामा रहेकाले आफैं कार्ययोजना नवीकरण गर्न नसक्ने अवस्थामा रहेका छन् । यसले नयाँ समस्या सिर्जना गरेको छ र यो समस्यालाई तत्कालै समाधान गर्नुपर्ने देखिन्छ, जुन हाम्रो एकल प्रयासबाट मात्र सम्भव देखिँदैन तसर्थ, सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछ । समूह नवीकरणको लागि यो आर्थिक वर्षमा थाक्रे गाउँपालिकाले सहयोग गरेको छ । यसले हामीलाई थोरै भए पनि राहत भएको छ । हामी अन्य पालिकालाई समेत आफ्नो पालिका भित्रको सामुदायिक वन नवीकरण लगायत अन्य काममा थोरै भए पनि सहयोग गर्नको निम्ति आग्रह गर्दछौं ।
- यस जिल्लाका अधिकांश सामुदायिक वनको साधारणसभा नियमित रूपमा हुन सकेको छैन । संस्थागत विकास र सुशासनका लागि यो एक प्रमुख अवरोध हो । तसर्थ, सबै सामुदायिक वनले नियमित लेखापरीक्षण (अडिट) र साधारणसभा अनिवार्य रूपले गरौं, गराउन सहयोग गरौं । नवीकरण नभएका सामुदायिक वनहरू कानुनी हिसाबमा मृत अवस्थामा रहेका वनहरू हुन्, तिनको कुनै पनि कानुनी हैसियत नहुने हुनाले भोलि कुनै पनि सानो भन्दा सानो समस्या परे पनि यसले ठूलो समस्या श्रृजना गर्ने हुनाले समयमा नै सचेत भएर नवीकरणलाई अभियानको रुपमा नै लैजानु पर्ने महसुस गरेका छौं ।
- समूहको क्षेत्रफललाई आधार मानेर हेर्ने हो भने १६४ समूहको क्षेत्रफल १० हेक्टरभन्दा कम रहेका छन् । यी समूहहरू उत्पादनको हिसाबले अत्यन्त कमजोर हुन्, यस्ता कमजोर सामुदायिक वनबाट समृद्धिको परिकल्पना गर्न सकिदैन तसर्थ भूगोल मिलेका, उपभोक्ताको रुची र चाहना मिल्ने समूहलाई एक आपसमा मर्ज गर्ने र उत्पादनलाई पहिलो प्राथमिकता दिंदै समूहलाई क्रमशः आत्मनिर्भर बनाउनेतर्फ लैजानुपर्ने देखिन्छ ।
- वन व्यवस्थापनको पाटोमा हेर्दा ७१७ समूहमध्ये मुस्किलले आधा दर्जन समूहले समूह बाहिर काठदाउरा बिक्री वितरण र अत्यन्त थोरै समूहले मात्र आन्तरिक खपत गरेका छन् । यी समूहमध्ये कैयौं समूहको काठदाउरा उत्पादन गर्न सक्ने अवस्थामा रहे तापनि समूहको नवीकरण, बेवास्ता, निस्क्रियताले यी समूहबाट कुनै उत्पादनमुखी काम हुन सकेको छैन । यसले एकातिर समूहको परनिर्भरता बढिरहेको छ भने अर्कोतर्फ लाखौं क्यु फिट काठ तथा हजारौ चट्टा दाउरा नोक्सानीको अवस्थामा पुगेका छन् । वन व्यवस्थापनको दृष्टिकोणले यो अत्यन्त कमजोर अवस्था हो । आगामी आ.व.को सुरुवातबाट नै वन व्यवस्थापनको पाटोमा पनि समूहलाई क्रमशः अग्रसर गराउनुपर्ने देखिएको छ ।
- संरक्षण शिक्षा बिना वन, वातावरण र जैविक विविधता संरक्षणमा वन कार्यालय वा राज्यको अन्य निकायले मात्र सफलता पाउन कठिन हुने हुनाले तपाई नजिकका विद्यालयका नानीबाबुलाई अहिलेदेखि नै वातावरणमैत्री काममा संलग्न गराउने उद्देश्यले विद्यालयस्तरीय संरक्षण शिक्षा प्रचारप्रसारका लागि ईको क्लब गठन र धादिङ जिल्लाका वन वातावरण सम्बन्धी एजेन्डालाई उच्च प्राथमिकता दिएर डिभिजन वन कार्यालयसँग सहकार्य गरी ब्रोसर तथा

संरक्षण पुस्तिका/पुस्तक प्रकाशन तथा वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाउने, यस्ता ब्रोसर, पुस्तक प्रकाशित गरी धादिङका सबै विद्यालय, पुस्तकालय र पालिकामा पुऱ्याउन सबैले केही न केही सहयोग गर्ने, गराउने । हाल कार्यालयले इको क्लबको ब्रोसर प्रकाशन, विभिन्न वन वातावरण सम्बन्धी पुस्तक वितरण आदि काम सम्पन्न गरेको छ ।

- प्रकृति र संस्कृति हाम्रो जीवनको अभिन्न अंग हुन्छ भन्ने कुरालाई आत्मसात् गर्दै जिल्लाका उपयुक्त स्थानमा नक्षत्र बाटिका निर्माणका साथै अन्य आवश्यकता अनुसारका कार्यक्रम पहिचान गरी सो कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । यो अभियान सबै पालिका, सम्भव हुन सक्ने समाजसेवीले आफ्नो प्रियजनको सम्झनामा उपयुक्त अवसर र स्थानमा रोपण, संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न गराउनु हुन अनुरोध गर्दछौं ।
- धादिङ जिल्लामा व्यापक रूपमा रहेका वर, पिपल, समीको चौतारीको संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि वर, पिपल, समी लगायतका देववृक्षको संरक्षण र विस्तारका लागि सो को तथ्याङ्क सङ्कलन, संरक्षण र रोपण आदिको काम गर्ने, गराउने । यस्ता देववृक्ष धादिङमा निकै मात्रामा छन् भन्ने थाहा भएको तर यसको स्पष्ट तथ्याङ्क नभएको हुँदा तथ्याङ्क सङ्कलन आदिको काम गर्न तथा वृक्षरोपणमा यस्ता प्रजातिलाई प्राथमिकता दिनु हुन अनुरोध छ । बाटो विस्तारको क्रममा हाम्रो यो धरोहर निकै मासिएर गए तापनि बाँकी रहेकाको उचित स्याहार र नोक्सान हुन नदिने व्यवस्था गर्ने, गराउनेतर्फ पहल गर्न अनुरोध गर्दछौं ।
- डिभिजन वन कार्यालयले यस्ता देववृक्षको उद्धार, पुनर्स्थापना तथा रोपणको काम अभियानको रुपमा नै संचालन गर्दै आएको छ तर वन कार्यालयको मात्र एकल प्रयास निरर्थक हुनेहुँदा यहाँका पालिका, समाजसेवी लगायत सबैलाई यो विषयमा गम्भीर भएर सोच्न र ध्यान दिन अनुरोध गर्दछौं । वर, पिपलको विषयमा पुनर्जागरण अभियान नै गर्नुपर्ने आवश्यकता देखेका छौं । वर, पिपलको चौतारी अभियानलाई सफल बनाउन हामी ट्री गार्ड ,चौतारी निर्माणमा समाजसेवीबाट आफ्ना प्रियजनको सम्झनामा निर्माण गर्न समेत आग्रह गर्दछौं । यसको लागि निर्माणमा सहभागीलाई सम्मान कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ ।
- सहरीकरणसँगै ठूलाठूला कंक्रिट घरको निर्माण देशव्यापी नै छ । धादिङमा पनि यो स्वाभाविक ढंगले बढेको छ । एकातिर सहरीकरण, पिच र बाटोढलान आदिले चराको बासस्थान खुम्चिँदो छ भने अर्कोतर्फ गर्मी महिनामा अत्यन्त गर्मी हुने र डढेलोले आक्रान्त बनाउने हुँदा चराचुरुङ्गीका लागि अझ कठिन अवस्था सिर्जना हुनेहुनाले प्रत्येक घरमा "**एकमुठी अन्न, एक भाँडो पानी चराका लागि, प्रकृतिका लागि, मानवताका लागि**" भन्ने आव्हान गर्ने र यसका लागि वातावरण निर्माण गर्ने ।
- अबको विश्वको लडाइँ भनेको पानीको लडाइँ हो, यो हाम्रो जिन्दगानी पनि हो । यिनै कुरालाई आत्मसात् गर्दै प्रत्येक पालिका अन्तर्गतका उपयुक्त विभिन्न स्थानमा वन कार्यालय, सामुदायिक वनको संयोजन/सहकार्यमा जलपुनर्भरण (रिचार्जपोखरी) निर्माणका लागि संयोजन गर्नु हुन अनुरोध छ ।
- धादिङ जिल्लाको गजुरी तथा बेनिघाट रोराङ गा.पा.को क्षेत्रमा बसोबास गर्ने आदिवासी चेपाङ जातिको परिचय र जीविकोपार्जनसँग जोडिएको चिउरी र चमेरोको संरक्षण र प्रवर्द्धनको विविध कार्यक्रम अझ मजबुत बनाउनु हुन । हाल बेनिघाट रोराङ गाउँपालिकाले चिउरी संरक्षण अभियानमा यसको महत्व दर्शाउने पुस्तक प्रकाशन, नर्सरी स्थापना, बिरुवा वितरण, रोपण लगायतका महत्वपूर्ण भूमिका खेलिरहेको छ । यी र यस्ता विषयलाई अन्य पालिकाले समेत अनुसरण गर्ने र अभियान चलाउन अनुरोध गर्दछौं । डिभिजन वन कार्यालयले प्रेम सागर फाउन्डेसन थाक्रे २ तसर्पु, गजुरी सबडिभिजन अन्तर्गत गलौदी, डिभिजन वन कार्यालयको नर्सरीमा बृहद मात्रामा बिरुवा उत्पादन गरिरहेको छ । यो आ.व.मा बिरुवा वितरण, बेनिघाट ८ बर्पुकमा चिउरीको बिउ उत्पादन गर्ने उद्देश्यले बिउ बगैंचा निर्माण गरेको छ जसबाट आगमी वर्षमा उत्कृष्ट बिउ उत्पादन हुने अपेक्षा लिइएको छ ।
- सालक (Pangolin) लोपोन्मुख र राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण ऐन, २०२९ अनुसार संरक्षित स्तनधारी जन्तु हो । धादिङका मध्यपहाडी तथा पहाडीक्षेत्र यसको राम्रो वासस्थान हो तर हालैका दिनमा वासस्थानमा आएको हस्तक्षेप, जनचेतनाको अभावमा भएका चोरीनिकासी आदिले यिनको अस्तित्व गम्भीर संकटमा परेको छ । यस जिल्लामा सालकको उल्लेख्य उपस्थिति रहेको तर अवैध चोरीनिकासी धेरै हुने जिल्लामा यो पनि अग्रणी स्थानमा रहेको हुनाले यसको संरक्षणमा तत्काल नै जुट्नुपर्ने अवस्था देखिएकाले सालकको वासस्थान संरक्षण र विकास तथा

प्रचारप्रसारका लागि हामीले तत्कालै हातेमालो गर्नुपर्ने अवस्था छ ।

- डिभिजन वन कार्यालयले यसको प्रचार प्रसारको लागि कार्यालय परिसरमा सालकको मूर्ति र पार्कको स्थापना, WWF नेपालको सहयोगमा "**हाम्रो सालक, प्यारो सालक**" नामक पुस्तिका प्रकाशन, ZSL को सहयोगमा फ्लेक्स प्रकाशन र डिवकाले विभिन्न विद्यालय र संघसंस्थाको सहयोगमा फाल्गुन ४ गते नीलकण्ठ माविको प्राङ्गणमा बृहद रुपमा सालक दिवस सम्पन्न गरेको छ । यसैगरी विभिन्न विद्यालयमा सालकको प्रवर्द्धनको लागि विद्यालयमा कक्षा संचालन र यसको महत्व झल्किने गरी फोटो (फोरेज) प्रकाशन गरी विभिन्न सरकारी तथा सार्वजनिक स्थानमा वितरण गरेको छ ।
- धादिङ जिल्ला प्राकृतिक सम्पदाको लागि निकै धनी जिल्ला हो । यस जिल्लाको उत्तरी भेग बाहेकका क्षेत्रमा समेत ट्रेकिङ्ग, हाइकिङ्गका लागि अनगिन्ती रुटको विकास गर्न सकिन्छ तर यी विषय ओझेलमा परेका छन् । यस प्रयोजनका लागि सम्भाव्य रुट र स्थानको खोजी गरी सो को पूर्वाधार तयारी तथा यहाँका स्थानीय, युवा, विद्यार्थी, सञ्चार माध्यम तथा कर्मचारी मार्फत "**स्वास्थ्यका लागि हाइकिङ्ग**" कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, उचित प्रचार प्रसार र कार्यक्रम गर्ने, गराउने ।
- पर्यापर्यटनको हिसाबले नेपाल र संसारैको उत्कृष्ट गन्तव्य बन्न सफल रहेको लाङटाङ र मनास्लु हिमश्रृङ्खलालाई जोड्ने पर्यापर्यटनको प्रचुर सम्भावना बोकेको, तामाङ संस्कृति र सभ्यता अध्ययनको मूलथलोको रूपमा रहेको, गणेश हिमाल, पाबिल हिमाल, पाल्दोर पिक, पांगसांगपास (३८४० मिटर), गणेश कुण्ड, कालोदह, सेतोदह लगायत अन्य सिमसारक्षेत्रले भरिपूर्ण, जङ्गली याक, रेडपाण्डा (हाब्रे) तथा हिउँचितुवालगायतको बासस्थान रहेको रुबीभ्याली भने प्रचार प्रसार, अपनत्व र संस्थागत नेतृत्वको अभावमा झन्डै टुहुरो अवस्थामा पुगेको छ । यो हामी सबै धादिङबासीका लागि अत्यन्त दुःखको कुरा हो ।
- यसलाई संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न यहाँका समन्वय समिति, पालिका, होटेल व्यवसायी संघ, पर्यटनसँग सम्बन्धित संघ/संस्थाले प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरी वन ऐन, २०७६ को दफा-१५ र वन नियमावली, २०८० को परिच्छेद-३ अनुसारको वन संरक्षणक्षेत्रको व्यवस्थापन कार्ययोजना लागू गर्ने कार्यमा आवश्यक सहकार्य गर्नु हुन र यसलाई केही वर्षभित्र देशको एक अत्यन्त सहज, सरल र उत्कृष्ट पर्यटकीय गन्तव्य बनाउन पहल गर्ने, गराउने । खुशीको कुरा यस पटकको बागमती प्रदेशको नीति तथा कार्यक्रममा यो विषय समावेश भएको छ । यो विषयलाई उच्च प्राथमिकता दिएर सबै सरोकारवालालाई लागि पर्न हामी अनुरोध गर्दछौ ।
- उत्तरी क्षेत्रमा हुनसक्ने जडीबुटी, टिमुर, अर्गेली, लोक्ता, निगालो आदि गैरकाष्ठ वन पैदावारको अधिकतम सदुपयोगका लागि उद्योग तथा बाणिज्य कार्यलय (घरेलु कार्यालय), जिल्ला आयुर्वेद तथा बैकल्पिक चिकित्सालय सामुदायिक वन, कबुलियती वन समूह र वडा कार्यालयसँगको सहकार्यमा यस्ता कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिने ।
- तल्लो भेगमा बाँस, अम्रिसो, अमला, हर्रो, बर्रो, तेजपात, नीम, कुरिलो लगायत दिर्घकालिन रुपमा आम्दानी दिन सक्ने प्रजातिको प्रवर्द्धन गर्ने ।
- प्रत्येक पालिका अन्तर्गत फलफूल र सौन्दर्यमुखी विरुवा उत्पादनको काम गर्न कम्तिमा एउटा वन नर्सरी निर्माणको कार्यक्रम गर्नु हुन । बिरुवा उत्पादन गर्दा हराउँदै गएका र सौन्दर्यमुलक सीता अशोक, दार, छतिवन, बिजयसाल, पलाँस लालुपाते, नीम, गोदावरी, ज्याकारन्डा, गुलमोहर जस्ता प्रजातिलाई प्राथमिकता दिने ।
- हरेक घरमा कम्तिमा १० वटा फूलको गमला राख्नैपर्ने र धादिङ जिल्लालाई फूलैफूलको सहरको रुपमा विकास गर्ने अभियान सञ्चालनका लागि उपयुक्त वातावरण मिलाउने र आवश्यकताअनुसार संयोजनको व्यवस्था गर्नु हुन ।
- प्रत्येक पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र वातावरण मैत्रीपार्क निर्माण गर्ने, गराउने, यसका लागि नजिकको र उपयुक्त सामुदायिक वनको सहकार्य, समन्वयमा वन नियमावली, २०७९ को नियम-५२ मा भएको सामुदायिक वनमा पर्यापर्यटन कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्थाको अधिनमा रहेर काम गर्ने, गराउने माहौलको सिर्जना गर्ने ।
- धादिङका सबै जसो पालिका शहरउन्मुख हुँदैछन् तर पालिकाको समिपमा कुनै उपयुक्त पार्क आदि अत्यन्त कम छन् । यसको लागि तत्काल जंगल विस्तार गर्न सकिने मियावाकी वृक्षारोपण लगायतका काम गर्न हामी सबै पालिकालाई आग्रह गर्दछौं ।

- होटेल तथा अन्य व्यवसायलाई वातावरणमैत्री, बगैंचामैत्री बनाउन आवश्यक नीतिनियमको तर्जुमा गरी होटेल व्यवसायी संघसँग समन्वय गरेर लागू गर्ने, गराउने ।
- नेपालको संविधानअनुसार प्रत्येक पालिकाले वनको व्यवस्थापन, संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि पालिकास्तरको वन र वातावरणमैत्री कानुन तर्जुमा गर्ने, गराउने ।
- धादिङ जिल्ला कुन जैविक, साँस्कृतिक विविधताका लागि प्रसिद्ध छ, त्यसलाई जिल्लाको मौलिक परिचय बनाउन अध्ययन गर्ने, गराउने । यसको लागि सबै पालिका र नागरिक समाज लाग्न सक्ने हो भने धादिङको लागि वर पिपलको चौतारी भएको जिल्लाको रुपमा परिचित गराउन सकिन्छ ।
- वनक्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण, वन पैदावार सदुपयोग तथा व्यवस्थापनका सन्दर्भमा अधिकांश स्थानमा पालिका र वन कार्यालयबीच द्वन्द्व पैदा हुने क्रम बढेर गएकाले त्यसलाई न्यूनीकरण गर्नका लागि पालिकाले तत्सम्बन्धी आकर्षित हुने ऐन, नियम पालना गर्ने, गराउने व्यवस्थाका लागि सहकार्य र समन्वय गरी दिनु हुन अनुरोध छ ।
- धादिङका प्रमुख पर्या-पर्यटकीय गन्तव्यको खोजी गरी पत्रिका, पोष्टर, फ्लेक्स प्रकाशन गरी प्रवर्द्धन गर्ने, गराउने ।
- वन नियमावली, २०७९ को नियम-३६ मा सहरी क्षेत्रमा जोखिमयुक्त रुखको व्यवस्थापन सम्बन्धी स्पष्ट प्रावधान रहेको छ । कतिपय स्थानमा कानुनी प्रावधानको जानकारीको अभावमा मानवीय र भौतिक क्षति हुने सम्भावना रहेको र अन्जानमा रुखबिरुवा हटाउँदा कानुनी उल्झनमा परिने हुनाले यसको समाधानका लागि आफ्नो पालिकाभित्र यस्तो अवस्थाको जानकारी सबै समुदायलाई गराइदिने ।
- वन अतिक्रमण, वन्यजन्तुको अवैध शिकार, वन डढेलो नियन्त्रण जस्ता विषयलाई वन कार्यालयको मात्र जिम्मेवारी नठानी सबै सरोकारवालाले अपनत्व ग्रहण गर्नुहुन अनुरोध छ ।

साथै यी विषयका अलावा यहाँहरूले आवश्यकता महसुस गर्नु भएको वन तथा वातावरण सम्बन्धी अन्य स्थानीय एजेन्डा (कार्यसूची) पनि थप गरेर स्थानीय परिवेशमा लागू गर्न तथा गराउन समेत अनुरोध गर्दछौं ।

सन्दर्भ सामग्री

- वन ऐन, २०७६ (वि.सं.)। नेपाल सरकार। वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल।
- वन नियमावली, २०७९ (वि.सं.)। नेपाल सरकार। वन तथा वातावरण मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल।
- दिगो वन व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७९ (वि.सं.)। बागमती प्रदेश सरकार। वन तथा वातावरण मन्त्रालय, बागमती प्रदेश, मकवानपुर, हेटौंडा, नेपाल।
- राष्ट्रिय अनुगमन तथा मूल्याङ्कन दिग्दर्शन, २०७५ (वि.सं.)। नेपाल सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग, सिंहदरवार, काठमाडौं, नेपाल।
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन तालिम पुस्तिका २०५९ (वि.सं.)। वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालय, वन विभाग, सामुदायिक वन महाशाखा, बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल।
- वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन, आ.व. २०७८/०७९ (वि.सं.)। डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ, धादिङबेसी, नेपाल।
- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको सिद्धान्तमा आधारित पहिलो १० वर्षे योजना, २०७४ (वि.सं.) (आ.व. २०७४/०७५-२०८३/०८४)। ठूलो वन सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, गजुरी गा.पा.-५, धादिङ, बागमती, नेपाल।

बेनिघाट रोराङ गाउँपालिका वडा नं. ८ बर्पुकमा चिउरीको बिउ उत्पादन क्षेत्र बनाउँदै उपभोक्ता

चिउरीको फलबाट बियाँ निकाल्ने क्रममा कार्यलयका कर्मचारी

अनुसूची-१

धादिङ जिल्लामा भएको सामुदायिक वनहरूको विवरण

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
१	३०७	DHA/DA/01/01	२०५८।०३।३१	लुडेडाँडा कोङगाङ	रुविभ्याली गा.पा.-६	९५.१	२९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२	५६२	DHA/DA/01/02	२०६५।३।३१	गणेशकुन्ड	रुविभ्याली गा.पा.-५ र ६	१७१.५	१२४	२०६५।३।३१	२०७२।०७३
३	७३३	DHA/DA/02/05	२०८१।०३।२४	पाङसाङ पास	रुविभ्याली गा.पा.-१	१३३१.४८	७५०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४	६८८	DHA/DA/01/03	२०७२।३।३१	माङलिङ	रुविभ्याली गा.पा.-५	३१५.२८	४६१	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
५	७०२	DHA/DA/01/04	२०७३।३।३१	मङ्तलिचेत	रुविभ्याली गा.पा.-५	५९.६५	६१	२०७३।३।३१	२०७७।०७८
६	७८	DHA/DA/02/01	२०५२।१२।१३	सिङ्खर्क	रुविभ्याली गा.पा.-५	१०८.२३	१३०	२०७५।०७६	२०८४।०८५
७	७११	DHA/DA/02/02	२०७४।३।३०	गोम्फु मानेरालुम	रुविभ्याली गा.पा.-१	२५५.४२	९५	२०७४।३।२८	२०८३।०८४
८	७२३	DHA/DA/02/03	२०७९।०३।०६	डोका बुल्पा चिल्दोर	रुविभ्याली गा.पा.-१	१९०.०८	८६	२०७९।०३।०६	२०८३।०८४
९	७२५	DHA/DA/02/04	२०७८।०३।१२	ववल तातोपानी	रुविभ्याली गा.पा.-१	२१९.०२	९२	२०७८।०३।१२	२०८३।०८४
१०	७२६	DHA/DA/02/05	२०७९।०३।१५	बिर्बा खर्क	रुविभ्याली गा.पा.-४	३५६.४२	३३१	२०७९।०३।१५	२०८३।०८४
११	७०१	DHA/DA/03/01	२०७३।३।३१	लेप्दुङ	रुविभ्याली गा.पा.-४	७५.७९	८४	२०७३।३।३१	२०८३।०८४
१२	७२१	DHA/DA/03/02	२०७८।०९।१३	भालभाले महिला	रुविभ्याली गा.पा.-४	१८.६	७०	२०७८।०९।१३	२०८३।०८४
१३	७२४	DHA/DA/03/03	२०७८।०३।१५	फेन्चेत तातोपानी	रुविभ्याली गा.पा.-३	९४.१७	३९६	२०७८।०३।१५	२०८३।०८४
१४	७२२	DHA/DA/03/04	२०७८।१२।२९	कालोकुण्ड	रुविभ्याली गा.पा.-४	९६.५३	११९	२०७८।१२।२९	२०८३।०८४
१५	५६१	DHA/DA/09/01	०६५।३।३१	भीर वन	खनियाबास गा.पा.-५	४२.०२	१११	२०६५।३।३१	२०७३।०७४
१६	७०६	DHA/DA/09/02	०७४।३।३०	महभीर	खनियाबास गा.पा.-५	७.१८	१०९	२०७३।७।२९	२०८२।०८३
१७	६२	DHA/DA/08/01	०५२।०३।३०	बाँफोवारी	खनियाबास गा.पा.-४	९	३०	२०६५।३।३१	२०७२।०७३
१८	८०	DHA/DA/08/02	०५३।०१।११	राम्चे सालघारी	खनियाबास गा.पा.-४	३३.३८	१६०	२०७६।१।१३	२०८४।०८५
१९	१०२	DHA/DA/08/03	०५३।०४।२९	टुङ्गाना	खनियाबास गा.पा.-४	८	५५	२०७१।३।३१	२०८०।०८१
२०	११३	DHA/DA/08/04	०५३।११।१४	बेलचेत	खनियाबास गा.पा.-४	१६	८९	२०६५।३।३१	२०७१।०७२
२१	१५७	DHA/DA/08/05	०५५।०२।२९	राला	खनियाबास गा.पा.-३	१३.५	८५	२०७१।३।३१	२०८०।०८१
२२	१६२	DHA/DA/08/06	०५५।०३।२४	दार्मेडाँडा सल्लाघारी	खनियाबास गा.पा.-४	१८	१६०	२०७१।३।३१	२०८०।०८१
२३		DHA/DA/08/07	०५७।०३।३०	म्यान्ची छरछरे	खनियाबास गा.पा.-३	५४.४८	२१३	२०६५।३।३१	२०७०।०७१
२४	५६३	DHA/DA/08/08	०६५।३।३१	कलङगु	खनियाबास गा.पा.-३	७२	१६०	२०७१।३।३१	२०८०।०८१
२५	५७३	DHA/DA/04/01	०६५।११।२३	कोसिंचो	खनियाबास गा.पा.-२	३०३.७	६०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२६	५७४	DHA/DA/04/02	०६५।११।२३	पेङवर सगरमु	खनियाबास गा.पा.-२	२५७	६०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२७	६५३	DHA/DA/04/03	०६७।०३।३१	तातोपानी गोमच्यात	खनियाबास गा.पा.-२	४१.९६	७६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२८	७०८	DHA/DA/04/04	०७४।३।३०	लारगाङ	खनियाबास गा.पा.-१	२६७.१४	२९४	२०७४।३।१८	२०८२।०८३
२९	७१६	DHA/DA/04/05	०७५।०३।२१	कुरुम्चेत	खनियाबास गा.पा.-१	२७७.४५	१७६	२०७५।३।२१	२०८४।०८५
३०	६६	DHA/MA/10/01	०५२।०३।०७	च्यानडाँडा हलोकाट्ने	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-१	१५.०७	५८	२०७५।०७६	२०८४।०८५
३१	६१२	DHA/MA/10/02	०६७।३।३२	ओलीथाप्ने डाँडा	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-१	१८.४२	२५७	२०६७।३।३२	२०७३।०७४
३२	१००	DHA/MA/19/01	०५३।०२।१३	लामीडाँडा देविस्थान	ने.गा.पा.-५	४२.४	७२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३३	११६	DHA/MA/19/02	०५३।१२।१९	च्यानडाँडा	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	१०.६६	८४	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३४	११२	DHA/MA/19/03	०५४।०३।३०	कन्यादेवी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	४४.४१	१०७	२०७५।९।२	२०८४।०८५
३५	१५९	DHA/MA/19/04	०५५।०३।२४	कुन्डलादेवी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	६०.६४	१०३	२०७५।०७६	२०८५।०८६
३६	१७३	DHA/MA/19/05	०५५।१०।२४	पालेको मरनघाट च्यानडाँडा	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	१२.८	८७	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
३७	१७२	DHA/MA/19/06	०५५।१०।२४	माफडाँडा वनमारा	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	८.३४	५०	२०६४।३।३२	२०७३।०७४
३८	१७५	DHA/MA/19/07	०५६।०१।०५	पालेको वन	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	७.५	२९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३९	१८६	DHA/MA/19/08	०५६।०३।३०	आँप रिठ्ठे	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	३६.१२	८४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४०	२००	DHA/MA/19/09	०५७।०१।२८	तिनतले भञ्ज्याङ बाबियोघारी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	६५.१३	१४०	२०७५।०७६	२०८४।०८५
४१	३२६	DHA/MA/19/10	०५८।१०।१७	जाल्पादेवी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	३३.२४	५५	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
४२	३२७	DHA/MA/19/11	०५८।१०।१७	कन्यादेवी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	३१.२४	६१	२०६५।३।३०	२०७४।०७५
४३	४२९	DHA/MA/19/12	०६०।०३।३०	बेतिनी	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	२५.४५	३५	२०७७।२।३२	२०८६।०८७
४४	५४३	DHA/MA/19/13	०६५।२।१३	बेलटारी महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	१९.५६	१०२	२०७५।९।२	२०८४।०८५
४५	५४९	DHA/MA/19/14	०६५।३।३०	आदर्श महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	६.५४	१०६	२०६५।३।३०	२०७४।०७५
४६	५५०	DHA/MA/19/15	०६५।३।३१	नमुना महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	२.९१	९५	२०७५।०७६	२०८५।०८६
४७	५७७	DHA/MA/19/16	०६६।४।१	चिलिम थुम्का	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	४१.३५	३७	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४८	५९३	DHA/MA/19/17	०६६।४।१	बाघपानी महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	२१.९८	१०७	२०७५।९।२	२०८४।०८५
४९	६४०	DHA/MA/19/18	०६८।३।३०	ढाडपाखा महाभीर चुली	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-५	२२.२	७१	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५०	६५४	DHA.MA/19/19	०६९।०३।३१	लपाङ गैरीखोला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	४९.५७	४२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५१	७१८	DHA/MA/19/20	०७५।०३।३१	जलकन्या	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	७.५८	२०	२०७५।३।३१	२०८३।०८४
५२	७२०	DHA/MA/19/21	०७६।१।२७	आरुखर्क पितृ	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	१२.८३	३७	२०८०।०८१	२०९०।०९१

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
५३	५९२	DHA/MA/20/02	०६६।३।३१	महादेवस्थान थरखर्क	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-३	२२५.८६	२४७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५४	६११	DHA/MA/20/03	०६७।३।३२	डापजोङ	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-३	६७.९५	१३५	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५५	६६२	DHA.MA/20/04	०७०।०३।३१	पिलिकजोङ (म)	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-३	१९.०६	२०१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५६	६६३	DHA.MA/20/05	०७०।०३।३१	धराप	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-३	६३.९३	२०१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५७	६१	DHA/MA/06/01	०५२।०३।२५	मण्डली पाखा	गंगाजमुना गा.पा.-५	४.३८	४५	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
५८	९९	DHA/MA/06/02	०५३।०२।१३	ताकमारे	गंगाजमुना गा.पा.-५	१२.९७	९२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५९	१०३	DHA/MA/06/03	०५३।०२।१३	शिवालय	गंगाजमुना गा.पा.-५	१.२५	६२	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
६०	२४०	DHA/MA/06/04	०५७।०३।३०	जगदम्वा	गंगाजमुना गा.पा.-५	२.७८	९२	२०७९।०८०	२०८९।०९०
६१	५७८	DHA/MA/06/05	२०६६।१।२०	बिलाउने पाखा	गंगाजमुना गा.पा.-५	४.१	१०५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
६२	६०१	DHA/MA/06/06	२०६६।३।३१	ठुलोवन	गंगाजमुना गा.पा.-५	५२.३८	१००	२०७७।२।३२	२०८६।०८७
६३	६८८	DHA/MA/06/07	२०७२।३।३१	ढुङ्गेपानी	गंगाजमुना गा.पा.-५	५७.९५	५०	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
६४	७२७	DHA/MA/06/08	२०७९।०३।१५	सादन दुम्ला	गंगाजमुना गा.पा.-५	६६.६१	५९	२०७९।०३।१५	२०८३।०८४
६५	३७	DHA/MA/07/01	०५१।०३।२४	तल्लो मनाङ्गपाखा	गंगाजमुना गा.पा.-४	३५.३४	७७	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६६	६१०	DHA/MA/07/02	०६७।३।३२	मण्डली	गंगाजमुना गा.पा.-४	१५६.८६	२२८	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६७	६७६	DHA/MA/07/03	०७१।१।२८	साल्मेटार	गंगाजमुना गा.पा.-४	३९.०३	४२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६८	७२०	DHA/MA/07/04	०७८।१।१४	बाघखोर	गंगाजमुना गा.पा.-३	१६९.६	२३१	२०७७।०७८	२०८६।०८७
६९	७३	DHA/SA/13/01	०५२।११।१०	सेतीबगर स्वोतीपाखा	गंगाजमुना गा.पा.-७	३.१६	९५	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
७०	७३२	DHA/MA/07/05	२०८०।०३।२६	बज्रगुरु	गंगाजमुना गा.पा.-३	४७६.२०	२३८	२०७९।०८०	२०८९।०९०
७१	३०२	DHA/SA/13/02	०५८।०३।२९	धनगैरा	गंगाजमुना गा.पा.-७	६.२	९३	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
७२	३९५	DHA/SA/13/04	०५९।३।२४	रानीश्वाँरा	गंगाजमुना गा.पा.-७	९.१	११८	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
७३	३९६	DHA/SA/13/05	०५९।३।२४	बाह्रबिसे चुलिडाँडा	गंगाजमुना गा.पा.-७	१६.५६	८६	२०७२।३।३०	२०८१।०८२
७४	३९७	DHA/SA/13/06	०५९।३।२४	बाँदरे पाखा	गंगाजमुना गा.पा.-७	४.९१	८०	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
७५	४०३	DHA/SA/13/07	०५९।३।२४	अमलेपाखा	गंगाजमुना गा.पा.-७	४०.५१	१६४	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७६	४०५	DHA/SA/13/08	०५९।३।२४	नर्कटेपाखा	गंगाजमुना गा.पा.-७	९.०२	७७	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
७७	६९६	DHA/SA/13/09	०७३।३।३१	कालिका	गंगाजमुना गा.पा.-६,७	३७.२१	१६८	२०७३।१।१५	२०८१।०८२
७८	६९७	DHA/SA/13/10	०७३।३।३१	टोड्केदेवी	गंगाजमुना गा.पा.-६,७	८६.८२	१२३	२०७३।१।१५	२०७६।०७७
७९	२६	DHA/SA/14/01	०५१।०१।०२	अँधेरीपाखा	गंगाजमुना गा.पा.-६	४७.७७	६९	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
८०	२७	DHA/SA/14/02	०५१।०१।०२	धार्मेढुङ्गा	गंगाजमुना गा.पा.-६	१.८	५६	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
८१	४२	DHA/SA/14/03	०५१।७।२२	खैरेनीपाखा चामखर्क	गंगाजमुना गा.पा.-६	३७.९३	२२९	२०७५।३।६	२०८४।०८५
८२	६१८	DHA/SA/14/04	०६७।०३।३२	कौसेरी वनदेवी	गंगाजमुना गा.पा.-६	३०.१९	७३	२०७४।३।३०	२०८३।०८४
८३	७१०	DHA/SA/14/05	०७४।३।३०	राधाकृष्ण मन्दिर	गंगाजमुना गा.पा.-६	१.७	११६	२०७४।३।१८	२०८२।०८३
८४	७१३	DHA/SA/14/06	०७४।१२।१६	सानो बसेरी	गंगाजमुना गा.पा.-६	१.६१	४२	२०७४।१२।१६	२०८३।०८४
८५	७१४	DHA/SA/14/07	०७५।०३।०८	रानीवन	गंगाजमुना गा.पा.-६	५.६३	९८	२०७५।३।०८	२०८४।०८५
८६	५५९	DHA/DA/05/01	०६५।३।३१	बोलेमहिला	गंगाजमुना गा.पा.-१	१८.६	९१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
८७	५६०	DHA/DA/05/02	०६५।३।३१	बलु डोल्पा	गंगाजमुना गा.पा.-१	२७	९१	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
८८	६६४	DHA/DA/05/03	०७०।०३।३१	लुङगरचेत	गंगाजमुना गा.पा.-१	३००.२६	१४०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
८९	६७७	DHA/DA/05/04	०७१।०३।२९	गोमोजो	गंगाजमुना गा.पा.-१	१०७.३९	१९९	२०७१।३।२९	२०७९।०८०
९०	७२८	DHA/MA/05/05	२०७९।०३।१५	बाह्रचाँप किम्लु	गंगाजमुना गा.पा.-२	१९४.७६	२५८	२०७९।०३।१५	२०८३।०८४
९१	७२९	DHA/MA/05/06	२०७९।०३।१५	गाचो डोल्पा	गंगाजमुना गा.पा.-२	७९.२४	१८१	२०७९।०३।१५	२०८३।०८४
९३	७३१	DHA/MA/05/07	२०८०।०३।२६	पसाङचोक पारागङ	गंगाजमुना गा.पा.-२	४८१.९६	१७७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
९२	२४१	DHA/SA/12/01	०५७।०३।३०	रातमाटा खोपाकोपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	७५.२	८९	२०८०।०८१	२०९०।०९१
९४	३३१	DHA/SA/12/02	०५८।११।१४	कुलेपाखो	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	१३.२५	७३	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
९५	३८२	DHA/SA/12/03	०५९।३।२४	चोकभञ्ज्याङ	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	५६.५३	३३	२०७७।२।३२	२०८६।०८७
९६	३८३	DHA/SA/12/04	०५९।३।२४	काफलडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	५.३६	६०	२०७८।०७९	२०८८।०८९
९७	३८४	DHA/SA/12/05	०५९।३।२४	भन्ज्याङ	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	७.५५	३३	२०७७।२।३२	२०८६।०८७
९८	३८५	DHA/SA/12/06	०५९।३।२४	ओलकेपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	६.१३	३९	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
९९	३८६	DHA/SA/12/07	०५९।३।२४	चाँपडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	७.०२	३३	२०७७।३।३१	२०८६।०८७
१००	४०९	DHA/SA/12/08	०५९।८।२७	नाङ्गेडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	७.८९	२५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१०१	५५३	DHA/SA/12/09	०६५।३।३१	ज्यामिरे	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	२६.७७	११३	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
१०२	५५४	DHA/SA/12/10	०६५।३।३१	पिपलडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	२१.२७	५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१०३	६०२	DHA/SA/12/11	०६६।३।३१	शाकम्वरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	४९.७५	११०	२०७५।३।६	२०८४।०८५
१०४	६०३	DHA/SA/12/12	०६६।३।३१	शिवालय	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	८१.३५	७७	२०७५।३।६	२०८४।०८५
१०५	६१९	DHA/SA/12/13	०६७।०३।३२	माता जलेश्वरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	६२.७२	८०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
१०६	१११	DHA/MA/11/01	०५४।०३।०५	सल्यानकठेरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	१६५.०८	११४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१०७	११४	DHA/MA/11/02	०५४।०६।१४	त्रिपुरा सुन्दरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	६३.०१	१६६	२०७८।०७९	२०८८।०८९
१०८	२३९	DHA/MA/11/03	०५८।०३।३१	ढाडखोला	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	४८.६४	१०२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१०९	३१२	DHA/MA/11/04	०५८।०३।३१	पतेनी आमडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	५४.७५	६५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
११०	६४६	DHA/MA/11/05	०६८।३।३०	देउराली पाखा (म)	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	८.८४	२१	२०७८।०७९	२०८८।०८९

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
१११	६५५	DHA/MA/11/06	०६९।०३।३१	कन्यादेवी बतासे	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	४७.३६	१३२	२०७७।०७८	२०८६।०८७
११२	६५६	DHA/MA/11/07	०६९।०३।३१	त्रिपुरासुन्दरी पाताल	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	५२.२६	१२५	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
११३	६६५	DHA/MA/11/08	०७०।०३।३१	बुढिखोला	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	४०.८४	६४	२०७८।०७९	२०८८।०८९
११४	६७५	DHA/MA/11/09	०७०।११।१३	लहरेघारी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	५३.१८	८८	२०७८।०७९	२०८८।०८९
११५	१२१	DHA/MA/17/01	०५४।०३।२५	अल्पु पाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	४८.५२	१०३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
११६	१२२	DHA/MA/17/02	०५४।०३।२५	अल्पु	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	२६.९	७८	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
११७	६४७	DHA/MA/17/03	०६८।३।३०	सिउरेनी पाखा (म)	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	७.५८	३६	२०७८।०७९	२०८८।०८९
११८	६४८	DHA/MA/17/04	०६८।३।३०	सिम्लेपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	२१.१६	३९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
११९	३७५	DHA/SA/15/01	०५९।३।२४	सुन्दरीमाई	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	६३.६९	६६	२०७५।०७६	२०८४।०८५
१२०	३७७	DHA/SA/15/02	०५९।३।२४	कोइराले	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	१३.५७	६०	२०७३।३।१३	२०८१।०८२
१२१	३७८	DHA/SA/15/03	०५९।३।२४	रातोडाँडा टारी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	२३.३२	९५	२०७३।३।१३	२०८१।०८२
१२२	३८०	DHA/SA/15/05	०५९।३।२४	देवीस्थान	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-५	२१.०५	८२	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
१२३	३८१	DHA/SA/15/06	०५९।३।२४	सुन्दरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	५३.६७	४६	२०७७।२।३२	२०८६।०८७
१२४	४४५	DHA/SA/15/07	०६०।१०।०७	काष्टेपारी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	२१.७१	१२०	२०७३।२।६	२०८१।०८२
१२५	५२२	DHA/SA/15/08	०६३।११।३	पिप्लेस्वाँरा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	१४.६१	५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१२६	५२३	DHA/SA/15/09	०६३।११।३	विन्दवासिनी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	२७.३८	५३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१२७	५८४	DHA/SA/15/10	०६६।३।३१	सत्यदेवी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	८१.६१	१११	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१२८	६२०	DHA/SA/15/11	०६७।०३।३२	चण्डीस्थान	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	२.११	११३	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१२९	६८२	DHA/SA/15/12	०७१।०३।३२	स्फटिक खम्बा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	४८.५७	५८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१३०	६८६	DHA/SA/080./1	०७२।०३।३१	चक्रदेवी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	१२४.५५	६६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१३१	६९८	DHA/SA/15/14	०७३।३।३०	त्रिपुरासुन्दरी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	५३.०९	१४१	२०७३।३।३०	२०७६।०७७
१३२	७०५	DHA/SA/15/15	२०७३।७।९	तिलखोरिया	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	११.६५	२५	२०७३।७।९	२०८२।०८३
१३३	७०७	DHA/SA/15/16	०७३।१२।७	कुवापानी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	६०.७७	९२	२०७३।१२।७	२०८२।०८३
१३४	७१५	DHA/SA/15/17	०७५।०३।२१	डुडखोला	त्रिपुरासूनदरी गा.पा.-६	४४.८६	९०	२०७५।३।२१	२०८४।०८५
१३५	१०	DHA/SA/16/01	०४८।६।२३	पंधेरोखोला	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-१	१३.६९	४६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१३६	४०	DHA/SA/16/02	०५१।०७।२२	पड्केघारी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	५५	२५०	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
१३७	४४	DHA/SA/16/03	०५१।१०।१८	ढोडेनीपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	७८.०५	१५१	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१३८	३१३	DHA/SA/16/04	०५८।०३।३१	ठुलढुङ्गापाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	२८.४३	१२४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१३९	४३१	DHA/SA/16/05	०६०।०३।३०	पाताल	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	६४.५७	१०२	२०७७।०७८	२०८६।०८७
१४०	४५९	DHA/SA/16/06	०६१।०३।२५	वनदेवी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-१	२३.६८	१२०	२०७८।०७९	२०८८।०८९
१४१	५६४	DHA/SA/16/07	०६५।३।३१	भंगेरीपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	१२.४	८३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
१४२	६७	DHA/NI/21/01	०५३।०१।०६	भंगेरी भैरवी	नीलकण्ठ न.पा.-१४	४४.१	१७६	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
१४३	१३०	DHA/NI/21/02	०५४।८।१२	कालिका	नीलकण्ठ न.पा.-१४	४६.४८	२९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१४४	१३१	DHA/NI/21/03	०५४।८।१२	खहरेदेवी	नीलकण्ठ न.पा.-१४	२३.५६	५२	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
१४५	१५२	DHA/NI/21/05	०५५।२।२४	देविथान	नीलकण्ठ न.पा.-१४	९२.२८	१३१	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
१४६	१७८	DHA/NI/21/06	०५६।०२।२४	अशोवन	नीलकण्ठ न.पा.-१४	२५.२५	८०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१४७	१७६	DHA/NI/21/07	०५६।०२।२४	कालिकादेवी	नीलकण्ठ न.पा.-१४	२६.१५	६८	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१४८	१७७	DHA/NI/21/08	०५६।०२।२४	चाँप खोला	नीलकण्ठ न.पा.-१४	३३.७३	१०६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१४९		DHA/NI/21/09	०५७।०३।३०	छतिवन	नीलकण्ठ न.पा.-१४	१२.७९	२०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
१५०	२५९	DHA/NI/21/10	०५७।१०।१२	घट्टेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१४	१६२.५४	६१	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
१५१	४२८	DHA/NI/21/11	०६०।०३।३०	कर्कले पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१४	२७.३२	१०५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१५२	४३	DHA/NI/22/01	०५१।१०।१८	ऐसेलु गैरा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	५७.१६	१३३	२०७८।०७९	२०८८।०८९
१५३	५२	DHA/NI/22/02	०५०।०३।१८	कुशलेचौर	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१८.६५	२७	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१५४	५१	DHA/NI/22/03	०५१।१०।२९	चाँपपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२४.१	२७	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१५५	४९	DHA/NI/22/04	०५१।१०।२९	धुन्द्रेंपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	४७.१६	२५	२०७८।०७९	२०८८।०८९
१५६	१०४	DHA/NI/22/05	०५३।०७।१९	पारीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	१७.८८	१०५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१५७	१४५	DHA/NI/22/06	०५५।०१।१७	बिसौनी पाखा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१५.९२	२६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१५८	१४६	DHA/NI/22/07	०५५।०१।१७	देविथान महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२.८	५४	२०६१।२।८	२०६५।०६६
१५९	१४७	DHA/NI/22/08	०५५।०१।१७	मजुवा हिलेखर्क (म)	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२९.६२	५३	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
१६०	१४८	DHA/NI/22/09	०५५।०१।१७	धोन्द्रे वन	नीलकण्ठ न.पा.-१३	४०.५६	४५	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
१६१	१५०	DHA/NI/22/10	०५५।०१।१७	धोन्द्रे महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	३०.६२	४६	२०६३।६४	२०७४।०७५
१६२	१४९	DHA/NI/22/11	०५५।०१।१७	दोभाने डाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	५.९५	२९	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
१६३	१९८	DHA/NI/22/12	०५७।०१।१५	छरछरे पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	६.५९	८२	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१६४	१९७	DHA/NI/22/13	०५७।०१।१५	पशुपती	नीलकण्ठ न.पा.-१२	१.९३	३५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१६५		DHA/NI/22/14	०५७।०३।३०	लामीगरा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	११.७	११६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१६६	३२३	DHA/NI/22/15	०५८।१०।१७	रनदेवी वन	नीलकण्ठ न.पा.-१२	५२.८५	८१	२०६३।०६४	२०७३।७४
१६७	३२४	DHA/NI/22/16	०५८।१०।१७	ईष्टदेवी महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१२	२१.६१	१०८	२०७७।०७८	२०८६।०८७
१६८	३२५	DHA/NI/22/17	०५८।१०।१७	काल सिंह	नीलकण्ठ न.पा.-१२	२०.२१	६७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१६९	३४७	DHA/NI/22/18	०५९।०२।२१	खुर्पाखोला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	६२.९३	५८	२०७६।१२।९	२०८५।०८६

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
१७०	३४८	DHA/NI/22/19	०५९।०२।२१	ठुलोखोरिया टुहुरेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१८.२	८४	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१७१	३७३	DHA/NI/22/20	०५९।३।२४	आँपगैरी कौसेरी	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१९.३४	११७	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१७२	४४७	DHA/NI/22/21	०६१।०२।१८	सारकोष पाखा (म)	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२६.४४	३९	२०७७।०७८	२०८६।०८७
१७३	४४८	DHA/NI/22/22	०६१।०२।१८	किराखोर	नीलकण्ठ न.पा.-१३	६.४	४७	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
१७४	४४९	DHA/NI/22/23	०६१।०२।१८	धुसेनीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	८३.७	८७	२०६७।३।३२	२०७३।०७४
१७५	४६९	DHA/NI/22/24	०६१।०३।३१	बिसौनिपाखा (म)	नीलकण्ठ न.पा.-१२	३.६	८३	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१७६	४७७	DHA/NI/22/25	०६१।११।०९	रीप पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	३०.५२	५८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१७७	४८१	DHA/NI/22/26	०६२।०३।२४	पञ्चकन्या	नीलकण्ठ न.पा.-१३	६७.६८	७७	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
१७८	४८८	DHA/NI/22/28	०६२।०३।२४	घुमाउने डाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	६१.८१	८१	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
१७९	४८९	DHA/NI/22/29	०६२।०३।२४	सोम्रे पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१०७.२३	६४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१८०	४९०	DHA/NI/22/30	०६२।०३।२४	जुम्रे	नीलकण्ठ न.पा.-१३	४८.५	५५	२०६९।३।३१	२०७३।०७४
१८१	४९४	DHA/NI/22/31	०६२।०३।२४	भानेश्वारा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	२९.४९	६९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१८२	४९५	DHA/NI/22/32	०६२।०३।२४	मनरुपी	नीलकण्ठ न.पा.-१३	११७.३	७७	२०६८।३।३०	२०७२।०७३
१८३	६१७	DHA/NI/22/33	०६७।०३।३२	फालेभञ्ज्याङ	नीलकण्ठ न.पा.-१२	४५.५२	१३३	२०७८।०७९	२०८८।०८९
१८४	१६	DHA/NI/23/01	०५१।०१।०७	ससाहडाँडा निवुवाबारी	नीलकण्ठ न.पा.-८	१२४.०५	२१८	२०७७।३।१७	२०८५।०८६
१८५	८२	DHA/NI/23/02	०५३।०२।०२	ससाहा ज्यामिरे	नीलकण्ठ न.पा.-८	१०३.०९	१९३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१८६	८७	DHA/NI/23/03	०५३।०३।२०	अमरावती	नीलकण्ठ न.पा.-८	१२.७५	१२०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१८७	१६१	DHA/NI/23/04	०५५।०३।०५	टारीलौसे	नीलकण्ठ न.पा.-९	२२.४२	१२५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१८८	२१३	DHA/NI/23/05	०५७।०३।१९	बिसौना देउराली	नीलकण्ठ न.पा.-९	५३.२९	११६	२०६३।०६४	२०७३।०७४
१८९	२१४	DHA/NI/23/06	०५७।०३।१९	पञ्चकन्या देउराली झगरे	नीलकण्ठ न.पा.-९	१०८.८	६४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१९०	२१५	DHA/NI/23/07	०५७।०३।१९	देउराली विखुरे चौर	नीलकण्ठ न.पा.-९	६६.७८	२०८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
१९१	२१६	DHA/NI/23/08	०५७।०३।१९	कोइराला भञ्ज्याङ्ग टारीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-९	४४	२२८	२०७४।१।२०	२०८३।०८४
१९२	२१७	DHA/NI/23/09	०५७।०३।१९	लौकील वन	नीलकण्ठ न.पा.-९	७.०५	१३९	२०६३।३।३२	२०७३।०७४
१९३	१९८	DHA/NI/23/10	०५७।०३।३०	छरछरे	नीलकण्ठ न.पा.-९	३२.६४	१४२	२०६९।३।३१	२०७५।०७६
१९४	२९२	DHA/NI/23/11	०५८।०३।१३	मनकामना	नीलकण्ठ न.पा.-८	११.१	१४७	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१९५	४३८	DHA/NI/23/12	०६०।०३।३२	कालिका पालेको	नीलकण्ठ न.पा.-९	२.७२	५२	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१९६	५३२	DHA/NI/23/13	०६४।१।१२	सल्लाघारी लहरेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-९	८९.०३	४८६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
१९७	५३४	DHA/NI/23/14	०६४।३।१२	सालघारी	नीलकण्ठ न.पा.-९	३.८८	५७	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
१९८	५९५	DHA/NI/23/15	०६६।३।३१	कैंजले पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-९	४.५३	६९	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
१९९	६६८	DHA/NI/23/16	०७०।०३।३१	कमेरे	नीलकण्ठ न.पा.-८	४२.६	११०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२००	२४९	DHA/SA/18/01	०५७।०३।३०	पात्ले	नीलकण्ठ न.पा.-११	२.९६	२९	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
२०१	२९४	DHA/SA/18/02	०५८।०३।१५	स्थानपती महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१०	८.२८	२९	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
२०२	२९५	DHA/SA/18/03	०५८।०३।१५	जलजला	नीलकण्ठ न.पा.-१०	४७.९२	२९	२०६९।३।३१	२०७३।०७४
२०३	२९६	DHA/SA/18/04	०५८।०३।१५	साततलेटापु	नीलकण्ठ न.पा.-१०	५४.९७	१२१	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२०४	२९७	DHA/SA/18/05	०५८।०३।१५	पालेको	नीलकण्ठ न.पा.-१०	२३.६४	१०५	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२०५	३५७	DHA/SA/18/06	०५९।०३।२०	महखोला	नीलकण्ठ न.पा.-११	१७.२	४४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२०६	३६८	DHA/SA/18/07	०५९।०३।२१	पटेला	नीलकण्ठ न.पा.-१०	४७.६२	१९१	२०६८।३।३०	२०७३।०७४
२०७	४४६	DHA/SA/18/08	०६०।१०।०७	भदौरे	नीलकण्ठ न.पा.-१०	१२.१९	१४०	२०७४।३।३०	२०८३।०८४
२०८	५६५	DHA/SA/18/09	०६५।३।३१	ठाडोलोसे	नीलकण्ठ न.पा.-११	४८.३६	८६	२०७२।३।३०	२०८१।०८२
२०९	५६६	DHA/SA/18/10	०६५।३।३१	चन्द्रकाली	नीलकण्ठ न.पा.-११	८३.१५	९७	२०७५।३।३०	२०८१।०८२
२१०	५८३	DHA/SA/18/11	०६६।३।३१	सिम्ले	नीलकण्ठ न.पा.-११	१०५.१८	८२	२०७२।३।१५	२०८०।०८१
२११	५८४	DHA/SA/18/12	०६६।३।३१	महादेव	नीलकण्ठ न.पा.-११	९७.२९	१३३	२०७२।३।१५	२०८०।०८१
२१२	६२२	DHA/SA/18/14	०६७।०३।३२	पानीघट्ट	नीलकण्ठ न.पा.-११	७३.९७	११३	२०७३।७।२९	२०७७।०७८
२१३	६२३	DHA/SA/18/15	०६७।०३।३२	बेतिनी देउराली	नीलकण्ठ न.पा.-१०	५०.३	१७१	२०७३।२।१२	२०७६।०७७
२१४	६२४	DHA/SA/18/16	०६७।०३।३२	बगैचा	नीलकण्ठ न.पा.-१०	२४.०१	१५२	२०७३।२।६	२०८१।०८२
२१५	६२५	DHA/SA/18/17	०६७।०३।३२	अर्चले	नीलकण्ठ न.पा.-१०	३९.५५	६१	२०७३।७।२९	२०८२।०८३
२१६	६४१	DHA/SA/18/18	०६८।३।३०	नेत्रावती बेलघारी	नीलकण्ठ न.पा.-१०	२९.६२	१८६	२०६८।३।३०	२०७४।०७५
२१७	६४२	DHA/SA/18/19	०६८।३।३०	जनभावना चापखोला	नीलकण्ठ न.पा.-१०	२७.४९	११४	२०६८।३।३०	२०७४।०७५
२१८	६४३	DHA/SA/18/20	०६८।३।३०	भंगेरी भदौरे	नीलकण्ठ न.पा.-१०	३१.९४	७४	२०६८।३।३०	२०७५।०७६
२१९	६४४	DHA/SA/18/21	०६८।३।३०	सालघारी च्यानडाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-१०	३३.८२	७७	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२२०	६६०	DHA/SA/18/22	०७०।०३।३१	ज्यामिरे	नीलकण्ठ न.पा.-११	४.२	२१	२०७०।३।३१	२०७९।०८०
२२१	६६१	DHA/SA/18/23	०७०।०३।३१	बोक्से	नीलकण्ठ न.पा.-१०	६५.५६	६२	२०७०।३।३१	२०७६।०७७
२२२	१	DHA/NI/28/01	०४७।६।२३	अल्छीडाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-४	२१.४१	२८९	२०७३।३।३१	२०८२।०८३
२२३	२	DHA/NI/28/02	०४७।१२।२४	सतरादेवी	नीलकण्ठ न.पा.-४	२०.४८	१८०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२२४	३	DHA/NI/28/03	०४७।१२।१४	आले छिरिङ्गे	नीलकण्ठ न.पा.-२	६५.३८	१३७	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
२२५	४	DHA/NI/28/04	०४७.१२.१४	भष्मे दार्मे	नीलकण्ठ न.पा.-३	१२.३	२३९	२०८०.०८१	२०९०.०९१

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
२२६	५	DHA/NI/28/05	०४८।०२।०६	डुडेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	६३.२३	९८	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
२२७	२०	DHA/NI/28/06	०५१.०१.०२	कालिका ढोडेनी म	नीलकण्ठ न.पा.-२	८.२५	८७	२०६३।०६४	२०७३।०७४
२२८	३९	DHA/NI/28/07	०५१।०७।२२	पाँचधारे	नीलकण्ठ न.पा.-२	१.३६	२६	२०५१।७।२२	२०५५।०५६
२२९	३८	DHA/NI/28/10	०५१।०३।२४	राम्चेपाखा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	२९	१११	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
२३०	४५	DHA/NI/28/11	०५१।१०।१८	ओखलेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	२३.७१	१४७	२०७४।०७५	२०८३।०८४
२३१	५७	DHA/NI/28/12	०५२।०३।१८	हाँडीखोला जलधारे(म)	नीलकण्ठ न.पा.-४	४०.४९	१२१	२०६८।३।३०	२०७४।०७५
२३२	५८	DHA/NI/28/13	०५२।११।११	ढोडेनी रानागाउँ	नीलकण्ठ न.पा.-२	२९.६	१०७	२०७१।३।३०	२०७९।०८०
२३३	५९	DHA/NI/28/14	०५२।०३।२३	भुसुण्डेपाखा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	८.६६	९१	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
२३४	६०	DHA/NI/28/15	०५२।०३।२५	मालिका	नीलकण्ठ न.पा.-४	१७	११७	२०६३।६४	२०७३।०७४
२३५	११५	DHA/NI/28/16	०५३।११।०५	रातमाटे	नीलकण्ठ न.पा.-२	१.०३	३५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२३६	१३२	DHA/NI/28/17	०५४।८।१२	तारडाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-२	२०.३५	४९	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२३७	१५३	DHA/NI/28/18	०५५।२।२४	हात्ती ढुङ्गा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	१०.९३	१२६	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२३८	१८०	DHA/NI/28/19	०५६।०२।२७	पारीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	८.६	३३	२०६९।३।३१	२०७६।०७७
२३९	१८१	DHA/NI/28/20	०५६।०२।२७	सिस्नेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	५८.९४	१०१	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२४०	२५५	DHA/NI/28/21	०५७।८।०२	टोडकेचुली	नीलकण्ठ न.पा.-२	४०.४४	१२१	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२४१	३५१	DHA/NI/28/22	०५९।०२।२१	सालघारीपाखा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	२१.८६	१०१	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
२४२	३५२	DHA/NI/28/23	०५९।०२।२१	बाटुलेचौर वतासेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	१५७.९२	१२३	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२४३	४११	DHA/NI/28/24	०५९।११।०६	भोगटेनीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	३०.०५	२०६	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
२४४	४१२	DHA/NI/28/25	०५९।११।०६	केराबारी	नीलकण्ठ न.पा.-२	१२९.९४	२०१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२४५	४१३	DHA/NI/28/26	०५९।११।०६	सातमुले महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	११.८४	४९	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२४६	४७५	DHA/NI/28/27	०६१।०३।३१	भंगेरीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	७.१२	१९	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२४७	४७६	DHA/NI/28/28	०६१।०३।३१	कैलाशपाखा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	२०.४२	४९	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२४८	४९६	DHA/NI/28/29	०६१।८।०८	चरिपानी कटुसेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२, ४	२३.१८	१९०	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
२४९	५९४	DHA/NI/28/30	०६६।३।३१	जनहीत	नीलकण्ठ न.पा.-२	८.७८	१५०	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२५०	२३	DHA/NI/29/01	०५१।०१।०२	दौखुचाउने चौर	नीलकण्ठ न.पा.-५	२०	१०४	२०५१।१।२	२०५५।०५६
२५१	४६	DHA/NI/29/02	०५१।१०।१८	रातमाटे आहालडाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-५	११५.३९	८९	२०६७।३।३२	२०७३।०७४
२५२	१०१	DHA/NI/29/03	०५३।०३।२३	आँपखोला	नीलकण्ठ न.पा.-१	४४.१४	६०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२५३	१७९	DHA/NI/29/04	०५६।०२।२७	चमेरे गुफा	नीलकण्ठ न.पा.-१	१२४.८९	७१	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२५४	२५६	DHA/NI/29/05	०५७।८।०२	बासतलपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१	३२.६२	१७५	२०७१।३।३०	२०८०।८१
२५५	३०८	DHA/NI/29/06	०५८।०३।३१	कालिका	नीलकण्ठ न.पा.-५	२४०.११	२६४	२०७१।१२।२९	२०७५।०७६
२५६	३२१	DHA/NI/29/07	०५८।०३।३१	भस्मेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-५	७०.७७	१३२	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
२५७	३४१	DHA/NI/29/08	०५९।०१।१३	श्रीमने कालीका	नीलकण्ठ न.पा.-५	१०६.२६	१४०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२५८	३४२	DHA/NI/29/09	०५९।०१।१३	डुंडे पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१	२२.५	९६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२५९	३४३	DHA/NI/29/10	०५९।०१।१३	छापगाउँ	नीलकण्ठ न.पा.-५	९.०५	३८	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
२६०	३४४	DHA/NI/29/11	०५९।०१।१३	कातिके पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-५	९.८३	५३	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
२६१	३४९	DHA/NI/29/12	०५९।०२।२१	लामागुरु	नीलकण्ठ न.पा.-१	१९३.६७	८८	२०७६।१०।१२	२०८५।०८६
२६२	३५०	DHA/NI/29/13	०५९।०२।२१	च्यानडाँडा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१	७.२	९०	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
२६३	४१९	DHA/NI/29/14	०६०।०१।२३	लप्सीबोटे महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१	६२.२४	४५	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२६४	४४०	DHA/NI/29/15	०६०।०३।३२	साउनेपानी जुडिखेत	नीलकण्ठ न.पा.-५	३९.७८	१५६	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
२६५	५२४	DHA/NI/29/16	०६३।११।३	बडहरे	नीलकण्ठ न.पा.-५	६३.३७	१०१	२०७१।३।३०	२०७५।०७६
२६६	५२५	DHA/NI/29/17	०६३।११।३	सोलीघोप्टे	नीलकण्ठ न.पा.-५	५१.१	२९१	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२६७	५२६	DHA/NI/29/18	०६३।११।३	सिमपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-५	१५.५७	१४३	२०६९।३।३१	२०७६।०७७
२६८	५६७	DHA/NI/29/19	०६५।३।३१	खाल्टे	नीलकण्ठ न.पा.-५	११८.८	१३१	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
२६९	६०९	DHA/NI/29/20	०६६।११।११	नागेपहरा भूमिनाङरुम	नीलकण्ठ न.पा.-१	४३.०३	४२	२०७१।३।३०	२०७५।०७६
२७०	६४९	DHA/NI/29/21	०६८।३।३०	लाभे	नीलकण्ठ न.पा.-१	८०.५	१४२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२७१	१८	DHA/NI/30/01	०५१।०१।०२	पालेकोवन महिला	नीलकण्ठ न.पा.-७	३.१७	६५	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
२७२	३३	DHA/NI/30/02	०५१।०३।२४	खनालचौर	नीलकण्ठ न.पा.-७	१०.६	११९	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
२७३	४१	DHA/NI/30/03	०५१।०७।२२	चिलाउने बोटे	नीलकण्ठ न.पा.-७	३३.१३	२८०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२७४	१०७	DHA/NI/30/04	०५३।१०।२७	छाँगेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-७	११.०१	५७	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२७५	१७५क	DHA/NI/30/05	०५६।०१।०९	सुकौरावेसी महिला	नीलकण्ठ न.पा.-७	३६.४८	३७	२०७६।११।१४	२०८५।०८६
२७६	२७६	DHA/NI/30/06	०५८।३।१०	बतासेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-७	६.२३	६१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२७७	२९३	DHA/NI/30/07	०५८।३।१४	रघुनाथ	नीलकण्ठ न.पा.-६	४३.५२	७३	२०६३।८।१४	२०७४।०७५
२७८	३११	DHA/NI/30/08	०५८।०३।३१	काफलछाप	नीलकण्ठ न.पा.-६, ७	१.९	२९	२०६३।३।३२	२०७३।०७४
२७९	३५४	DHA/NI/30/09	०५९।०३।१७	बाँदरेबेलगैरा	नीलकण्ठ न.पा.-७	७२.६५	३९०	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२८०	३७०	DHA/NI/30/10	०५९।३।२४	खोप ठुलोचौर	नीलकण्ठ न.पा.-७	३.१३	३८	२०६५।३।३१	२०७४।०७५

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
२८१	३७१	DHA/NI/30/11	०५९।३।२४	चक्रदेवी	नीलकण्ठ न.पा.-६	५३.०८	१२५	२०७०।१।१२	२०७४।०७५
२८२	३७४	DHA/NI/30/12	०५९।३।२४	लामीडाँडा	नीलकण्ठ न.पा.-६	१७५.८६	६९१	२०७६।७७	२०८५।०८६
२८३	४२२	DHA/NI/30/13	०६०।०३।१५	हाँडीखोला पाताल	नीलकण्ठ न.पा.-७	५६.५८	२१२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
२८४	४२३	DHA/NI/30/14	०६०।०३।१५	फिरफिरे	नीलकण्ठ न.पा.-७	१०.६	३३	२०७९।०८०	२०८९।०९०
२८५	४३२	DHA/NI/30/15	०६०।०३।३०	मंगलादेवी (म)	नीलकण्ठ न.पा.-४	२२.४६	१३८	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२८६	४३३	DHA/NI/30/16	०६०।०३।३०	भैरवी भगवती	नीलकण्ठ न.पा.-६, ७	१२२.७५	३४७	२०७२।३।१६	२०८०।०८१
२८७	५०४	DHA/NI/30/17	०६२।१०।३	भगवती धारापानी	नीलकण्ठ न.पा.-४	२१.७२	४३	२०७७।३।११	२०८६।०८७
२८८	५३५	DHA/NI/30/18	०६४।३।१८	जलकन्या	नीलकण्ठ न.पा.-६	३०.९२	७८	२०६४।३।१८	२०७३।०७४
२८९	५९६	DHA/NI/30/19	०६६।३।३१	पञ्चकन्या	नीलकण्ठ न.पा.-६	१६.८५	१२१	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२९०	५९७	DHA/NI/30/20	०६६।३।३१	राम्चेपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-७	२.०८	४०	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२९१	६०४	DHA/NI/30/21	०६६।०९।१४	सुनौला बिहानी	नीलकण्ठ न.पा.-६	८.०१	३५	२०६६।९।१४	२०७५।०७६
२९२	६५०	DHA/NI/30/22	०६८।३।३०	अन्नपूर्ण	नीलकण्ठ न.पा.-६	२५७.१४	१४२	२०७७।०७८	२०८६।०८७
२९३	६५१	DHA/NI/30/23	०६८।३।३०	कालिदह थुम्की	नीलकण्ठ न.पा.-७	३०.३२	१२५	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
२९४	१२	DHA/NI/26/01	०४८।६।२३	बटार चिउरीबोटे	ज्वालामुखी गा.पा.-१, २	१००.८७	१७५	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
२९५	१६०	DHA/NI/26/02	०५५।०३।२४	रातमाटा	ज्वालामुखी गा.पा.-२	२०.५१	७५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
२९६	१६६	DHA/NI/62/03	०५५।०३।०५	विर्ता (महिला)	ज्वालामुखी गा.पा.-२	६.१८	१०७	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
२९७	१७४	DHA/NI/26/04	०५५।१२।२३	तिरतिरे तातोपानी	ज्वालामुखी गा.पा.-२	७२.१	२३२	२०७२।३।१६	२०८०।०८१
२९८	२१९	DHA/NI/26/05	०५७।०३।२५	चिरबोटे तिनतले म.	ज्वालामुखी गा.पा.-३	५९.४९	२०२	२०७१।३।३०	२०७९।०८०
२९९	२२०	DHA/NI/26/06	०५७।०३।२५	बिसटारी जलदेवी	ज्वालामुखी गा.पा.-३	२८.२४	२२९	२०७१।३।३०	२०७९।०८०
३००	२८४	DHA/NI/26/07	०५८।०३।१३	ढल्पु लामाटार	ज्वालामुखी गा.पा.-१	१२५.८	१३३	२०६८।३।३०	२०७२।०७३
३०१	२८५	DHA/NI/26/08	०५८।०३।१३	रातमाटे कालढुँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-३	९.२	१९६	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
३०२	२८६	DHA/NI/26/09	०५८।०३।१३	रातमाटा	ज्वालामुखी गा.पा.-३	३.०६	१८५	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
३०३	२८७	DHA/NI/26/10	०५८।०३।१३	विषुरेपानी विसौनिगैरा	ज्वालामुखी गा.पा.-२	१६.११	१८५	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३०४	२८८	DHA/NI/26/11	०५८।०३।१३	छविसे कासिरामडाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-३	२५.४८	२९६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३०५	२८९	DHA/NI/26/12	०५८।०३।१३	बाँसवोटे	ज्वालामुखी गा.पा.-३	२७.३३	१६६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
३०६	२९०	DHA/NI/26/13	०५८।०३।१३	तिरतिरे ठाडोभिर	ज्वालामुखी गा.पा.-३	११.७	१८०	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
३०७	२९१	DHA/NI/26/14	०५८।०३।१३	गमेलडे महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-२	१३.४७	१३०	२०७१.३.३०	२०८०।०८१
३०८	३२८	DHA/NI/26/15	०५८।१०।१७	तिनतले कल्चौडे	ज्वालामुखी गा.पा.-१, २	१३४.२७	१८२	२०७५।२।२०	२०८३।०८४
३०९	३२९	DHA/NI/26/16	०५८।१०।१७	वैष्णवी देवी	ज्वालामुखी गा.पा.-१	०.३६	७३	२०६८।३।३२	२०७६।०७७
३१०	४०६	DHA/NI/26/17	०५९।११।०६	डुडेअघौंदी	ज्वालामुखी गा.पा.-३	६.६	३०५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३११	४१६	DHA/NI/26/18	०५९।०३।३२	चिसापानी जफती (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-२	९.९	१७१	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३१२	४२०	DHA/NI/26/19	०६०।०१।२३	समिछाँगा भेन्टेखोला (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-१	२७.४१	४०	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
३१३	४२१	DHA/NI/26/20	०५९।०१।२३	तल्लो ठुलोचौर बेसारेपाखा म.	ज्वालामुखी गा.पा.-१	५६.४३	२०६	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३१४	४२४	DHA/NI/26/21	०६०।०३।३०	कालोपहरो गिदरीपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-२	१४.१३	६७	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३१५	४२५	DHA/NI/26/22	०६०।०३।३०	देउरालीपाखा महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-१	१८.२५	७४	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
३१६	४२६	DHA/NI/26/23	०६०।०३।३०	जामुन डाँडा महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-१	१३.४३	७५	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
३१७	४२७	DHA/NI/26/24	०६०।०३।३०	सिखेपाखा महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-१	१७.५१	८७	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
३१८	४७३	DHA/NI/26/25	०६१।०३।३१	कालिका श्रृजनशील (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-१	२.८९	१३३	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३१९	१९३	DHA/NI/26/26	०६२।०३।३१	पशुपति संयुक्त	ज्वालामुखी गा.पा.-१	२१.२८	१८५	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३२०	५१२	DHA/NI/26/27	०६३।३।३२	पाताल तिनकुवा (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-१	९७.६७	१६४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
३२१	५१८	DHA/NI/26/28	०६४।४।२६	अँधेरी भष्मे	ज्वालामुखी गा.पा.-१	८७.६३	७१	२०७९।०८०	२०८९।०९०
३२२	५३६	DHA/NI/26/29	०६४।३।१८	ढाडेपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-२	५.८४	७९	२०६४।३।१८	२०७३।०७४
३२३	६१३	DHA/NI/26/30	०६७।०३।३२	मजुवा सिम्लेटार (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-१	२३.२	६६	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
३२४	६३०	DHA/NI/26/31	०६७।०३।३२	केराबारी	ज्वालामुखी गा.पा.-१	१०९.८९	१३४	२०६७।३।३२	२०७३।०७४
३२५	६७९	DHA/NI/26/32	०७१।०३।३०	मौवापानी	ज्वालामुखी गा.पा.-१	९.१८	६१	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
३२६	१७	DHA/NI/27/01	०५१।०१।०२	अक्कर गौडा	ज्वालामुखी गा.पा.-४	२६.९४	९९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३२७	१९५	DHA/NI/27/02	०५७।०१।१५	समिडाँडा वादुरेलोसे	ज्वालामुखी गा.पा.-४	५.४	२८	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३२८	१९६	DHA/NI/27/03	०५७।०१।१५	रानाको चौतारा	ज्वालामुखी गा.पा.-४	८.३२	२५९	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
३२९	३४६	DHA/NI/27/04	०५९।०२।२१	बराहलेक डाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-४	४.६१	२८०	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
३३०	४१४	DHA/NI/27/05	०५९।११।०२	मडकिना पाखा (म)	ज्वालामुखी गा.पा.-४	१५.०५	१०८	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
३३१	४१५	DHA/NI/27/06	०५९।११।०६	कोइरालाबोटे बाटुलीपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-४	२९.१४	२१६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३३२	७०९	DHA/NI/27/07	०७४।३।१८	टारी	ज्वालामुखी गा.पा.-४	६५.५४	४८१	२०७४।३।१८	२०८३।०८४
३३३	११७	DHA/SA/24/01	०५३।१२।२०	बडहरे	ज्वालामुखी गा.पा.-७	१२५.३	११९	२०७८।०७९	२०८८।०८९

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
३३४	१३७	DHA/SA/24/02	०५४।९।२१	कैलाश वनवाटिका	ज्वालामुखी गा.पा.-६	१४.०५	९३	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
३३५	१४३	DHA/SA/24/03	०५४।१०।२९	कालिका पाखुरे	ज्वालामुखी गा.पा.-६	५.६	९५	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
३३६	१७९	DHA/SA/24/04	०५५।१०।२५	आरनढुङ्गा	ज्वालामुखी गा.पा.-७	५९.८३	८२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३३७	२३४	DHA/SA/24/05	०५७।०३।३०	धोद्रे सारङ्गे	ज्वालामुखी गा.पा.-७	४६.४४	७४	२०७०।३।३१	२०७७।०७८
३३८	२३५	DHA/SA/24/06	०५७।०३।३०	तिदु गैरी	ज्वालामुखी गा.पा.-६	६.०४	६०	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३३९	२३६	DHA/SA/24/07	०५७।०३।३०	च्यानडाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-६	५.७२	४२	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३४०	२३७	DHA/SA/24/08	०५७।०३।३०	खमारीपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-६	६.७८	९२	२०६७।३।३२	२०७४।०७५
३४१	२५७	DHA/SA/24/09	०५७।८।१९	पाताल	ज्वालामुखी गा.पा.-७	९७.१४	८२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३४२	२५८	DHA/SA/24/10	०५७।८।१९	न्युरिनी	ज्वालामुखी गा.पा.-६	१०.४	१६३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
३४३	३००	DHA/SA/24/11	०५८।०३।२९	साँधखोला बडरे	ज्वालामुखी गा.पा.-७	९५.९७	७४	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३४४	३०१	DHA/SA/24/12	०५८।०३।२९	नेत्रावती	ज्वालामुखी गा.पा.-७	५६.५१	५३	२०७५।२।२०	२०८३।०८४
३४५	३०४	DHA/SA/24/13	०५८।०३।२९	जलमुखी	ज्वालामुखी गा.पा.-६	७.५५	१७३	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३४६	३९४	DHA/SA/24/14	०५९।३।२४	शिरिषेपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-७	४२.९६	५८	२०७०।३।३१	२०७६।०७७
३४७	३९८	DHA/SA/24/15	०५९।३।२४	अँधेरी धरमपानी	ज्वालामुखी गा.पा.-७	४४.१८	४४	२०६६।३।३१	२०७२।०७३
३४८	३९९	DHA/SA/24/16	०५९।३।२४	वनकाली	ज्वालामुखी गा.पा.-७	६६.५७	१८४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३४९	४००	DHA/SA/24/17	०५९।३।२४	पश्चिम अँधेरी	ज्वालामुखी गा.पा.-६	६८.४	१३३	२०७२।३।३१	२०७६।०७७
३५०	४०१	DHA/SA/24/18	०५९।३।२४	सारंगे	ज्वालामुखी गा.पा.-६	६१.६९	८७	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
३५१	४०२	DHA/SA/24/19	०५९।३।२४	डुन्डुर गैह्रा	ज्वालामुखी गा.पा.-६	१५.८	१८१	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
३५२	४३०	DHA/SA/24/20	०६०।०३।३०	च्यानडाँडा पाखुरे	ज्वालामुखी गा.पा.-६	१२	१८४	२०६६।३।३१	२०७३।०७४
३५३	६२६	DHA/SA/24/21	०६७।०३।३२	थाकन ठुलोचौर	ज्वालामुखी गा.पा.-७	७३.६६	५५	२०७३।३।१२	२०७६।०७७
३५४	६२७	DHA/SA/24/22	०६७।०३।३२	डडपिपल	ज्वालामुखी गा.पा.-७	३८.६४	४४	२०६७।३।३२	२०७२।०७३
३५५	२२१	DHA/SA/25/01	०५७।०३।२८	डुलुवाथान	ज्वालामुखी गा.पा.-५	८७.२३	६५	२०७७।०७८	२०८६।०८७
३५६	२२२	DHA/SA/25/02	०५७।०३।२७	जुरेढुङ्गा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	७.१७	३२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३५७	२२६	DHA/SA/25/06	०५७।०३।२८	मण्डली महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-५	९.२९	९२	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
३५८	२२८	DHA/SA/25/08	०५७।०३।२८	बाङ्गेसाल	ज्वालामुखी गा.पा.-५	८४.६३	१०७	२०७६।७७	२०८५।०८६
३५९	२२९	DHA/SA/25/09	०५७।०३।२८	पातालसिम चिसेनी	ज्वालामुखी गा.पा.-५	३१.७६	५६	२०७२।७३	२०७६।०७७
३६०	२३०	DHA/SA/25/10	०५७।०३।२८	कटुसे	ज्वालामुखी गा.पा.-५	९.५५	३७	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३६१	२३१	DHA/SA/25/11	०५७।०३।२८	बुद्धिपुर	ज्वालामुखी गा.पा.-५	६०.४५	७९	२०६७।३।३२	२०७२।०७३
३६२	२५५क	DHA/SA/25/12	०५७।८।१५	आमडाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	४१८.५	२४०	२०७४।१०।२५	२०८३।०८४
३६३	३७६	DHA/SA/25/13	०५९।३।२४	प्रगतिशिल महिला	ज्वालामुखी गा.पा.-५	१२.४५	१११	२०७२।३।१५	२०८०।०८१
३६४	३८७	DHA/SA/25/14	०५९।३।२४	बिचारे	ज्वालामुखी गा.पा.-५	१२.२५	११५	२०६४।३।३२	२०६९।०७०
३६५	३८८	DHA/SA/25/15	०५९।३।२४	नाङरुङ्गे	ज्वालामुखी गा.पा.-५	३.८	३६	२०६५।३।३१	२०७२।०७३
३६६	३८९	DHA/SA/25/16	०५९।३।२४	देविस्थान	ज्वालामुखी गा.पा.-५	१२७.८८	१५४	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
३६७	३९०	DHA/SA/25/17	०५९।३।२४	देउराली	ज्वालामुखी गा.पा.-५	३०.४५	८३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
३६८	३९१	DHA/SA/25/18	०५९।३।२४	भलायो डाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	७.७९	८३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
३६९	३९२	DHA/SA/25/19	०५९।३।२४	ओखलेपानी	ज्वालामुखी गा.पा.-५	४.१९	९९	२०६४।३।३२	२०६९।०७०
३७०	३९३	DHA/SA/25/20	०५९।३।२४	थुम्की पाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	५.७३	११३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
३७१	४८४	DHA/SA/25/21	०६२।३।३१	डाँडा विसौनी	ज्वालामुखी गा.पा.-५	३.८५	३३	२०६२।३।३१	२०६६।०६७
३७२	५७६	DHA/SA/25/22	०६६।१।४	देविडाँडा सुकौरा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	४९.४	५७	२०७३।७।२९	२०७७।०७८
३७३	२१	DHA/BE/39/01	०५१।०१।०२	फालेपाखो	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	२२.९७	१७७	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३७४	११०	DHA/BE/39/02	०५३।१२।१९	सुन्दरीदेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-५	५०.५	१६३	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
३७५	१८९	DHA/BE/39/03	०५६।०३।३०	डुम्रे कालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	२२८.३३	१५९	७७।७८	२०८६।०८७
३७६	२४२	DHA/BE/39/04	०५७।०३।३०	रिचोक भैरवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	३२.३८	१४५	२०६८।३।३०	२०७५।०७६
३७७	२४३	DHA/BE/39/05	०५७।०३।३०	गौमती भैरवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	१३.२६	३४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
३७८	२४४	DHA/BE/39/06	०५७।०३।३०	वागेश्वरी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	२२.०८	६४	२०६९।३।३१	२०७३।०७४
३७९	२४५	DHA/BE/39/07	०५७।०३।३०	पालेकोवन महिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	१४.५८	६१	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३८०	२४६	DHA/BE/39/08	०५७।०३।३०	खहरे	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	३४.३१	४९	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
३८१	५२९	DHA/BE/39/09	०६३।११।३	बृहत	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-५	२४५.५	१९१	२०७०।१२।१३	२०७४।०७५
३८२	५३७	DHA/BE/39/10	०६४।३।२१	महारुद्र	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	४७९.७५	२८६	२०७४।३।१८	२०७८।०७९
३८३	५४२	DHA/BE/39/11	०६४।११।२९	कालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	२५०.७५	१०३	२०६४।११।२९	२०६९।०७०
३८४	५४६	DHA/BE/39/12	०६५।२।२२	विशाल संयुक्त	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-५	६९.०१	२७१	२०७७।३।१५	२०८६।०८७
३८५	५७५	DHA/BE/39/13	०६६।०१।४	हुरपानी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-५	३३.३	१३०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
३८६	६६६	DHA/BE/39/14	०७०।०३।३१	गौमति महिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	१७.५४	२१	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
३८७	६९१	DHA/BE/39/15	०७२।३।३१	खयर वन	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	२.५१	४०	२०७७।३।१५	२०८६।०८७
३८८	२७५	DHA/BE/40/01	०५८।३।०७	बाइदेश	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	२९.२५	२९	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३८९	२७७	DHA/BE/40/02	०५८।०३।१२	भ्याङपाखा	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	७६.१	१३७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
३९०	२७८	DHA/BE/40/03	०५८।०३।१२	नागपानी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	३७	५४	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३९१	२७९	DHA/BE/40/04	०५८।०३।१२	कालिकास्थान	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	६१.१७	४६	२०६९।३।३१	२०७३।०७४
३९२	२८०	DHA/BE/40/05	०५८।०३।१२	मधुवास	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	३८.४	३६	२०६९।३।३१	२०७८।०७९

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
३९३	२८१	DHA/BE/40/06	०५८।०३।१२	गालवाङ्दी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	११.४	११३	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३९४	२८२	DHA/BE/40/07	०५८।०३।१२	बाङ्भाई	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	९६	२०३	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३९५	२८३	DHA/BE/40/08	०५८।०३।१२	ताप्रे	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-७	३१.६४	११३	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३९६	४७०	DHA/BE/40/09	०६१।०३।३१	रनडाँडा	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-६	१४८.०८	१३९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
३९७	५२८	DHA/BE/40/10	०६४।११।३	शिलादेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-८	६८.३५	४८६	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
३९८	५४४	DHA/BE/40/11	०६५।२।२०	सिस्नेरी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-८	५०	३०	२०६५।२।२०	२०६९।०७०
३९९	५९०	DHA/BE/40/12	०६६।३।३१	ग्याजाकालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-६	५५.२	५१	२०७१।३।३०	२०७५।०७६
४००	६३९	DHA/BE/40/13	०६८।३।३०	पञ्चकन्या चेपाङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-६	२०४.२५	७०	२०७४।३।१८	२०७८।०७९
४०१	६५९	DHA/BE/40/14	२०६९।३।३१	चैलिङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-८	१९.२८	४४	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
४०२	१८४	DHA/BE/41/01	०५६।३।३०	सुर्यमुखी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-९	३४.५९	१३१	२०७७।३।१५	२०८६।०८७
४०३	२४७	DHA/BE/41/02	०५७।३।३०	लालिगुराँस	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-९	६०.०१	७९	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४०४	४४२	DHA/BE/41/03	०६०।३।३२	ईश्वरजोगिनी कालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-९	४५.८	८७	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
४०५	५३३	DHA/BE/41/04	०६४।१।२६	जलकिनी ग्याङ्राङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	५५.३६	१४२	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
४०६	५४७	DHA/BE/41/05	०६५।३।३०	खोरभञ्ज्याङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	५.०५	१२५	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
४०७	५४८	DHA/BE/41/06	६५।३।३०	जवाङमौवा खोला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	१२०.२७	८३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४०८	५६९	DHA/BE/41/07	०६५।३।३१	राइवाङगोठेरी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	५.७७	१७	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
४०९	५७०	DHA/BE/41/08	०६५।३।३१	सालघारी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	५.३९	४६	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
४१०	६०७	DHA/BE/41/09	०६६।११।१०	बैकुण्ठ चेपाङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-९	३०.८६	६८	७७।७८	२०८६।०८७
४११	६०८	DHA/BE/41/10	०६६।११।१०	कैलाश	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-९	९४.२७	६०	२०७६।७७	२०८४।०८५
४१२	६२९	DHA/BE/41/11	०६७।३।३२	जलदेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	141.55	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४१३	६५८	DHA/BE/41/12	०६९।३।३१	कालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	३९.४२	८०	७७।७८	२०८६।०८७
४१४	६६७	DHA/BE/41/13	०७०।३।३१	अकलादेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	१९.३	४६	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
४१५	६८०	DHA/BE/41/14	०७१।३।३०	कंकालीमाई	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	३५.९७	४५	२०७१।३।३०	२०८०।०८१
४१६	६८५	DHA/BE/41/15	०७२।३।३१	जवाङ गुछिवाङ	वेनिघाट रोराङ-९, १०	१७५.५९	८८	२०७८।०७९	२०८८।०८९
४१७	४१७	DHA/PI/42/01	०६०।०१।२१	ज्वालादेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	७३.३	१७३	२०७१।३।१२	२०७५।०७६
४१८	४१८	DHA/PI/42/02	०६०।०१।२१	भुमिस्थान	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	३४.३१	१५३	२०६६।३।३१	२०७०।०७१
४१९	४३५	DHA/PI/42/03	०६०।०३।३१	सुन्दरीदेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१	१४.५१	७३	२०६६।३।३१	२०७०।०७१
४२०	५३०	DHA/PI/42/04	०६३।११।८	सिद्धकाली सल्लेनी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	४४७.५१	५१८	२०७७।३।१५	२०८६।०८७
४२१	५८६	DHA/PI/42/05	०६६।०३।३१	सिम्लेपानी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	४५	८९	२०७५।१।३१	२०७८।०७९
४२२	५८७	DHA/PI/42/06	०६६।०३।३१	चन्चलादेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	९१.०५	१११	२०६६।३।३१	२०७०।०७१
४२३	६७०	DHA/PI/42/07	०७०।०३।३१	सरस्वती	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१	११.१४	६०	२०७८।०७९	२०८८।०८९
४२४	६८१	DHA/PI/42/08	०७१।०३।३०	लाटिदेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	३१.१९	१५१	२०७१।३।३०	२०७५।०७६
४२५	६९२	DHA/PI/42/09	०७२।३।३१	काफलटार बागेश्वरी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	१००.४७	५५	२०७८।०७९	२०८८।०८९
४२६	६९३	DHA/PI/42/10	०७२।७।१७	कालिका	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	६१.२२	३५	२०७२।७।१७	२०७६।०७७
४२७	६९४	DHA/PI/42/11	०७२।७।१७	खर्क पंचलिङ	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	१७५.५७	३६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४२८	६९५	DHA/PI/42/12	०७२।७।१७	आँपखोला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	२३.५२	४१	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४२९	७०२	DHA/PI/42/13	०७३।३।३१	जनजागृती महिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	९.९६	३९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४३०	७	DHA/ PI /37/01	०४८।४।२३	ठुलोवन	गजुरी गा.पा.-५	२२३.५१	४४४	२०७४।३।२५	२०८३।०८४
४३१	३५	DHA/ PI /37/02	०५१।०३।२४	गैरीगाउँ स्कूल डाँडा	गजुरी गा.पा.-४	११.१	६७	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
४३२	१२४	DHA/ PI /37/03	०५४।०३।३०	स्कुलडाँडा आसाप थुम्की	गजुरी गा.पा.-४	२०	४०	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४३३	१२५	DHA/ PI /37/04	०५७।०३।३०	अखौले पाखा	गजुरी गा.पा.-४	७.११	२२	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
४३४	१३८	DHA/ PI /37/05	०५४।९।२५	महादेवखोल्चीं वन	गजुरी गा.पा.-५	९.०५	९७	२०७१।११।१३	२०८०।०८१
४३५	१५८	DHA/ PI /37/06	०५५।०३।०५	सिढ गुरुङगाउँ	गजुरी गा.पा.-४	८७	६४	२०७१।१२।२	२०७५।०७६
४३६	१६३	DHA/ PI /37/07	०५५।०३।०५	खहरे	गजुरी गा.पा.-६	२३	८१	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४३७	१६४	DHA/ PI /37/08	०५५।०३।०५	बागेश्वरी	गजुरी गा.पा.-६	११५.२	१२०	२०७१।३।३	२०७५।०७६
४३८	१६५	DHA/ PI /37/09	०५५।०३।०५	खाडी	गजुरी गा.पा.-६	३३.१२	१५७	२०७१।१२।०२	२०८०।०८१
४३९	१७०	DHA/ PI /37/10	०५५।१०।२५	पञ्चकन्यादेवी	गजुरी गा.पा.-६	४२.०३	३९	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४४०	१७१	DHA/ PI /37/11	०५५।१०।२५	अमलटारी	गजुरी गा.पा.-६	४२.६९	४८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४४१	३०६	DHA/ PI /37/12	०५८।०३।३१	गौरी भञ्ज्याङ	गजुरी गा.पा.-६	२३.७९	११०	२०७१।१२।४	२०८०।०८१
४४२	४१०	DHA/ PI /37/13	०५९।९।०१	कालिका	गजुरी गा.पा.-५	२५.५२	५०	२०७१।२।२१	२०७९।०८
४४३	४५८	DHA/ PI /37/14	०६१।०३।२६	ईन्द्रदेवी	गजुरी गा.पा.-६	४०.७५	७१	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४४४	४६०	DHA/ PI /37/15	०६१।०३।३०	गौरी शंकर	गजुरी गा.पा.-६	४५	९४	२०७१।९।२१	२०८०।०८१
४४५	४६६	DHA/ PI /37/16	०६१।०३।२८	महादेवस्थान	गजुरी गा.पा.-६	५९.७४	४१	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४४६	४६८	DHA/ PI /37/17	०६१।०३।२५	सोनावाङ्ग फिरफिरे	गजुरी गा.पा.-४	७५.५२	४६	२०७८।०७९	२०८८।०८९
४४७	४७२	DHA/ PI /37/18	०६१।०३।३१	बाइतिस	गजुरी गा.पा.-४, ५	४९.७४	७१	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
४४८	४७४	DHA/ PI /37/19	०६१।०३।३१	सल्लेनी	गजुरी गा.पा.-५	२२.५५	५१	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४४९	४९८	DHA/ PI /37/20	०६२।०३।२४	भिरपाखा च्यानडाँडा	गजुरी गा.पा.-६	१०.५५	४२	२०७८।०७९	२०८८।०८९

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
४५०	५१३	DHA/PI/37/21	०६३।३।३२	पाताल	गजुरी गा.पा.-५	२४.७४	१२९	२०७०।३।३१	२०७९।०८०
४५१	५४०	DHA/PI/37/22	०६४।४।३१	सातभञ्ज्याङ	गजुरी गा.पा.-५	५८.३६	१०९	२०७६।७७	२०८४।०८५
४५२	५५१	DHA/PI/37/23	६४।४।२३	खोर भञ्ज्याङ	गजुरी गा.पा.-४	३८.४४	२२	२०७१।२।२१	२०७९।०८०
४५३	५८८	DHA/PI/37/24	०६६।३।३१	पञ्चकन्या	गजुरी गा.पा.-४, ६	३.२	४४	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४५४	५९९	DHA/PI/37/25	०६६।३।३१	राधाकृष्ण	गजुरी गा.पा.-६	३५.७५	४८	२०७३।२।६	२०८१।०८२
४५५	६२८	DHA/PI/37/26	०६७।३।३२	तोरीस्वारा खहरे	गजुरी गा.पा.-५	१८६.८७	१९०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४५६	६७१	DHA/PI/37/27	०७०।३।३१	गोरेन वंशेघारी	गजुरी गा.पा.-४	१९७.२६	१५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
४५७	६७२	DHA/PI/37/28	०७०।३।३१	भष्मे जलकन्या	गजुरी गा.पा.-६	२२.९४	९३	२०७८।०७९	२०८८।०८९
*४५८	१६७	DHA/PI/38/01	०५४।३।०५	पाताल्नीदेवी	गजुरी गा.पा.-१	९८.५८	५१२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
*४५९	१६८	DHA/ PI /38/02	०५४।३।२४	कंकाल्नीदेवी	गजुरी गा.पा.-१	१५१.१	०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४६०	४३६	DHA/ PI /38/03	०६०।०३।३१	काशीखोला	गजुरी गा.पा.-२	१९३.२३	२३१	२०७७।०७८	२०८६।०८७
४६१	४४४	DHA/ PI /38/04	०६०।१०।०७	बितलब	गजुरी गा.पा.-२	२०३.३३	१८१	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
४६२	४५०	DHA/ PI /38/05	०६१।०३।३१	ठुलोढुङ्गामहादेव	गजुरी गा.पा.-३	१०९.३	११५	२०७४।३।३०	२०८३।०८४
४६३	४५१	DHA/ PI /38/06	०६१।०३।३१	क्यामुने	गजुरी गा.पा.-३	११७.७६	७७	२०७८।०७९	२०८८।०८९
४६४	४५२	DHA/ PI /38/07	०६१।०३।३१	लहरेभञ्ज्याङ्ग	गजुरी गा.पा.-३	३५.२५	९०	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४६५	४५३	DHA/ PI /38/08	०६१।०३।३१	बाङ्गराङ्ग	गजुरी गा.पा.-३	५२.६	५८	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४६६	४६३	DHA/ PI /38/09	०६१।०३।२३	अन्नपुर्ण	गजुरी गा.पा.-२	६४.९	८१	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
४६७	५१४	DHA/ PI /38/10	०६३।४।३२	केउरीनी	गजुरी गा.पा.-१, ३	११५.३८	१०६	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४६८	५२१	DHA/ PI /38/11	०६३।१०।१०	भालुखोला	गजुरी गा.पा.-२	२९.१६	९९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४६९	५५८	DHA/ PI /38/12	०६५।३।३१	खस्राङ	गजुरी गा.पा.-३	२५.१७	४९	२०७१।२।२२	२०७९।०८०
४७०	६०६	DHA/ PI /38/14	०६६।११।१०	चक्रदेवी वालसिङ	गजुरी गा.पा.-३	१६३.७८	५०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४७१	६१४	DHA/ PI /38/15	०६७।३।३२	टुनीछहरा	गजुरी गा.पा.-२	११२.२४	१६१	२०७७६।७७	२०८५।०८६
४७२	६१५	DHA/ PI /38/16	०६७।३।३२	राक्सीङ	गजुरी गा.पा.-३	७१.३६	६१	२०६७।३।३२	२०७०।०७१
४७३	७१२	DHA/ PI /38/17	०७४।३।३०	कालिदेवी	गजुरी-२,३, बेनिघाट-३	३९.३४	४९	२०७४।३।३०	२०७३।०८४
४७४	२०४	DHA/PI/43/01	०५७।०२।१६	खहरे	गजुरी गा.पा.-७	१८.२४	४५	२०७१।३।३	२०७९।०८०
४७५	२०२	DHA/PI/43/02	०५७।०२।१६	रुम्टा	गजुरी गा.पा.-७	५.८१	५८	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
४७६	२०३	DHA/PI/43/03	०५७।०२।१६	गणेश्थान	गजुरी गा.पा.-७	१०.८६	६५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
४७७	२५०	DHA/PI/43/04	०५७।६।०८	पञ्चकन्या	गजुरी गा.पा.-८	२२.११	१००	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४७८	२५१	DHA/PI/43/05	०५७।६।०८	अँधेरी	गजुरी गा.पा.-८	१२.१६	५६	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४७९	२५२	DHA/PI/43/06	०५७।६।०८	पाल्ले	गजुरी गा.पा.-७, ८	७७.५६	१०६	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४८०	२५३	DHA/PI/43/07	०५७।६।०८	बाँदुरे	गजुरी गा.पा.-८	२३.८३	५३	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४८१	२५४	DHA/PI/43/08	०५७।६।०८	हलोगाडे	गजुरी गा.पा.-७	७.१३	४८	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४८२	३१४	DHA/PI/43/09	०५८।०३।३१	लप्से	गजुरी गा.पा.-७	१२.४८	२४९	२०७७।३।३१	२०८६।०८७
४८३	३१५	DHA/PI/43/10	०५८।०३।३१	नाकछेडा	गजुरी गा.पा.-८	२६	३९	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
४८४	३१६	DHA/PI/43/11	०५८।०३।३१	सल्लाघारी	गजुरी गा.पा.-७	४८.५७	६७	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
४८५	३३२	DHA/PI/43/12	०५८।११।१४	बागेश्वरी	गजुरी गा.पा.-७	२३.५	५७	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
४८६	३३३	DHA/PI/43/13	०५८।११।१४	कालिका महिला	गजुरी गा.पा.-८	३.१५	२७	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
४८७	३३४	DHA/PI/43/14	०५८।११।१४	रक्तकाली	गजुरी गा.पा.-७	५.८३	५०	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
४८८	३६६	DHA/PI/43/15	०५९।०३।२१	श्री बुद्ध	गजुरी गा.पा.-७	४.२८	३३	२०७१।३।१२	२०८०।०८१
४८९	५१५	DHA/PI/43/16	०६३।०४।२३	भष्मे	गजुरी गा.पा.-६, ७	२८.१४	१५१	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
४९०	५२०	DHA/PI/43/17	०६३।१०।८	लप्सीखोला	गजुरी गा.पा.-८	१५.३९	३२	२०६३।१०।८	२०६७।०६८
४९१	५५५	DHA/PI/43/18	०६५।०३।३१	पाताल	गजुरी गा.पा.-८	१४.४९	६६	२०६५।३।३१	२०७०।०७१
४९२	६३३	DHA/PI/43/19	०६८।३।३०	बेलासुरी	गजुरी गा.पा.-८	८७.१	३६	२०६८।३।३०	२०७६।०७७
४९३	८	DHA/NI/31/01	०४८।६।२३	पहिरेडाँडा वन	सिद्धलेक गा.पा.-२	४.२२	१५५	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
४९४	९	DHA/NI/31/02	०४८।६।२३	हात्तीसुँडे	सिद्धलेक गा.पा.-२	३.२८	६७	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
४९५	११	DHA/NI/31/03	०४८।६।२३	गहतेचौर	सिद्धलेक गा.पा.-१	११.५५	१४३	२०६८।३।३०	२०७४।०७५
४९६	१५	DHA/NI/31/04	०५०।१२।२३	पोखरीडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-२	५.५२	१२३	२०६७।३।३२	२०७६।०७७
४९७	३६	DHA/NI/31/05	०५१।०३।२४	बिसौनी पाखा	सिद्धलेक गा.पा.-१	१२.५८	७७	२०७२।३।१६	२०८०।०८१
४९८	८१	DHA/NI/31/06	०५२।११।११	जयभद्रेपाखा	सिद्धलेक गा.पा.-१	४.५८	१७७	२०६९।३।३१	२०७५।०७६
४९९	१२९	DHA/NI/31/07	०५४।८।१२	ठुलो वन	सिद्धलेक गा.पा.-१	१३७.७२	५००	७७।७८	२०८६।०८७
५००	१४४	DHA/NI/31/08	०५४।११।१०	कसेनीपाखा	सिद्धलेक गा.पा.-१, २	३३.७	१२९	२०६०।१०।७	२०७०।०७१
५०१	१८७	DHA/NI/31/09	०५६।०३।३०	ढेवाडाँडा सिद्धलेक	सिद्धलेक गा.पा.-२	२५.३८	११७	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५०२	१९३	DHA/NI/31/10	०५७।०१।१५	भिमलेपाखा	सिद्धलेक गा.पा.-२	३.५५	२३	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५०३	१९४	DHA/NI/31/11	०५७।०१।१५	तल्लो वाङ्गे चिलाउने	सिद्धलेक गा.पा.-२	२.३९	२२	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
५०४	२१२	DHA/NI/31/12	०५७।०३।१३	बेलटार कान्लो	सिद्धलेक गा.पा.-२	१५.०८	९४	२०६९।३।३१	२०७५।०७६
५०५	२१८	DHA/NI/31/13	०५७।०३।१९	नागथान	सिद्धलेक गा.पा.-१	०.७	२४	२०६२।३।२०	२०७२।०७३
५०६	२६०	DHA/NI/31/14	०५७।१०।१२	आले नर्सरी	सिद्धलेक गा.पा.-२	३.६५	२२८	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५०७	२६१	DHA/NI/31/15	०५७।१०।१२	जुंगेपाखा	सिद्धलेक गा.पा.-२	२.८	५१	२०७०।३।३१	२०८०।०८१

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
५०८	२६२	DHA/NI/31/16	०५७१०।१२	जुंगेपाखा ठुलोटार	सिद्धलेक गा.पा.-२	११.९१	११७	२०७७३।१७	२०८६।०८७
५०९	३७२	DHA/NI/31/17	०५९।३।२४	शाहीडाँडा पाटापारी	सिद्धलेक गा.पा.-२	३२.४५	५८	२०६६।३।३१	२०७४।०७५
५१०	४३९	DHA/NI/31/18	०६०।०३।३०	दलेन सिद्ध	सिद्धलेक गा.पा.-२	१७.२८	१२२	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
५११	४९७	DHA/NI/31/19	०६२।०३।३१	नलाङ ठुलोवन	सिद्धलेक गा.पा.-१	१००.४७	७८२	०७४।१।१२	२०७८।०७९
५१२	२४	DHA/BE/32/01	०५१।०१।०२	लिनेपाखो	सिद्धलेक गा.पा.-३	१७.१४	१४९	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५१३	३६१	DHA/BE/32/02	०५९।०३।२०	व्याङदिप	सिद्धलेक गा.पा.-४	८४.९१	१०२	२०७१।३।२८	२०८०।०८१
५१४	४०८	DHA/BE/32/03	०५९।८।२७	सुबिटार पाखा	सिद्धलेक गा.पा.-४	१०.७	५७	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५१५	४४१	DHA/BE/32/04	०६०।०३।३२	महाकाली	सिद्धलेक गा.पा.-४	१७५.४८	२४३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
५१६	४६१	DHA/BE/32/05	०६१।०३।२५	कालीपार	सिद्धलेक गा.पा.-४	७३.२५	१४६	२०६८।३।३२	२०७१।०७२
५१७	४६२	DHA/BE/32/06	०६१।०३।२०	जलविरे	सिद्धलेक गा.पा.-४	९०.३२	१३२	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५१८	४८५	DHA/BE/32/07	०६२।०३।२४	नहर्कीडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-३	६९.७	९८	२०७७३।१७	२०८६।०८७
५१९	४८६	DHA/BE/32/08	०६२।०३।२४	छाङ्गाडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-४	२३.५८	६१	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५२०	४८७	DHA/BE/32/09	०६२।०३।२४	ओडारे	सिद्धलेक गा.पा.-४	३८.५६	९२	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५२१	५०६	DHA/BE/32/10	०६३।३।३२	भुमेस्थान पाताल	सिद्धलेक गा.पा.-३	७.०६	१५८	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५२२	५०७	DHA/BE/32/11	०६३।३।३२	सल्लाडांडा	सिद्धलेक गा.पा.-३	११.३९	४७	२०७०।३।३१	२०८०।०८१
५२३	५०८	DHA/BE/32/12	०६३।३।३२	नेपाने	सिद्धलेक गा.पा.-३	४२.६६	१०१	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५२४	५३१	DHA/BE/32/13	०६३।११।८	नागदेवी थान	सिद्धलेक गा.पा.-४	३.२४	६१	२०७१।२।३१	२०८०।०८१
५२५	५४५	DHA/BE/32/14	०६५।२।२२	ज्याङखोला	सिद्धलेक गा.पा.-३	५८.५	१३०	२०७१।३।२८	२०८०।०८१
५२६	५५२	DHA/BE/32/15	०६५।३।३१	बेनिपाखो	सिद्धलेक गा.पा.-३	१४२.५	१२३	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
५२७	५५७	DHA/BE/32/16	०६५।३।३१	कुवापानी	सिद्धलेक गा.पा.-३	७९.०३	६१	२०७१।३।२८	२०८०।०८१
५२८	५८२	DHA/BE/32/17	०६६।०३।३१	राम्चे	सिद्धलेक गा.पा.-३	२.८८	४६	२०६६।३।३१	२०७५।०७६
५२९	६७८	DHA/BE/32/18	०७१।०३।२९	ल्हुमबास	सिद्धलेक गा.पा.-३	१२०.९६	१२२	२०७१।३।२९	२०८०।०८१
५३०	७०४	DHA/BE/32/19	०७३।३।३१	बतासेभीर	सिद्धलेक गा.पा.-४	४.५६	७६	२०७३।३।३१	२०७७।०७८
५३१	५०	DHA/PI/33/01	०५११।०।२९	कल्लेडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-५, ६	२३	८१	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
५३२	५६	DHA/PI/33/02	०५२।२।०८	समिनी ठुलो	सिद्धलेक गा.पा.-५	३३.३६	३२८	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५३३	६३	DHA/ PI /33/03	०५२।०३।२५	गैरीगाउँ खाडिगैरा	सिद्धलेक गा.पा.-६	१.९८	३९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५३४	६४	DHA/ PI /33/04	०५२।०३।२५	बाह्रमुरे दोबरे	सिद्धलेक गा.पा.-६, ७	३९	१२२	२०७१।२।२	२०८०।०८१
५३५	७९	DHA/ PI /33/05	०५२।१२।१८	साततले डाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-६	१५	५२	२०७१।१।२८	२०७९।०८०
५३६	१२३	DHA/ PI /33/06	०५४।०३।३०	लामकानेदेवी	सिद्धलेक गा.पा.-६	१८५.०५	१७४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५३७	१३९	DHA/ PI /33/07	२०५४।९।२५	बाघमारा	सिद्धलेक गा.पा.-७	१३७.७९	३६७	२०७५।३।३१	२०८४।०८५
५३८	१८२	DHA/ PI /33/08	०५६।०३।३०	बागेश्वरी भैरेडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-६	२१	१३२	२०७१।१२।२	२०८०।०८१
५३९	२९९	DHA/ PI /33/09	०५८।०३।२७	जाल्पा	सिद्धलेक गा.पा.-७	३९.३	१८७	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५४०	३०५	DHA/ PI /3310	०५८।०३।२२	पाङ्ग्रे क्षेत्रपाल	सिद्धलेक गा.पा.-७	६४.८१	१९६	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५४१	३३०	DHA/ PI /33/11	०५८।३।०७	पञ्चकन्या	सिद्धलेक गा.पा.-७	१०७	२०५	२०७१।१।२८	२०७९।०८०
५४२	३६३	DHA/ PI /33/12	०५९।०३।२०	इर्जुपँधेरो	सिद्धलेक गा.पा.-६	२.५५	१०	२०७०।३।३१	२०७९।०८०
५४३	३६४	DHA/ PI /33/13	०५९।२३।२०	महाकाली	सिद्धलेक गा.पा.-७	५.१७	५९	२०७१।२।२२	२०७९।०८०
५४४	४३७	DHA/ PI /33/14	०६०।०६।३१	अम्बागैरी	सिद्धलेक गा.पा.-६	२०.९५	८८	२०७१।९।२१	२०८०।०८१
५४५	४६५	DHA/ PI /33/15	०६१।०३।२८	देविस्थान	सिद्धलेक गा.पा.-५	४७.३४	१३९	२०७१।१२।९	२०८०।०८१
५४६	४९१	DHA/ PI /33/16	०६२।०३।२४	श्रीकृष्ण	सिद्धलेक गा.पा.-७	१७.४३	१४८	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
५४७	४९९	DHA/ PI /33/17	०६२।०३।२४	डण्डिडाँडा जारभञ्ज्याङ ठूलो	सिद्धलेक गा.पा.-५	५१.८८	८७	२०६९।३।३१	२०७६।०७७
५४८	५५६	DHA/ PI /33/18	०६५।०३।३१	सल्लेडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-६	२४.२७	९४	२०७१।१।२८	२०७९।०८०
५४९	६०५	DHA/ PI /33/19	०६६।९।१४	पिप्ले देविथान	सिद्धलेक गा.पा.-६	१९.२४	७७	२०६६।९।१४	२०७१।०७२
५५०	६१६	DHA/ PI /33/20	०६७।०३।३२	पञ्चकन्या	सिद्धलेक गा.पा.-६	२६.३४	५१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
५५१	६६९	DHA/ PI /33/21	०७०।०३।३१	लेकडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-६	१४९.९५	११२	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५५२	६८३	DHA/ PI /33/22	०७१।०३।३२	पँधेरोखोला तिनतले कोलडाँडा	सिद्धलेक गा.पा.-५	५७.६२	७३	२०७१।३।३२	२०७५।०७६
५५३	६५	DHA/BA/34/01	०५२।०३।२५	छांगेटार	गल्छी गा.पा.-३	३.५	४७	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
५५४	७२	DHA/BA/34/02	०५२।११।१०	गुर्दुम गैरी	गल्छी गा.पा.-३	४४.०७	१६०	२०७७३।१६	२०८६।०८७
५५५	१२७	DHA/BA/34/03	०५४।०३।०३	कालिकाथान	गल्छी गा.पा.-१	४१९.४७	२६७	२०७१।११।४	२०७५।०७६
५५६	१९०	DHA/BA/34/04	०५६।०९।३१	पञ्चकन्या	गल्छी गा.पा.-३	४१.९४	१५९	२०७७३।३	२०८६।०८७
५५७	२९८	DHA/BA/34/05	०५८।०३।१५	गुराँसे पाखा	गल्छी गा.पा.-३	१.०३	२३	२०७०।३।३१	२०७९।०८०
५५८	३१०	DHA/BA/34/06	०५८।०३।३१	पखेरा घारी	गल्छी गा.पा.-३	३.२३	७९	२०७०।३।३१	२०७९।०८०
५५९	३३९	DHA/BA/34/07	०५८।११।१४	काप्रेटार म.	गल्छी गा.पा.-३	२०.४२	९१	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
५६०	३५५	DHA/BA/34/08	०५९।०३।२०	धर्मद्वार	गल्छी गा.पा.-२	११७.६६	२४१	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
५६१	३५६	DHA/BA/34/09	०५९।०३।२०	धाङ्ग्रे	गल्छी गा.पा.-२	६०.८	१६८	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५६२	३५८	DHA/BA/34/10	०५९।०३।२०	अँधेरीखोला	गल्छी गा.पा.-२, ३	७३.०२	७८	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
५६३	३५९	DHA/BA/34/11	०५९।०३।२०	मालेभिर डुम्रीखोला	गल्छी गा.पा.-३	१०३.३१	३८०	२०७१।३।२७	२०७५।०७६
५६४	३६२	DHA/BA/34/12	०५९।०३।२०	कालिकादेवी	गल्छी गा.पा.-३	६७.०७	१२१	२०७८।०७९	२०८८।०८९

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
५६५	४३४	DHA/BA/34/13	०६०।०३।३०	महादेवस्थान	गल्छी गा.पा.-३	१.८९	५४	२०७२।३।३१	२०८०।०८१
५६६	४४३	DHA/BA/34/14	०६३।३।३२	बाराही	गल्छी गा.पा.-१	२२६.२९	१८२	२०७७।३।१४	२०८६।०८७
५६७	५०१	DHA/BA/34/15	०६२।६।२०	पाताल	गल्छी गा.पा.-३	३१.७३	१००	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५६८	५१७	DHA/BA/34/16	०६३।१०।८	वनदेवी	गल्छी गा.पा.-३	२२.१२	९६	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५६९	५१९	DHA/BA/34/17	०६३।४।१६	लहरेबिसौना	गल्छी गा.पा.-३	५.५६	६४	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५७०	५९८	DHA/BA/34/18	०६६।३।१	सुनदेवी	गल्छी गा.पा.-३	१००.०५	२९९	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
५७१	६४५	DHA/BA/34/19	०६८।३।०	सरस्वती	गल्छी गा.पा.-१	२६१.४७	२३८	२०७३।३।३१	२०७७।०७८
५७२	१९	DHA/BA/35/01	०५१।०१।०२	रानीमाला वन	गल्छी गा.पा.-८	१२३.२२	८१	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
५७३	५३	DHA/BA/35/04	०५०।१०।२०	अँधेरी	गल्छी गा.पा.-८	३०१.९	१४६	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
५७४	५४	DHA/BA/35/06	०५२।२३।१६	असारे	गल्छी गा.पा.-८	११८.४	१४१	२०८०।०८१	२०९०।०९१
५७५	५५	DHA/BA/35/07	०५१।१०।१३	मेलेवार	गल्छी गा.पा.-८	९०.१६	५९	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
५७६	८३	DHA/BA/35/08	०५३।०२।११	चैनपुर कोल्पुपाखा	गल्छी गा.पा.-८	१३५.६९	६५	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
५७७	८८	DHA/BA/35/09	०५३।०२।११	साउनेपानी	गल्छी गा.पा.-८	१५७.९३	११०	२०७७।३।१५	२०८६।०८७
५७८	८९	DHA/BA/35/10	०५३।०२।११	खामेचौर	गल्छी गा.पा.-८	७५.६१	७०	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
५७९	८४	DHA/BA/35/11	०५३।०२।११	माझगाउँ	गल्छी गा.पा.-८	२२७.९७	९५	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
५८०	१८३	DHA/BA/35/13	०५६।०३।३०	सिमपानी कालिका	गल्छी गा.पा.-८	१७६.५	७२	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
५८१	७१	DHA/BA/36/01	०५२।११।१०	कालिका	गल्छी गा.पा.-४	१९८.३७	१५५	२०७९।०८०	२०८९।०९०
५८२	१२६	DHA/BA/36/02	०५४।०३।३०	चिरौदि नुनढिके	गल्छी गा.पा.-४	१४.२४	१३६	२०७१।३।३१	२०८०।०८१
५८३	१२८	DHA/BA/36/03	०५४।०३।३०	ईन्द्रायणी	गल्छी गा.पा.-४	१०३.५५	६८	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
५८४	२११	DHA/BA/36/04	०५६।०३।३१	मेघलडे	गल्छी गा.पा.-४	१६७.१	११७	२०७७।३।१६	२०८६।०८७
५८५	२३२	DHA/BA/36/05	०५७।०३।३०	जयबागेश्वरी	गल्छी गा.पा.-६	२५.५९	२०	२०७७।०७८	२०८६।०८७
५८६	२३३	DHA/BA/36/06	०५७।०३।२८	सुत्केरी ढुंगा देउरालीडाँडा	गल्छी गा.पा.-६	१०७.२६	१८०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
५८७	२६३	DHA/BA/36/07	०५७।१०।१३	जनकल्याण	गल्छी गा.पा.-६	१३.८	७३	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
५८८	२६४	DHA/BA/36/08	०५७।१०।१३	तपश्याडाँडा	गल्छी गा.पा.-५	२२.१५	४०	२०६८।३।३०	२०७३।०७४
५८९	२६५	DHA/BA/36/09	०५७।१०।१३	लालिगुराँस	गल्छी गा.पा.-५	१६४.४१	८८	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५९०	२६६	DHA/BA/36/10	०५७।१०।१३	भूमीचुली	गल्छी गा.पा.-५	६२.१२	६०	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५९१	२६७	DHA/BA/36/11	०५७।१०।१३	बाझगाँउ	गल्छी गा.पा.-९	३२.१५	३१	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
५९२	३०९	DHA/BA/36/12	०५८।०३।३१	ठूलो डाँडा	गल्छी गा.पा.-७	२८.६१	९०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
५९३	३१७	DHA/BA/36/13	०५८।०३।३१	सयपत्री	गल्छी गा.पा.-५	१३.१२	४७	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
५९४	३१८	DHA/BA/36/14	०५८।०३।३१	तिरतिरे	गल्छी गा.पा.-५	२१.७२	७४	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५९५	३३५	DHA/BA/36/15	०५८।११।१४	बाघवज्र	गल्छी गा.पा.-५	१०.५३	५०	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५९६	३३६	DHA/BA/36/16	०५८।११।१४	लक्ष्मी	गल्छी गा.पा.-५	३४.१	६३	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
५९७	३३७	DHA/BA/36/17	०५८।११।१४	जलकन्या	गल्छी गा.पा.-५	११.८४	५०	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
५९८	३३८	DHA/BA/36/18	०५८।११।१४	सेतीकमरीमाई	गल्छी गा.पा.-७	५७.०१	३१	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
५९९	३४०	DHA/BA/36/19	०५९।१।०९	शंखदेवी	गल्छी गा.पा.-५	६१.९६	९१	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
६००	४०७	DHA/BA/36/20	०५९।०३।३२	सुन्दरादेवी	गल्छी गा.पा.-५	२४.१८	३८	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
६०१	४५४	DHA/BA/36/21	०६१।०३।२५	च्यानडाँडा	गल्छी गा.पा.-५	११.१६	८४	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
६०२	४५५	DHA/BA/36/22	०६१।०३।२५	सुन्दर च्यानडाँडा	गल्छी गा.पा.-५	५४	८४	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
६०३	४५६	DHA/BA/36/23	०६१।०३।२६	बागेश्वरी	गल्छी गा.पा.-७	४५.२३	९५	२०७७।३।१४	२०८६।०८७
६०४	४५७	DHA/BA/36/24	०६१।०३।२६	कमलेश्वरी	गल्छी गा.पा.-५	१५.२१	६४	२०६७।३।३२	२०७०।०७१
६०५	५१०	DHA/BA/36/25	०६३।३।३२	बालकुमारी	गल्छी गा.पा.-७	३५.२९	१४४	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६०६	५३९	DHA/BA/36/26	०६४।३।३२	पञ्चकन्या	गल्छी गा.पा.-७	२८.४५	५४	२०६८।३।३०	२०७८।०७९
६०७	५४१	DHA/BA/36/27	०६४।११।२१	खाल्टेखोला	गल्छी गा.पा.-७	७७.०८	७१	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
६०८	५६८	DHA/BA/36/28	०६५।३।३१	मनकामना महिला	गल्छी गा.पा.-५	३.९	३८	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
६०९	५७२	DHA/BA/36/29	०६५।३।३१	कालिखोला डि पाखा	गल्छी गा.पा.-५	४	२७	२०६५।३।३१	२०७४।०७५
६१०	५७९	DHA/BA/36/30	२०६६।३।३१	मछेडी कालिका	गल्छी गा.पा.-७	८६.६६	८४	२०७१।३।२७	२०८०।०८१
६११	५८०	DHA/BA/36/31	२०६६।३।३१	अम्लेश्वरी	गल्छी गा.पा.-५	२२.५	२४	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
६१२	५८१	DHA/BA/36/32	२०६६।३।३१	जोगीथुम्का	गल्छी गा.पा.-५	५.५	२७	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
६१३	६३१	DHA/BA/36/33	०६८।२।२०	बासुकी सल्लाघारी	गल्छी गा.पा.-५	५	२०	२०६८।२।२०	२०७६।०७७
६१४	६३२	DHA/BA/36/34	०६८।२।२०	चेपाङडाँडा	गल्छी गा.पा.-५	३४	७९	२०६८।२।२०	२०७६।०७७
६१५	६३६	DHA/BA/36/35	०६८।३।३०	दागर्चा बागेश्वरी	गल्छी गा.पा.-५	४९.२३	२१	२०७३।७।२९	२०८२।०८३
६१६	६३७	DHA/BA/36/36	०६८।३।३०	ठूलोचौर रक्तकाली	गल्छी गा.पा.-७	३२.३३	२१	२०७३।७।२९	२०८२।०८३
६१७	६३८	DHA/BA/36/37	०६८।३।३०	जनहीत	गल्छी गा.पा.-५	१५	५०	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
६१८	६७३	DHA/BA/36/38	०७०।३।३१	धुलेचौर	गल्छी गा.पा.-७	१२.३४	५०	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
६१९	६७४	DHA/BA/36/39	०७०।३।३१	भोर्लाबोट	गल्छी गा.पा.-४	४०.०४	५०	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
६२०	६८४	DHA/BA/36/40	०७१।३।३२	रक्तकाली	गल्छी गा.पा.-५	४२.२४	४६	२०७१।३।३२	२०८०।०८१
६२१	६८९	DHA/BA/36/41	०७२।३।३१	राधाकृष्ण	गल्छी गा.पा.-४	७५.२४	८५	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
६२२	६९९	DHA/BA/36/42	०७३।३।३०	कार्कीडाँडा	गल्छी गा.पा.-४	६१.७८	१०३	२०७३।३।३०	२०७७।०७८

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
६२३	७१७	DHA/BA/36/43	०७५।३।२४	अँधेरी खोला	गल्छी गा.पा.-४	४९.१९	६७	२०७५।३।२४	२०८४।०८५
६२४	१८८	DHA/BA/44/01	०५६।३।३१	भस्मेलामा पोखरी	थाक्रे गा.पा.-१	२७.१९	११२	२०७४।३।२७	२०८३।०८४
६२५	२१०	DHA/BA/44/02	०५६।०२।२४	सालघारी	थाक्रे गा.पा.-२	४.३	५८	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
६२६	२०९	DHA/BA/44/03	०५७।०३।३०	ठाडोखोला हरियाली	थाक्रे गा.पा.-३	९.८५	३४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६२७	२०८	DHA/BA/44/04	०५७।०२।१८	अँधेरी झार्लाङ	थाक्रे गा.पा.-१	७१.५८	१९२	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
६२८	२६८	DHA/BA/44/05	०५७।१०।१३	घैरउदेवी	थाक्रे गा.पा.-३	४७.५	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६२९	२६९	DHA/BA/44/06	०५७।१०।१३	ठूलोखोरिया	थाक्रे गा.पा.-३	५.८	१५०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६३०	२४८	DHA/BA/44/08	०५७।१०।१३	छरुवा झार्लाङ	थाक्रे गा.पा.-३	५६.८१	३६	२०७०।३।३१	२०७४।०७५
६३१	२७२	DHA/BA/44/09	०५७।८।१	कदमे सिमसार	थाक्रे गा.पा.-१	२७.४७	४७	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६३२	२७३	DHA/BA/44/10	०५८।१।२२	सल्ले	थाक्रे गा.पा.-१	२५.१३	२१३	२०५८।१।२२	२०६२।०६३
६३३	२७४	DHA/BA/44/11	०५८।२।२	च्यानडाँडा	थाक्रे गा.पा.-३	७.५	१३२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६३४	३१९	DHA/BA/44/12	०५८।०३।३१	भूमिबागेश्वरी	थाक्रे गा.पा.-२	५१.७५	१४८	२०७१।३।२८	२०८०।०८१
६३५	३२०	DHA/BA/44/13	०५८।०३।३१	सिस्नेखोला (म)	थाक्रे गा.पा.-३	४.१५	५१	२०७१।३।२४	२०८०।०८१
६३६	३४५	DHA/BA/44/14	०५९।०१।१३	फिलफिले	थाक्रे गा.पा.-२	२	२८	२०७१।३।२४	२०८०।०८१
६३७	३६०	DHA/BA/44/15	०५९।०३।२०	च्यानडाँडा चुली	थाक्रे गा.पा.-२	२४.८३	१०९	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६३८	३६५	DHA/BA/44/16	०५९।०३।२१	भेडेखर्क चुली	थाक्रे गा.पा.-३	४३.९६	१०९	२०६७।३।३२	२०७०।०७१
६३९	३६७	DHA/BA/44/17	०५९।०३।२१	लेखखोला	थाक्रे गा.पा.-३	११.७५	४४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६४०	३६९	DHA/BA/44/18	०५९।०३।२१	जुरेथुम	थाक्रे गा.पा.-१, २, ३	१७९.७४	४२०	२०६७।३।३२	२०७५।०७६
६४१	४६७	DHA/BA/44/19	०६१।०३।३१	भष्मेपाखा	थाक्रे गा.पा.-३	१४०.७३	३५७	२०६७।३।३२	२०७०।०७१
६४२	४७९	DHA/BA/44/20	०६१।१२।१६	पँधेरो पाखा	थाक्रे गा.पा.-२, ३	५.६१	७०	२०६७।३।३२	२०७०।०७१
६४३	५०३	DHA/BA/44/21	०६२।६।२०	सुली खोला	थाक्रे गा.पा.-२	९.७६	६८	२०६८।३।३०	२०७७।०७८
६४४	५०९	DHA/BA/44/22	०६३।३।३२	सेतीदेवी	थाक्रे गा.पा.-१	११४	१९२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६४५	५१६	DHA/BA/44/23	०६३।४।२३	मिलन	थाक्रे गा.पा.-१, गल्छी-५	३७.६७	२२९	२०६८।३।३०	२०७२।०७३
६४६	५७१	DHA/BA/44/24	०६५।३।३१	एकता	थाक्रे गा.पा.-१	४४.०६	२२३	२०७२।३।३१	२०८१।०८२
६४७	६९	DHA/NA/45/01	०५२।११।१०	ढाडखोरिया	थाक्रे गा.पा.-९	८.७४	४३	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
६४८	७०	DHA/NA/45/02	०५२।११।१०	बेतिनी	थाक्रे गा.पा.-१०	५.५	५१	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
६४९	८६	DHA/NA/45/03	०५३।०२।११	ठुलो वन	थाक्रे गा.पा.-१०	१३२.३४	३७३	२०७७।०७८	२०८६।०८७
६५०	९२	DHA/NA/45/04	०५३।०२।११	रातमाटे हिटिके	थाक्रे गा.पा.-९	२२.६६	१५२	२०७१।३।२५	२०७५।०७६
६५१	९१	DHA/NA/45/05	०५३।०२।११	चकमक्के सालघारी	थाक्रे गा.पा.-१०	४१.५	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६५२	९०	DHA/NA/45/06	०५३।०२।२०	बाघ भैरव	थाक्रे गा.पा.-९, १०	२.५६	५१	२०७२।३।२४	२०८६।०८७
६५३	१०५	DHA/NA/45/07	०५३।१२।२७	सुमरा जुडिखेत	थाक्रे गा.पा.-१०	४८.७१	२८४	२०७१।३।२३	२०७५।०७६
६५४	११८	DHA/NA/45/08	०५४।०२।३१	बतासे सेरापाखा	थाक्रे गा.पा.-९	१७.७२	१३१	२०७७।०७८	२०८६।०८७
६५५	१०६	DHA/NA/45/09	०५४।०२।३१	अर्खौले धाउखानी	थाक्रे गा.पा.-९	३४.३७	५४	२०७२।३।३१	२०७६।०७७
६५६	१३४	DHA/NA/45/10	०५४।९।२९	पहरेपानी	थाक्रे गा.पा.-१०	३.९९	१२०	२०७४।२।१२	२०८२।०८३
६५७	१४०	DHA/NA/45/11	०५४।९।२९	सिमपानी	थाक्रे गा.पा.-९	३२.८१	३०५	२०७७।०७८	२०८६।०८७
६५८	१८५	DHA/NA/45/12	०५६।०५।२३	च्यानडाँडा	थाक्रे गा.पा.-९	१.१२	२१	२०६३।०६४	२०७३।०७४
६५९	६८	DHA/NA/48/01	०५२।११।१०	कामराङ्ग छाप	थाक्रे गा.पा.-४	४०.९४	१३८	२०६४।३।३२	२०६९।०७०
६६०	७४	DHA/NA/48/02	०५२।११।१०	भण्डारखोला	थाक्रे गा.पा.-५	३०	६३	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६१	९४	DHA/NA/48/03	०५३।०२।११	तल्कुडाँडा पोखरी चौर	थाक्रे गा.पा.-५	१३.६९	४३	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६६२	९८	DHA/NA/48/04	०५३।०२।१३	बाँदरे	थाक्रे गा.पा.-४, ५	५९.६	२५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६३	२०७	DHA/NA/48/05	०५७।०२।१६	बसेरीपाखा	थाक्रे गा.पा.-५	८.२७	७७	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६४	५०२	DHA/NA/48/06	०६२।६।२०	हरित हरियाली	थाक्रे गा.पा.-५	२.६९	४६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६५	५०५	DHA/NA/48/07	०६३।१।५	सरस्वती	थाक्रे गा.पा.-४, ५	२४.७२	७५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६६	५११	DHA/NA/48/08	०६३।३।३२	कुवापानी	थाक्रे गा.पा.-४	१५.२	९४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६७	६३४	DHA/NA/48/09	०६८।३।३०	कुवाखोल्सी	थाक्रे गा.पा.-५	२.६४	३६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६६८	९६	DHA/NA/49/01	०५३।०२।११	लुईकिल च्यानडाँडा	थाक्रे गा.पा.-६	४.१७	११७	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६६९	९७	DHA/NA/49/02	०५३।०२।११	हात्तिसुँडे पाखा	थाक्रे गा.पा.-७	२७.४७	१४८	२०७१।३।१९	२०७५।०७६
६७०	९५	DHA/NA/49/03	०५३।०२।१३	पालेकोवन	थाक्रे गा.पा.-८	६.५२	१५४	२०६८।३।३०	२०७१।०७२
६७१	३५३	DHA/NA/49/04	०५९।१३।१९	चौतारो डाँडा	थाक्रे गा.पा.-६	७.२३	३९	२०७७।३।३१	२०८६।०८७
६७२	४६४	DHA/NA/49/05	०६१।०३।३१	खहरे भिर पाखा	थाक्रे गा.पा.-८	१८.४	६६	२०६६।३।३२	२०७१।०७२
६७३	४९२	DHA/NA/49/06	०६२।०३।२४	बिन्दावासिनी	थाक्रे गा.पा.-८	०.५	२१	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६७४	५९१	DHA/NA/49/07	०६६।०३।३१	महाँकाल भगवती	थाक्रे गा.पा.-८	६.६३	३९	२०७८।०७९	२०८८।०८९
६७५	२२	DHA/BA/35/02	०५१।०१।०२	सिंहदेवी वन	थाक्रे गा.पा.-११	५५.६	७५	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
६७६	२९	DHA/BA/35/03	०५१।०१।०२	पैरे साल सल्लाघारी	थाक्रे गा.पा.-११	४२.२	७०	२०६८।३।३३०	२०७७।०७८
६७७	४८	DHA/BA/35/05	०५१।१०।२९	ओदाले	थाक्रे गा.पा.-११	३५.८	१२५	२०६९।३।३१	२०७८।०७९
६७८	८५	DHA/BA/35/12	०५३।०२।११	डहरागैराखोप	थाक्रे गा.पा.-११	१२७.२७	१७१	२०७७।३।१७	२०८६।०८७
६७९	२०१	DHA/BA/35/14	०५७।०३।३०	पञ्चकन्या	थाक्रे गा.पा.-११	१०.५८	५८	२०७१।१२।२९	२०८०।०८१
६८०	११९	DHA/NA/46/01	०५४।०२।१६	तोरीखेत	धुनिबेसी न.पा.-४, ५	७५.१८	२१३	२०७७।२।३०	२०८६।०८७

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	समूहको नाम	हाल ठेगाना	क्षेत्रफल हे.	घरधुरी	पछिल्लो कार्ययोजना स्वीकृत मिति	कार्ययोजना अवधि
६८१	१२०	DHA/NA/46/02	०५४।०२।१६	बद्रिटार फुरौले	धुनिबेसी न.पा.-५	५३.३५	३२२	२०७२।०२।०४	२०८०।०८१
६८२	१३३	DHA/NA/46/03	०५४।९।२९	रातमाटे सालघारी	धुनिबेसी न.पा.-४	१.४८	३९	२०६६।३।३१	२०७०।०७१
६८३	१३५	DHA/NA/46/04	०५४।९।२९	कात्तिकेखोला	धुनिबेसी न.पा.-४	३४.७८	१५८	२०७७।०७८	२०८६।०८७
६८४	१३६	DHA/NA/46/05	०५४।९।२९	फलाँटे	धुनिबेसी न.पा.-४	१४.९	९४	२०७२।२।१४	२०८०।०८१
६८५	१५४	DHA/NA/46/06	०५५।२।२४	सानो पिप्ले तामाङ्ग	धुनिबेसी न.पा.-४	३.१६	४१	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
६८६	१५५	DHA/NA/4607	०५४।२।२४	खवटेपानी	धुनिबेसी न.पा.-३	१०.५९	१७९	२०७९।०८०	२०८९।०९०
६८७	१५६	DHA/NA/46/08	०५४।२।२४	साँधी खोला	धुनिबेसी न.पा.-३	८.२	१४२	२०६७।३।३२	२०७१।०७२
६८८	२०६	DHA/NA/46/09	०५७।०२।१६	देउपुजे	धुनिबेसी न.पा.-५	७.८१	११०	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६८९	२०५	DHA/NA/4610	०५७।०२।१६	पाताल	धुनिबेसी न.पा.-५	३२.२३	२४०	२०७९।०८०	२०८९।०९०
६९०	४८०	DHA/NA/46/11	०६१।१२।१६	फुस्रो माटो	धुनिबेसी न.पा.-३	१८.९२	१९७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
६९१	५२७	DHA/NA/46/12	०६३।११।०३	आँपघारी	धुनिबेसी न.पा.-३	१२.६९	८१	२०६३।११।३	२०६७।०६८
६९२	६९०	DHA/NA/46/13	०७२।३।३१	भालुखोला	धुनिबेसी न.पा.-३	१.०१	५५	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६९३	२४८क	DHA/NA/47/01	०५७।०३।३०	धैरेनीकाली	धुनिबेसी न.पा.-२	२५.४	१८९	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६९४	६००	DHA/NA/47/02	०६६।०३।३१	मेलेजम्बु बगर	धुनिबेसी न.पा.-२	६.२२	१४१	२०६६।३।३१	२०७१।०७२
६९५	६३५	DHA/NA/47/03	०६८।३।३०	महेशनारायण सल्लाघारी	धुनिबेसी न.पा.-१	१०.७४	३८	२०६८।३।३०	२०७१।०७२
६९६	६५७	DHA/NA/47/04	२०६९।३।३१	बागेश्वरी	धुनिबेसी न.पा.-२	२.१६	२४	२०८०।०८१	२०९०।०९१
६९७	७००	DHA/NA/47/05	०७३।३।३०	सुन्दरादेवी	धुनिबेसी न.पा.-२	१६.३६	८२	२०७३।३।३०	२०८२।०८३
६९८	६	DHA/NA/50/01	०४८।०१।१६	मछिन्द्र नाथको	धुनिबेसी न.पा.-८	२९.८	३७३	२०७७।३।३	२०८६।०८७
६९९	१३	DHA/NA/50/02	०४९।७।१८	तोप्लाङ्ग	धुनिबेसी न.पा.-७	८७.३७	६७	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७००	१४	DHA/NA/50/03	०४९।७।१८	सुँगुरे	धुनिबेसी न.पा.-८	९.४९	८७	२०७७।२।३०	२०८६।०८७
७०१	२५	DHA/NA/50/04	०५१।०१।०२	रक्तकाली	धुनिबेसी न.पा.-८	११.९	११५	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७०२	२८	DHA/NA/50/05	०५१।०२।०६	खाँवा बाह्रविसे	धुनिबेसी न.पा.-७	४१.६९	२६	२०८०।०८१	२०९०।०९१
७०३	३०	DHA/NA/50/06	०५१।०२।०६	गुर्दुम	धुनिबेसी न.पा.-७	१२४.३७	५७	२०७९।०८०	२०८९।०९०
७०४	३१	DHA/NA/50/07	०५१।०१।०२	सतिको वन	धुनिबेसी न.पा.-६	२.२१	८७	२०७२।१।३	२०८०।०८१
७०५	४७	DHA/NA/50/08	२०५१।१०।१८	लप्से	धुनिबेसी न.पा.-७	४१.२	५२	२०७२।३।२४	२०८०।०८१
७०६	७५	DHA/NA/50/09	२०५२।११।१०	सेतिदेविस्थान पासाङखोला	धुनिबेसी न.पा.-७	३३.१७	४७	२०८०।०८१	२०९०।०९१
७०७	७६	DHA/NA/50/10	२०५२।११।१०	थली	धुनिबेसी न.पा.-७	५५.४	५६	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७०८	७७	DHA/NA/50/11	२०५२।११।१०	चिसापानी	धुनिबेसी न.पा.-७	५४.४४	२३	२०७१।३।१९	२०७५।०७६
७०९	९३	DHA/NA/50/12	२०५३।०२।११	मजुवा	धुनिबेसी न.पा.-७	१२०.३६	५७	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७१०	१९१	DHA/NA/50/13	२०५७।०१।०६	लिखु धुसेनी	धुनिबेसी न.पा.-७	२४७.०७	६३	२०७७।०७८	२०८६।०८७
७११	१९२	DHA/NA/50/14	२०५७।०१।०६	गौथलि भीरखानी	धुनिबेसी न.पा.-७	१७.०१	४१	२०६९।३।३१	२०७२।०७३
७१२	३२२	DHA/NA/50/15	२०५८।०३।३१	पोखरीडाँडा	धुनिबेसी न.पा.-९	७.२	७७	२०७७।३।३	२०८६।०८७
७१३	४७१	DHA/NA/50/16	२०६१।०३।३१	कुवापानी	धुनिबेसी न.पा.-९	३.७६	३५	२०६६।३।३२	२०७१।०७२
७१४	४८३	DHA/NA/50/17	२०६२।०३।१९	ठुलोधारा	धुनिबेसी न.पा.-९	४.३९	४७	२०७५।३।११	२०८४।०८५
७१५	५००	DHA/NA/50/18	२०६२।०३।२४	जनशक्ति	धुनिबेसी न.पा.-७	१.०२	६२	२०७५।३।११	२०८४।०८५
७१६	५३८	DHA/NA/50/19	२०६३।०३।३२	निसाकोट	धुनिबेसी न.पा.-९	३२.४८	२६३	२०७७।३।३	२०८६।०८७
७१७	७१९	DHA/NA/47/06	२०७५।०३।३२	अक्करे अँधेरी	धुनिबेसी न.पा.-१	३५.८३	९४	२०७५।३।३२	२०८४।०८५
जम्मा						३९,०४९.५	७९,५४८		

* कंकाल्नी देवी र पाताल्नी देवी सा.व.उ.स. का उपभोक्ता घरधुरी एउटै हुन् ।

धार्मिक वन सम्बधी छलफल

अनुसूची-२
धादिङका महिला सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरू

क्र.सं.	समूह दर्ता नं.	संकेत नं.	आ.व.	हस्तान्तरण मिति	सा.व.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल (हे)	घरधुरी
१	३७	DHA/MA/19/13	२०६४/०६५	०६५.२.१३	बेलटारी महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	१८	२१०
२	३८	DHA/MA/19/14	२०६४/०६५	०६५.३.३०	आदर्श महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	६.५४	१०६
३	३९	DHA/MA/19/15	२०६४/०६५	०६५.३.३१	नमुनामहिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	३.१	९५
४	४१	DHA/MA/19/17	२०६५/०६६	०६६.४.१	बाघपानी महिला	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	२६.२	२०९
५	४७	DHA.MA/20/04	२०६९/०७०	०७०.०३.३१	पिलिकजोङ	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-३	१९.०६	२०१
६	९९	DHA/MA/11/05	२०६६/०६७	०६८.३.३०	देउरालीपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	८.८४	२१
७	१०६	DHA/MA/17/03	२०६६/०६७	०६८.३.३०	सिउरेनीपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	७.५८	३६
८	१३५	DHA/NI/21/04	२०५४/०५५	०५४.१०.२३	जगदेवपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-१४	५०.४३	४३
९	१४८	DHA/NI/22/06	२०५४/०५५	०५५.०१.१७	बिसौनीपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१५.९२	२६
१०	१४९	DHA/NI/22/07	२०५४/०५५	०५५.०१.१७	देविथानमहिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२.८	५४
११	१५०	DHA/NI/22/08	२०५४/०५५	०५५.०१.१७	मजुवाहिलखर्क	नीलकण्ठ न.पा.-१३	२९.६२	४७
१२	१५२	DHA/NI/22/10	२०५४/०५५	०५५.०१.१७	धोन्द्रे महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	३०.६२	४६
१३	१५८	DHA/NI/22/16	२०५८/०५९	०५८.१०.१७	ईष्टेवीमहिला	नीलकण्ठ न.पा.-१२	१५.६	६९
१४	१६३	DHA/NI/22/21	२०६०/०६१	०६१.०२.१८	सारकोष पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१७.४	६०
१५	१६६	DHA/NI/22/24	२०६०/०६१	०६१.०३.३१	बिसौनिपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	३.२५	८५
१६	१६९	DHA/NI/22/27	२०६१/०६२	०६२.०३.२४	बेसीखर्क महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१२.५	६४
१७	१९३	DHA/SA/18/02	२०५७/०५८	०५८.०३.१५	स्थानपतीमहिला	नीलकण्ठ न.पा.-१०	६.९	४४
१८	२२०	DHA/NI/28/06	२०५०.५१	०५१.०१.०२	कालिका ढोडेनी	नीलकण्ठ न.पा.-२	८.२५	८७
१९	२२२	DHA/NI/28/08	२०४९/०५०	०५१.०३.२४	कुण्डलीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-२	१६.१३	८६
२०	२२३	DHA/NI/28/09	२०४९/०५०	०५०.०३.२४	गैरीखोलामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	४४.५१	८६
२१	२२४	DHA/NI/28/10	२०५०/०५१	०५१.०३.२४	राम्चेपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	९.८४	११४
२२	२२६	DHA/NI/28/12	२०५१/०५२	०५२.०३.१८	हाँडीखोलाजलधारे	नीलकण्ठ न.पा.-४	४०.४९	१२१
२३	२२८	DHA/NI/28/14	२०४९/०५०	०५२.०३.२३	भुसुण्डेपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	१४.५७	६८
२४	२३२	DHA/NI/28/18	२०५४/०५५	०५५.२.२४	हात्तीढुङ्गा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	१०.९३	१०७
२५	२३६	DHA/NI/28/22	२०५८/०५९	०५९.०२.२१	सालघारीपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	२१.८६	१००
२६	२४०	DHA/NI/28/26	२०५९/०६०	०५९.११.०६	सातमुले महिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	६.७५	३८
२७	२४२	DHA/NI/28/28	२०६०/०६१	०६१.०३.३१	कैलाशपाखामहिला	नीलकण्ठ न.पा.-२	२०.४२	४२
२८	२५७	DHA/NI/29/13	२०५८/०५९	०५९.०२.२१	च्यानडाँडा महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१	७.२	८५
२९	२५८	DHA/NI/29/14	२०५९/०६०	०६०.०१.२३	लप्सीबोटे महिला	नीलकण्ठ न.पा.-१	१४.७	४०
३०	२६६	DHA/NI/30/01	२०५०/०५१	०५१.०१.०२	पालेकोवनमहिला	नीलकण्ठ न.पा.-७	२.३	६१
३१	२७०	DHA/NI/30/05	२०५५/०५६	०५६.०१.०९	सुकौरावेसीमहिला	नीलकण्ठ न.पा.-७	३४.१३	२४
३२	२८०	DHA/NI/30/15	२०५९/०६०	०६०.०३.३०	मंगलादेवी	नीलकण्ठ न.पा.-४	२२.४६	१३८
३३	२९२	DHA/NI/62/03	२०५४/०५५	०५५.०३.०५	विर्ता महिला	ज्वालामुखीगा.पा.-२	६.१८	१०७
३४	२९४	DHA/NI/26/05	२०५६/०५७	०५७.०३.२५	चिरबोटे तिनतले	ज्वालामुखीगा.पा.-३	५२.२	१८६
३५	३०७	DHA/NI/26/18	२०५८/०५९	०५९.०३.३२	चिसापानीजफती	ज्वालामुखीगा.पा.-२	९.९	१८१
३६	३०८	DHA/NI/26/19	२०५९/०६०	०६०.०१.२३	समिछाँगा भेन्टेखोला	ज्वालामुखीगा.पा.-१	२७.७२	२७
३७	३०९	DHA/NI/26/20	२०५९/०६०	०५९.०१.२३	तल्लोठुलोचौर बेसारेपाखा	ज्वालामुखीगा.पा.-१	५६.४३	१५७
३८	३११	DHA/NI/26/22	२०५९/०६०	०६०.०३.३०	देउरालीपाखामहिला	ज्वालामुखीगा.पा.-१	१८.२५	७७
३९	३१२	DHA/NI/26/23	२०५९/०६०	०६०.०३.३०	जामुन डाँडा महिला	ज्वालामुखीगा.पा.-१	१३.४३	५८
४०	३१३	DHA/NI/26/24	२०५९/०६०	०६०.०३.३०	सिखेपाखामहिला	ज्वालामुखीगा.पा.-१	१०.१	६३
४१	३१४	DHA/NI/26/25	२०६०/०६१	०६१.०३.३१	कालिकाश्रृजनशील	ज्वालामुखीगा.पा.-१	२.८९	५८
४२	३१६	DHA/NI/26/27	२०६२/०६३	०६३.३.३२	पतालतिनकुवा	ज्वालामुखीगा.पा.-१	२२.१९	१२१
४३	३१९	DHA/NI/26/30	२०६६/०६७	०६७.०३.३२	मजुवासिम्लेटार	ज्वालामुखीगा.पा.-१	२३.२	६६
४४	३२६	DHA/NI/27/05	२०५९/०६०	०५९.११.०२	मडकिना पाखा	ज्वालामुखीगा.पा.-४	१५.०५	११०

४५	३५३	DHA/SA/25/03	२०५६/०५७	०५७.०३.२८	बजरे महिला	ज्वालामुखीगा.पा.-५	७.४	१८
४६	३५४	DHA/SA/25/04	२०५६/०५७	०५७.०३.२८	अष्टारी महिला	ज्वालामुखीगा.पा.-५	४.९	२८
४७	३५५	DHA/SA/25/05	२०५६/०५७	०५७.०३.२८	झण्डदेवीमहिला	ज्वालामुखीगा.पा.-५	४१	१४९
४८	३५६	DHA/SA/25/06	२०५६/०५७	०५७.०३.२८	मण्डली महिला	ज्वालामुखीगा.पा.-५	९.३	५९
४९	३६३	DHA/SA/25/13	२०५८/०५९	०५९.३.२४	प्रगतिशिल	ज्वालामुखीगा.पा.-५	१२	९२
५०	३७९	DHA/BE/39/07	२०५६/०५७	०५७.०३.३०	पालेकोवनमहिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	१४.६	६१
५१	३८६	DHA/BE/39/14	२०६९/०७०	०७०.०३.३१	गौमतिमहिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-४	१७.५४	२१
५२	४२९	DHA/PI/42/13	२०७२/०७३	०७३.३.३१	जनजागृतीमहिला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-२	९.९६	३९
५३	४८७	DHA/PI/43/13	२०५८/०५९	०५८.११.१४	कालिकामहिला	गजुरी गा.पा.-८	३.२	२७
५४	५६०	DHA/BA/34/07	२०५८/०५९	०५८.११.१४	काप्रेटार	गल्छी गा.पा.-३	२०.४२	९१
५५	६०९	DHA/BA/36/28	२०६४/०६५	०६५.३.३१	म्नकामनामहिला	गल्छी गा.पा.-५	३.९	३८
५६	६३७	DHA/BA/44/13	२०५७/०५८	०५८.०३.३१	सिस्नेखोला	थाक्रे गा.पा.-३	४.०६	४२
जम्मा							९५४.७	४४८९

घार सहित मौरी वितरण कार्यक्रम

अनुसूची-३

आ.व. २०८०/०८१ मा नविकरण भएका सामुदायिक वनको नाम

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	सा.व.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल	घरधुरी	पछिल्लो नवीकरण आ.व.	कार्ययोजना पुनरावलोकन	कैफियत
१	६९०	DHA/NA/46/13	०७२।३।३१	भालुखोला	धुनिबेसी न.पा.-३	१.०१	५५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
२	२४८	DHA/NA/47/01	०५७०३।३०	धैरेनीकाली	धुनिबेसी न.पा.-२	२५.४	१८९	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
३	६५७	DHA/NA/47/04	२०६९।३।३१	बागेश्वरी	धुनिबेसी न.पा.-२	२.१६	२४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
४	२८	DHA/NA/50/05	०५१।०२।०६	खाँवा बाह्रविसे	धुनिबेसी न.पा.-७	४१.६९	२६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
५	७५	DHA/NA/50/09	०५२।११।१०	सेतिदेविस्थान पासाङखोला	धुनिबेसी न.पा.-७	३३.१७	४७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
६	२०६	DHA/NA/46/09	०५७०२।१६	देउपुजे	धुनिबेसी न.पा.-५	७.८१	११०	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
७	७२०	DHA/MA/19/21	०७६।१।२७	आरुखर्क पितृ	नेत्रावती डबजोङ गा.पा.-४	१२.८३	३७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
८	१००	DHA/MA/19/01	०५३।०२।१३	लामीडाँडा देविस्थान	ने.गा.पा.-५	४२.४	७२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
९	१७०	DHA/ PI /37/10	०५५।१०।२५	पञ्चकन्यादेवी	गजुरी गा.पा.-६	४२.०३	३९	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
१०	१७१	DHA/ PI /37/11	०५५।१०।२५	अमलटारी	गजुरी गा.पा.-६	४२.६९	४८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
११	४५८	DHA/ PI /37/14	०६१।०३।२६	ईन्द्रदेवी	गजुरी गा.पा.-६	४०.७५	७१	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
१२	६७१	DHA/PI/37/27	०७०।३।३१	गोरेन वंशेघारी	गजुरी गा.पा.-४	१९७.२६	१५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१३	४४१	DHA/BE/32/04	०६०।०३।३२	महाकाली	सिद्धलेक गा.पा.-४	१७५.४८	२४३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१४	४७७	DHA/NI/22/25	०६१।११।०९	रीप पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	३०.५२	५८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१५	४८९	DHA/NI/22/29	०६२।०३।२४	सोम्रे पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१३	१०७.२३	६४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१६	८२	DHA/NI/23/02	०५३।०२।०२	ससाहा ज्यामिरे	नीलकण्ठ न.पा.-८	१०३.०९	१९३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१७	२९६	DHA/SA/18/04	०५८।०३।१५	साततलेटापु	नीलकण्ठ न.पा.-१०	५४.९७	१२१	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१८	३४२	DHA/NI/29/09	०५९।०१।१३	डुँडे पाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१	२२.५	९६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
१९	६४९	DHA/NI/29/21	०६८।३।३०	लाभे	नीलकण्ठ न.पा.-१	८०.५	१४२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
२०	४१	DHA/NI/30/03	०५१।०७।२२	चिलाउने बोटे	नीलकण्ठ न.पा.-७	३३.१३	२८०	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
२१	३९९	DHA/SA/24/16	०५९।३।२४	वनकाली	ज्वालामुखी गा.पा.-७	६६.५७	१८४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
२२	४०६	DHA/NI/26/17	०५९।११।०६	डुडेअर्घौदी	ज्वालामुखी गा.पा.-३	६.६	३०५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२३	२८८	DHA/NI/26/11	०५८।०३।१३	छविसे कासिरामडाँडा	ज्वालामुखी गा.पा.-३	२५.४८	२९६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२४	११५	DHA/NI/28/16	०५३।११।०५	रातमाटे	नीलकण्ठ न.पा.-२	१.०३	३५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२५	१६१	DHA/NI/23/04	०५५।०३।०५	टारीलौसे	नीलकण्ठ न.पा.-९	२२.४२	१२५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२६	१९७	DHA/NI/22/13	०५७०१।१५	पशुपती	नीलकण्ठ न.पा.-१२	१.९३	३५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२७		DHA/NI/22/14	०५७०३।३०	लामीगरा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	११.७	११६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२८	२१५	DHA/NI/23/07	०५७०३।१९	देउराली विखुरे चौर	नीलकण्ठ न.पा.-९	६६.७८	२०८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
२९	१०४	DHA/NI/22/05	०५३।०७।१९	पारीपाखा	नीलकण्ठ न.पा.-१२	१७.८८	१०५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३०	१६०	DHA/NI/26/02	०५५।०३।२४	रातमाटा	ज्वालामुखी गा.पा.-२	२०.५१	७५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३१	२२२	DHA/SA/25/02	०५७०३।२७	जुरेढुङ्गा	ज्वालामुखी गा.पा.-५	७.१७	३२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३२	२३०	DHA/SA/25/10	०५७०३।२८	कटुसे	ज्वालामुखी गा.पा.-५	९.५५	३७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३३	४१५	DHA/NI/27/06	०५९।११।०६	कोइरालाबोटे बाटुलीपाखा	ज्वालामुखी गा.पा.-४	२९.१४	२१६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३४	४	DHA/NI/28/04	०४७।१२।१४	भष्मे दार्मे	नीलकण्ठ न.पा.-३	१२.३	२३९	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३५	२०९	DHA/BA/44/03	०५७०३।३०	ठाडोखोला हरियाली	थाक्रे गा.पा.-३	९.८५	३४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३६	२६८	DHA/BA/44/05	०५७१०।१३	घैरउदेवी	थाक्रे गा.पा.-३	४७.५	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३७	२६९	DHA/BA/44/06	०५७१०।१३	ठूलोखोरिया	थाक्रे गा.पा.-३	५.८	१५०	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३८	२७२	DHA/BA/44/09	०५७८।१	कदमे सिमसार	थाक्रे गा.पा.-१	२७.४७	४७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
३९	२७४	DHA/BA/44/11	०५८।२।२	च्यानडाँडा	थाक्रे गा.पा.-३	७.५	१३२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४०	३६०	DHA/BA/44/15	०५९।०३।२०	च्यानडाँडा चुली	थाक्रे गा.पा.-२	२४.८३	१०९	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४१	३६७	DHA/BA/44/17	०५९।०३।२१	लेखखोला	थाक्रे गा.पा.-३	११.७५	४४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४२	९१	DHA/NA/45/05	०५३।०२।११	चकमक्के सालघारी	थाक्रे गा.पा.-१०	४१.५	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४३	७४	DHA/NA/48/02	०५२।११।१०	भण्डारखोला	थाक्रे गा.पा.-५	३०	६३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	थाक्रे गा.पा.
४४	९८	DHA/NA/48/04	०५३।०२।१३	बाँदरे	थाक्रे गा.पा.-४, ५	५९.६	२५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	थाक्रे गा.पा.
४५	२०७	DHA/NA/48/05	०५७०२।१६	बसेरीपाखा	थाक्रे गा.पा.-५	८.२७	७७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४६	५०२	DHA/NA/48/06	०६२।६।२०	हरित हरियाली	थाक्रे गा.पा.-५	२.६९	४६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४७	५०५	DHA/NA/48/07	०६३।१।५	सरस्वती	थाक्रे गा.पा.-४, ५	२४.७२	७५	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
४८	५११	DHA/NA/48/08	०६३।३।३२	कुवापानी	थाक्रे गा.पा.-४	१५.२	९४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त

सि.नं.	उ.समूह द.नं.	कोड नम्बर	हस्तान्तरण मिति	सा.व.को नाम	ठेगाना	क्षेत्रफल	घरधुरी	पछिल्लो नवीकरण आ.व.	कार्ययोजना पुनरावलोकन	कैफियत
४९	३०९	DHA/BA/36/12	०५८।०३।३१	ठूलो डाँडा	गल्छी गा.पा.-७	२८.६१	९०	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
५०	५४	DHA/BA/35/06	०५२।२३।१६	असारे	गल्छी गा.पा.-८	११८.४	१४१	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
५१	२३३	DHA/BA/36/06	०५७।०३।२८	सुत्केरी ढुंगा देउरालीडाँडा	गल्छी गा.पा.-६	१०७.२६	१८०	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
५२	६३४	DHA/NA/48/09	०६८।३।३०	कुवाखोल्सी	थाक्रे गा.पा.-५	२.६४	३६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	संक्षिप्त
५३	५०९	DHA/BA/44/22	०६३।३।३२	सेतीदेवी	थाक्रे गा.पा.-१	११४	१९२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
५४	६७६	DHA/MA/07/03	०७१।१।२८	साल्मेटार	गंगाजमुना गा.पा.-४	३९.०३	४२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
५५	५५४	DHA/SA/12/10	०६५।३।३१	पिपलडाँडा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	२१.२७	५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
५६	१२१	DHA/MA/17/01	०५४।०३।२५	अल्पु पाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-७	४८.५२	१०३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
५७	२३९	DHA/MA/11/03	०५८।०३।३१	ढाडखोला	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-४	४८.६४	१०२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
५८	५२२	DHA/SA/15/08	०६३।११।३	पिप्लेस्वाँरा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	१४.६१	५२	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
५९	५२३	DHA/SA/15/09	०६३।११।३	विन्दवासिनी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	२७.३८	५३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
६०	६८२	DHA/SA/15/12	०७१।०३।३२	स्फटिक खम्बा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	४८.५७	५८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
६१	१०	DHA/SA/16/01	०४८।६।२३	पंधेरोखोला	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-१	१३.६९	४६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
६२	४४	DHA/SA/16/03	०५१।१०।१८	ढोडेनीपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-२	७८.०५	१५१	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सा.व महासंघ
६३	६८६	DHA/SA/080./1	०७२।०३।३१	चक्रदेवी	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-६	१२४.५५	६६	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
६४	२४१	DHA/SA/12/01	०५७।०३।३०	रातमाटा खोपाकोपाखा	त्रिपुरासुन्दरी गा.पा.-३	७५.२	८९	२०८०।०८१	२०९०।०९१	डि.व.का धादिङ
६५	२१	DHA/BE/39/01	०५१।०१।०२	फालेपाखो	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	२२.९७	१७७	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
६६	२४३	DHA/BE/39/05	०५७।०३।३०	गौमती भैरवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-३	१३.२६	३४	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
६७	५४८	DHA/BE/41/06	६५।३।३०	जवाङमौवा खोला	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	१२०.२७	८३	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ
६८	६२९	DHA/BE/41/11	०६७।३।३२	जलदेवी	वेनिघाट रोराङ गा.पा.-१०	141.55	१६८	२०८०।०८१	२०९०।०९१	सडक तर्फ

डिभिजन वन कार्यालयद्वारा संचालित सालक प्रवर्द्धन अभियान

चिउरी त्रिभुज

वर, पीपल, समी लगायत देबवृक्ष उद्धार तथा पुनर्स्थापना अभियान

डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ
डिभिजन वन कार्यालय, धादिङ